

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

59. sējums

2016. gada 8. jūlijs

Saturs

II *Nelegislatīvi akti*

REGULAS

- ★ **Padomes Regula (ES) 2016/1103 (2016. gada 24. jūnijs), ar ko īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem un nolēmumu atzīšanu un izpildi laulāto mantisko attiecību jomā** 1
- ★ **Padomes Regula (ES) 2016/1104 (2016. gada 24. jūnijs), ar ko īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem un nolēmumu atzīšanu un izpildi reģistrētu partnerattiecību mantisko seku jomā** 30
- Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/1105 (2016. gada 7. jūlijs), ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai 57

DIREKTĪVAS

- ★ **Komisijas Direktīva (ES) 2016/1106 (2016. gada 7. jūlijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/126/EK par vadītāju apliecībām ⁽¹⁾** 59

LĒMUMI

- ★ **Padomes Lēmums (KĀDP) 2016/1107 (2016. gada 7. jūlijs), ar ko groza Vienoto rīcību 2005/889/KĀDP par Eiropas Savienības Robežu palīdzības misijas izveidi Rafas šķērsošanas punktā (ES RPM Rafa)** 64
- ★ **Padomes Lēmums (KĀDP) 2016/1108 (2016. gada 7. jūlijs), ar ko groza Lēmumu 2013/354/KĀDP par Eiropas Savienības Policijas misiju palestīniešu teritorijās (EUPOL COPPS)** 65

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

- ★ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1109 (2016. gada 6. jūlijs) par izņēmumu, ko Itālija lūdz saskaņā ar 9. panta 4. punktu Padomes Direktīvā 98/41/EK par to personu reģistrāciju, kas atrodas uz pasažieru kuģiem, kuri kursē uz Krievijas dalībvalstu ostām vai no tām (*izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 4137*) 66

IETEIKUMI

- ★ Komisijas Ieteikums (ES) 2016/1110 (2016. gada 28. jūnijs) par monitoringu attiecībā uz niķeļa klātbūtni dzīvnieku barībā ⁽¹⁾ 68
- ★ Komisijas Ieteikums (ES) 2016/1111 (2016. gada 6. jūlijs) par niķeļa monitoringu pārtikā ⁽¹⁾ 70

Labojumi

- ★ Labojums Komisijas Regulā (ES) 2016/27 (2016. gada 13. janvāris), ar kuru groza III un IV pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūklveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai (OV L 9, 14.1.2016.) 72

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

PADOMES REGULA (ES) 2016/1103

(2016. gada 24. jūnijs),

ar ko īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem un nolēmumu atzīšanu un izpildi laulāto mantisko attiecību jomā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 81. panta 3. punktu,

ņemot vērā Padomes Lēmumu (ES) 2016/954 (2016. gada 9. jūnijs), ar ko atļauj ciešāku sadarbību attiecībā uz jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem un nolēmumu atzīšanu un izpildi starptautisku pāru mantisko attiecību jomā, aptverot gan laulāto mantiskās attiecības, gan reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc legislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Savienība ir noteikusi sev mērķi uzturēt un pilnveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kurā ir nodrošināta personu brīva pārvietošanās. Lai pakāpeniski izveidotu šādu telpu, Savienībai ir jāpieņem pasākumi, kas attiecas uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās, kurās ir pārrobežu elementi, jo īpaši tad, kad tas nepieciešams iekšējā tirgus pienācīgai darbībai.
- (2) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 81. panta 2. punkta c) apakšpunktu šādi pasākumi var ietvert pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt saderību starp dalībvalstīs piemērojamiem noteikumiem par tiesību normu un jurisdikcijas kolīziju.
- (3) Eiropadomes Tamperes sanāksmē 1999. gada 15. un 16. oktobrī kā pamatu tiesu iestāžu sadarbībai civillietās apstiprināja spriedumu un tiesu iestāžu citu nolēmumu savstarpējas atzīšanas principu un aicināja Padomi un Komisiju pieņemt pasākumu programmu, lai īstenotu šo principu.
- (4) Komisija un Padome 2000. gada 30. novembrī pieņēma pasākumu programmu par nolēmumu savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu civillietās un komercietās ⁽³⁾. Minētajā programmā pasākumi, kas attiecas uz kolīziju normu saskaņošanu, ir norādīti kā pasākumi, kuri veicina nolēmumu savstarpēju atzīšanu, un tajā ir paredzēts izstrādāt tiesību aktu laulāto mantisko attiecību lietās.

⁽¹⁾ OV L 159, 16.6.2016., 16. lpp.

⁽²⁾ 2016. gada 23. jūnija atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽³⁾ OVC 12, 15.1.2001., 1. lpp.

- (5) Eiropadome 2004. gada 4. un 5. novembra sanāksmē Briselē pieņēma jaunu programmu ar nosaukumu "Hāgas programma brīvības, drošības un tiesiskuma stiprināšanai Eiropas Savienībā" ⁽¹⁾. Šajā programmā Padome aicināja Komisiju iesniegt zaļo grāmatu par normu kolīziju lietās, kas saistītas ar laulāto mantiskajām attiecībām, ietverot jautājumu par jurisdikciju un savstarpēju atzīšanu. Programmā ir arī uzsvērtā nepieciešamība pieņemt tiesību aktu šajā jomā.
- (6) Komisija 2006. gada 17. jūlijā pieņēma Zaļo grāmatu par normu kolīziju lietās, kas saistītas ar laulāto mantiskajām attiecībām, ietverot jautājumu par piekritību un savstarpēju atzīšanu. Saistībā ar šo zaļo grāmatu notika plašas apspriedes par grūtībām, ar ko pāri Eiropā saskaras brīdi, kad jāatbrīvojas no kopīgās mantas, un pieejamajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem.
- (7) Eiropadome 2009. gada 10. un 11. decembra sanāksmē Briselē pieņēma jaunu daudzgadu programmu ar nosaukumu "Stokholmas programma – atvērta un droša Eiropa tās pilsoņu un viņu aizsardzības labā" ⁽²⁾. Minētajā programmā Eiropadome puda uzskatu, ka savstarpējā atzīšana būtu jāattiecina arī uz jomām, kuras vēl nav aptvertas, tomēr ir būtiskas ikdienas dzīvē, piemēram, laulāto mantiskās tiesības, vienlaikus ņemot vērā dalībvalstu tiesību sistēmas, tostarp sabiedrisko kārtību (*ordre public*), un valstu tradīcijas attiecīgajā jomā.
- (8) Turklāt "2010. gada ziņojumā par Eiropas Savienības pilsonību: likvidējot šķēršļus Eiropas Savienības pilsoņu tiesību īstenošanai", kas tika pieņemts 2010. gada 27. oktobrī, Komisija paziņoja, ka tiks pieņemts tiesību akta priekšlikums, lai novērstu šķēršļus, kas traucē personām brīvi pārvietoties, un jo īpaši problēmas, ar ko pāri saskaras savas mantas pārvaldībā vai sadalē.
- (9) Komisija 2011. gada 16. martā pieņēma priekšlikumu Padomes regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi laulāto mantisko attiecību lietās un priekšlikumu Padomes regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām.
- (10) 2015. gada 3. decembra sanāksmē Padome secināja, ka nav iespējams panākt vienprātību, lai pieņemtu priekšlikumus regulām par laulāto mantiskajām attiecībām un reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, un tāpēc Savienība kopumā nevar pieņemtā termiņā sasniegt šādas sadarbības mērķus.
- (11) No 2015. gada decembra līdz 2016. gada februārim Beļģija, Bulgārija, Čehijas Republika, Vācija, Grieķija, Spānija, Francija, Horvātija, Itālija, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Austrija, Portugāle, Slovēnija, Somija un Zviedrija iesniedza Komisijai lūgumu, kurā tās norādīja, ka vēlas savā starpā izveidot ciešāku sadarbību attiecībā uz starptautisku pāru mantiskajām attiecībām un konkrēti šādās jomās: jurisdikcija, piemērojami tiesību akti, nolēmumu atzīšana un izpilde laulāto mantisko attiecību lietās, jurisdikcija, piemērojami tiesību akti un nolēmumu atzīšana un izpilde lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, un lūdza Komisiju iesniegt priekšlikumu Padomei. Kipra ar vēstuli Komisijai 2016. gada martā izteica savu vēlmi piedalīties ciešākas sadarbības izveidošanā; Kipra pēc tam šo vēlmi atkārtoja Padomes darba gaitā.
- (12) 2016. gada 9. jūnijā Padome pieņēma Lēmumu (ES) 2016/954, atļaujot šādu ciešāku sadarbību.
- (13) Saskaņā ar LESD 328. panta 1. punktu, izveidojot ciešāku sadarbību, tai jābūt pieejamai visām dalībvalstīm, ja tās ievēro līdzdalības nosacījumus, kas noteikti lēmumā, ar kuru dod šādas sadarbības atļauju. Tai jābūt tām pieejamai arī jebkurā citā laikā, ja papildus minētajiem nosacījumiem tās ievēro šajā sakarā jau pieņemtos aktus. Komisijai un dalībvalstīm, kas iesaistās ciešākā sadarbībā, būtu jānodrošina, ka līdzdalība tiek sekmēta iespējami lielākam dalībvalstu skaitam. Šai regulai būtu jāuzliek saistības kopumā un vajadzētu būt tieši piemērojamai tikai dalībvalstīm, kas piedalās ciešākā sadarbībā attiecībā uz jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem un nolēmumu atzīšanu un izpildi starptautisku pāru mantisko attiecību jomā, aptverot gan laulāto mantiskās attiecības, gan reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas, piemērojot Lēmumu (ES) 2016/954 vai piemērojot lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar LESD 331. panta 1. punkta otro vai trešo daļu.

⁽¹⁾ OVC 53, 3.3.2005., 1. lpp.

⁽²⁾ OVC 115, 4.5.2010., 1. lpp.

- (14) Saskaņā ar LESD 81. pantu šī regula būtu jāpieņem saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām, kurām ir pārrobežu elementi.
- (15) Lai laulātajiem pāriem nodrošinātu tiesisko noteiktību attiecībā uz to mantu, kā arī zināmu paredzamību, būtu lietderīgi vienā tiesību aktā iekļaut visus noteikumus, ko piemēro laulāto mantiskajām attiecībām.
- (16) Lai sasniegtu minētos mērķus, šajā regulā būtu jāapvieno noteikumi par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu, publisko aktu un tiesas izlīgumu atzīšanu vai attiecīgā gadījumā akceptēšanu, izpildāmību un izpildi.
- (17) Šajā regulā nav definēts jēdziens "laulība", kas ir definēts dalībvalstu tiesību aktos.
- (18) Šīs regulas darbības jomā būtu jāiekļauj visi laulāto mantisko attiecību civiltiesību aspekti, aptverot gan laulāto mantas ikdienas pārvaldi, gan mantisko attiecību izbeigšanu, jo īpaši sakarā ar pāra šķiršanos vai viena laulātā nāvi. Šajā regulā termins "laulāto mantiskās attiecības" būtu jāinterpretē autonomi, un tam būtu jāaptver ne tikai noteikumi, no kuriem laulātie nedrīkst atkāpties, bet arī jebkādi neobligāti noteikumi, par ko laulātie var vienoties saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, kā arī jebkādi piemērojamo tiesību aktu standartnoteikumi. Tajā ietver ne tikai mantas regulējumu, kas ir sevišķi un vienīgi paredzēts dažās valstu tiesību sistēmās laulības gadījumā, bet arī jebkādas mantiskās attiecības starp laulātajiem un viņu attiecībās ar trešām personām, kas rodas tieši no laulības attiecībām vai no to izbeigšanās.
- (19) Skaidrības labad vairāki jautājumi, ko varētu uzskatīt par saistītiem ar laulāto mantisko attiecību lietām, būtu nepārprotami jāizslēdz no šīs regulas darbības jomas.
- (20) Tādējādi šī regula nebūtu jāpieņem jautājumiem par laulāto vispārējo tiesībspēju un rīcībspēju, tomēr šai izslēgšanai nebūtu jāattiecas uz viena vai abu laulāto konkrētām pilnvarām un tiesībām saistībā īpašumu – vai nu viņu pašu starpā, vai attiecībā uz trešām personām –, jo šīm pilnvarām un tiesībām būtu jāietilpst šīs regulas darbības jomā.
- (21) Šī regula nebūtu jāpieņem citiem prejudiciāliem jautājumiem kā, piemēram, laulības pastāvēšana, spēkā esamība vai atzīšana, uz ko attiecas dalībvalstu tiesību akti, tostarp to starptautisko privāttiesību noteikumi.
- (22) Tā kā uzturēšanas saistības starp laulātajiem reglamentē ar Padomes Regulu (EK) Nr. 4/2009 ⁽¹⁾, tās būtu jāizslēdz no šīs regulas darbības jomas, tāpat kā jautājumi par mirušā laulātā atstātā mantojuma mantošanu, jo uz tiem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 650/2012 ⁽²⁾.
- (23) Jautājumi par tiesībām starp laulātajiem nodot vai koriģēt vecuma vai invaliditātes pensijas tiesības – neatkarīgi no to veida –, kas iegūtas laulības laikā un kas nav devušas pensijas ienākumus laulības laikā, ir jautājumi, kam vajadzētu būt izslēgtiem no šīs regulas darbības jomas, ņemot vērā dalībvalstīs pastāvošās konkrētās sistēmas. Tomēr šāda izslēgšana būtu jāinterpretē sašaurināti. Tādējādi šai regulai būtu jo īpaši jāreglamentē jautājums par pensijas aktīvu klasifikāciju, par summām, kas vienam laulātajam jau ir izmaksātas laulības laikā, un par iespējamu kompensāciju, kas tiktu piešķirta, ja pensija ir pieteikta sistēmā ar kopīgiem aktīviem.
- (24) Ar šo regulu būtu jāatļauj, ka laulāto mantisko attiecību rezultātā rodas vai tiek nodotas tiesības uz nekustamo vai kustamo mantu, kā tas noteikts tiesību aktos, kas piemērojami laulāto mantiskajām attiecībām. Tomēr tai nevajadzētu skart ierobežoto skaitu (*numerus clausus*) *in rem* tiesību, kas sastopamas dažu dalībvalstu tiesību aktos. Nevajadzētu prasīt, lai dalībvalsts atzīst *in rem* tiesības attiecībā uz mantu, kas atrodas minētās dalībvalsts teritorijā, ja attiecīgās *in rem* tiesības nav noteiktas tās tiesību aktos.

⁽¹⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 4/2009 (2008. gada 18. decembris) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās (OV L 7, 10.1.2009., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 650/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un publisku aktu akceptēšanu un izpildi mantošanas lietās un par Eiropas mantošanas apliecības izveidi (OV L 201, 27.7.2012., 107. lpp.).

- (25) Tomēr, lai laulātie varētu citā dalībvalstī izmantot tiesības, kas viņiem radušās vai nodotas laulāto mantisko attiecību rezultātā, šajā regulā būtu jāparedz nezināmu *in rem* tiesību pielāgošana vislīdzvērtīgākajām tiesībām minētās citas dalībvalsts tiesību aktos. Saistībā ar šādu pielāgošanu būtu jāņem vērā konkrēto *in rem* tiesību mērķi un nolūki, un ar tām saistītās sekas. Lai noteiktu valsts vislīdzvērtīgākās tiesības, var sazināties ar tās valsts iestādēm vai kompetentajām personām, kuras tiesību akti tiek piemēroti laulāto mantiskajām attiecībām, lai gūtu papildu informāciju par tiesību būtību un to radītajām sekām. Minētajā nolūkā varētu izmantot pastāvošos tīklus tiesu iestāžu sadarbības jomā civillietās un komercietās, kā arī jebkādus citus pieejamus līdzekļus, kas palīdzētu izprast ārvalstu tiesību aktus.
- (26) Šajā regulā skaidri paredzētajai nezināmo *in rem* tiesību pielāgošanai nebūtu jāliedz šīs regulas piemērošanas kontekstā izmantot citas pielāgošanas formas.
- (27) Prasības par nekustamā vai kustamā īpašuma tiesību reģistrāciju reģistrā būtu jāizslēdz no šīs regulas darbības jomas. Tāpēc tas, ar kādiem juridiskiem nosacījumiem un kā jāveic reģistrācija (attiecībā uz nekustamo īpašumu – *lex rei sitae*) un kuru iestāžu, piemēram, zemesgrāmatu nodaļu vai notāru, ziņā ir pārbaudīt, vai ir izpildītas visas prasības un ka iesniegtā vai sagatavotā dokumentācija ir pietiekama vai ka tajā ir iekļauta vajadzīgā informācija, būtu jānosaka pēc tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgais reģistrs. Iestādes jo īpaši var pārbaudīt, vai reģistrācijai iesniegtajā dokumentā minētās laulātā tiesības uz īpašumu ir kā tādas reģistrētas reģistrā vai ir citādi pierādītas saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas reģistrs. Lai novērstu dokumentu dublēšanos, reģistrācijas iestādēm būtu jāakceptē tādi dokumenti, kurus citā dalībvalstī izstrādājušas kompetentās iestādes un kuru aprīte ir paredzēta šajā regulā. Tam nevajadzētu liegt reģistrācijas iestādēm prasīt, lai persona, kas piesakās reģistrācijai, sniedz tādu papildu informāciju vai iesniedz tādas papildu dokumentus, kādi vajadzīgi saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas reģistrs, piemēram, informāciju vai dokumentus par nodokļu maksājumiem. Kompetentā iestāde personai, kas piesakās reģistrācijai, var norādīt, kā var iesniegt trūkstošo informāciju vai dokumentus.
- (28) No šīs regulas darbības jomas būtu jāizslēdz arī sekas, ko rada tiesību reģistrācija reģistrā. Tādēļ tas, vai reģistrācijai, piemēram, ir deklaratīvas vai konstitutīvas sekas, būtu jānosaka pēc tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgais reģistrs. Tādējādi, piemēram, tad, ja saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas reģistrs, tiesību iegūšana uz nekustamo īpašumu jāreģistrē reģistrā, lai nodrošinātu, ka šādiem reģistriem ir *erga omnes* spēks, vai lai aizsargātu tiesiskus darījumus, šādu tiesību iegūšanas brīdis būtu jāreglamentē ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem.
- (29) Šajā regulā būtu jāņem vērā dalībvalstīs piemērotās dažādās sistēmas laulāto mantisko attiecību lietu risināšanai. Tādēļ šajā regulā termins “tiesa” būtu jāsaprot paplašināti, lai aptvertu ne tikai tiesas šā vārda tiešajā nozīmē, kuras veic tiesas funkcijas, bet arī, piemēram, dažu dalībvalstu notārus, kas konkrētās laulāto mantisko attiecību lietās līdzīgi tiesām pilda tiesas funkcijas, un notārus un tiesību speciālistus, kas dažās dalībvalstīs saskaņā ar tiesas deleģētām pilnvarām konkrētās laulāto mantiskajās attiecībās pilda tiesas funkcijas. Šajā regulā izklāstītajiem noteikumiem par jurisdikciju vajadzētu būt saistošiem visām tiesām, kā tās definētas šajā regulā. Un pretēji – terminam “tiesa” nebūtu jāaptver dalībvalsts ārpus tiesas iestādes, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pilnvarotas nodarboties ar laulāto mantisko attiecību lietām, piemēram, notārus vairākumā dalībvalstu, ja tie nepilda tiesas funkcijas, kā tas parasti ir.
- (30) Ar šo regulu visiem notāriem, kuri dalībvalstīs ir kompetenti laulāto mantisko attiecību lietās, būtu jādod iespēja īstenot šādu kompetenci. Tam, vai notāriem attiecīgajā dalībvalstī ir vai nav saistoši šajā regulā izklāstītie noteikumi par jurisdikciju, vajadzētu būt atkarīgam no tā, vai uz tiem attiecas vai neattiecas jēdziens “tiesa” šīs regulas nozīmē.
- (31) Dalībvalstīs laulāto mantisko attiecību lietās notāru izdotu aktu aprītei būtu jānotiek saskaņā ar šo regulu. Ja notāri pilda tiesas funkcijas, viņiem vajadzētu būt saistošiem noteikumiem par jurisdikciju, kas izklāstīti šajā regulā, un viņu izdotu lēmumu aprītei būtu jānotiek saskaņā ar šīs regulas noteikumiem par nolēmumu atzīšanu, izpildāmību un izpildi. Ja notāri nepilda tiesas funkcijas, minētajiem noteikumiem par jurisdikciju nevajadzētu būt viņiem saistošiem, un viņu izdotu publisko aktu aprītei būtu jānotiek saskaņā ar šīs regulas noteikumiem par publiskiem aktiem.

- (32) Lai ņemtu vērā pāru arvien pieaugošo mobilitāti laulības laikā un veicinātu pareizu tiesas spriešanu, noteikumiem par jurisdikciju, kas izklāstīti šajā regulā, būtu jādod iedzīvotājiem iespēja, ka dažādas saistītas procedūras tiek izskatītas vienas un tās pašas dalībvalsts tiesās. Minētajā nolūkā ar šo regulu būtu jācenšas jurisdikciju laulāto mantisko attiecību lietās koncentrēt tajā dalībvalstī, kuras tiesas tiek aicinātas izskatīt laulātā mantojuma lietu saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 650/2012 vai laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2201/2003 ⁽¹⁾.
- (33) Šajā regulā būtu jāparedz, ka tad, ja dalībvalsts tiesā, kurā ir celta prasība saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 650/2012, notiek tiesvedība par laulātā mantojumu, minētās dalībvalsts tiesām vajadzētu būt jurisdikcijai spriest lietās par laulāto mantiskajām attiecībām, kas rodas saistībā ar minēto mantošanas lietu.
- (34) Tāpat arī jautājumi par laulāto mantiskajām attiecībām, kas rodas saistībā ar tiesvedību, kura notiek dalībvalsts tiesā, kurā ir celta prasība par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2201/2003 būtu jāizskata minētās dalībvalsts tiesām, izņemot gadījumus, kad jurisdikciju spriest par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu var balstīt tikai uz īpašiem jurisdikcijas pamatojumiem. Šādos gadījumos jurisdikcijas koncentrācija nebūtu jāatļauj bez laulāto vienošanās.
- (35) Ja jautājumi par laulāto mantiskajām attiecībām nav saistīti ar tiesvedību, kas dalībvalsts tiesā notiek attiecībā uz laulātā mantojumu vai laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, šajā regulā būtu jāparedz secīgi piesaistes kritēriji jurisdikcijas noteikšanai, sākot ar laulāto pastāvīgo dzīvesvietu laikā, kad tiesā ir celta prasība. Minētie piesaistes kritēriji ir paredzēti, ievērojot arvien lielāko iedzīvotāju mobilitāti, un lai nodrošinātu, ka pastāv patiesi piesaistes kritēriji starp laulātajiem un dalībvalstī, kurā īsteno jurisdikciju.
- (36) Lai uzlabotu juridisko noteiktību, paredzamību un pušu autonomiju, ar šo regulu būtu jāļauj noteiktos apstākļos pusēm noslēgt vienošanos par tiesas izvēli par labu piemērojamo tiesību aktu dalībvalsts tiesām vai laulības noslēgšanas dalībvalsts tiesām.
- (37) Lai piemērotu šo regulu un būtu reglamentētas visas iespējamās situācijas, laulības noslēgšanas dalībvalstij vajadzētu būt tai dalībvalstij, kuras iestādēs laulība tiek noslēgta.
- (38) Dalībvalsts tiesas var nolemt, ka saskaņā ar to starptautisko privāttiesību normām attiecīgo laulību nevar atzīt laulāto mantisko attiecību tiesvedības nolūkā. Šādā gadījumā izņēmuma kārtā var būt nepieciešams atteikties no jurisdikcijas saskaņā ar šo regulu. Tiesas rikojas ātri, un attiecīgajai pusei vajadzētu būt iespējai iesniegt savu lietu jebkurā citā dalībvalstī, kurā pastāv kāds piesaistes kritērijs, pēc kura ir piešķirama jurisdikcija – neatkarīgi no šo jurisdikcijas pamatu secības –, vienlaikus ievērojot pušu autonomiju. Jebkurai tiesai, kurā pēc atteikšanās no jurisdikcijas tiek celta prasība un kura nav laulības noslēgšanas dalībvalsts tiesa, arī var būt vajadzība izņēmuma kārtā atteikties no jurisdikcijas tādos pašos apstākļos. Tomēr dažādo jurisdikcijas noteikumu kombinācijai būtu jānodrošina, ka pusēm ir visas iespējas celt prasību kādas citas tādas dalībvalsts tiesā, kura pieņems jurisdikciju šo pušu laulāto mantisko attiecību noregulējuma nolūkos.
- (39) Šai regulai nebūtu jāliedz pusēm laulāto mantisko attiecību lietu nokārtot miermīlīgi ārpusvietas vienošanās ceļā, piemēram, pie notāra, viņu izvēlētā dalībvalstī, ja tas ir iespējams saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem. Tā tam vajadzētu būt arī gadījumā, ja laulāto mantiskajām attiecībām piemērojami tiesību akti nav minētās dalībvalsts tiesību akti.
- (40) Lai nodrošinātu, ka visu dalībvalstu tiesas var pēc vieniem un tiem pašiem pamatiem īstenot jurisdikciju attiecībā uz laulāto mantiskajām attiecībām, šajā regulā būtu jāsniedz izsmeļošs pamatu saraksts, pēc kuriem var īstenot tādu papildu jurisdikciju.

⁽¹⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 2201/2003 (2003. gada 27. novembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV L 338, 23.12.2003., 1. lpp.).

- (41) Lai nodrošinātu tiesiskās aizsardzības līdzekļus, jo īpaši gadījumos, kad liegta piekļuve tiesai, šajā regulā būtu jāparedz *forum necessitatis*, lai dalībvalsts tiesai izņēmuma gadījumā ļautu spriest par tādām laulāto mantiskajām attiecībām, kuras ir cieši saistītas ar trešo valsti. Var uzskatīt, ka tāds izņēmuma gadījums pastāv, ja tiesvedība attiecīgajā trešā valstī nav iespējama, piemēram, pilsoņu kara dēļ vai ja pamatoti nav sagaidāms, ka laulātais varētu uzsākt vai vest tiesvedību minētajā valstī. Tomēr uz *forum necessitatis* balstītu jurisdikciju vajadzētu izmantot tikai gadījumā, ja lietai ir pietiekama saikne ar dalībvalsti, kuras tiesā celta prasība.
- (42) Lai tiesas spriešana notiktu saskaņoti, būtu jāizvairās no tā, ka dažādās dalībvalstīs tiek pieņemti nesavienojami nolēmumi. Minētajā nolūkā šajā regulā būtu jāparedz vispārēji procesuāli noteikumi, kas būtu līdzīgi noteikumiem citos Savienības tiesību aktos attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās. Viens no šādiem procesuāliem noteikumiem ir *lis pendens* noteikums, ko piemēros, ja tiesvedība par vienu un to pašu laulāto mantisko attiecību lietu ir ierosināta dažādu dalībvalstu dažādās tiesās. Tad ar minēto noteikumu tiks noteikts, kurai tiesai būtu jāturpina izskatīt laulāto mantisko attiecību lietu.
- (43) Lai ļautu iedzīvotājiem ar pilnīgu juridisko noteiktību izmantot iekšējā tirgus piedāvātās priekšrocības, šai regulai būtu jānodrošina iespēja laulātajiem jau iepriekš zināt, kurus tiesību aktus piemēros viņu laulāto mantiskajām attiecībām. Lai izvairītos no pretrunīgiem rezultātiem, būtu jāievieš saskaņotas kolīziju normas. Galvenajam noteikumam būtu jānodrošina, lai laulāto mantiskās attiecības reglamentētu iepriekš paredzami tiesību akti, ar kuriem tām ir cieša saikne. Juridiskās noteiktības labad un lai izvairītos no laulāto mantisko attiecību sadrumstalotības, piemērojamiem tiesību aktiem būtu jāreglamentē laulāto mantiskās attiecības kopumā, proti, visa manta, uz ko attiecas laulāto mantiskās attiecības, neatkarīgi no mantas veida un neatkarīgi no tā, vai manta atrodas kādā citā dalībvalstī vai trešā valstī.
- (44) Ar šo regulu noteiktie tiesību akti būtu jāpiemēro, pat ja tie nav dalībvalstu tiesību akti.
- (45) Lai laulātajiem atvieglotu viņu mantas pārvaldību, ar šo regulu būtu jānodrošina, lai viņiem atļauja izvēlēties tiesību aktus, kas piemērojami viņu laulāto mantiskajām attiecībām, neatkarīgi no mantas veida vai atrašanās vietas, starp tiesību aktiem, ar ko viņiem ir cieša saikne, kas izriet no viņu pastāvīgās dzīvesvietas vai viņu valstspiederības. Šo izvēli var izdarīt jebkurā brīdī – pirms laulībām, laulības noslēgšanas brīdī vai laulības laikā.
- (46) Lai nodrošinātu darījumu tiesisko noteiktību un novērstu laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamo tiesību aktu maiņu, par ko laulātie iepriekš nav informēti, minētajām attiecībām piemērojamus tiesību aktus nedrīkst mainīt, ja nav skaidri pausta iesaistīto pušu prasība. Tādai laulāto nolemtai maiņai nevajadzētu būt ar atpakaļejošu spēku, izņemot, ja laulātie to ir skaidri paredzējuši. Tas nekādā gadījumā nevar aizskart trešo personu tiesības.
- (47) Būtu jāparedz noteikumi par piemērojamo tiesību aktu izvēles vienošanās spēkā esamību pēc būtības un pēc formas, lai laulātajiem būtu vienkāršāk izdarīt uz informāciju pamatotu izvēli un tiktu ievērota viņu sniegtā piekrišana, tā nodrošinot juridisko noteiktību, kā arī labāku tiesas pieejamību. Attiecībā uz spēkā esamību pēc formas būtu jāievieš īpašas tiesiskas garantijas, lai nodrošinātu to, ka laulātie apzinās savas izvēles sekas. Būtu vismaz jānoslēdz rakstiska vienošanās par piemērojamo tiesību aktu izvēli, kam būtu pievienots vienošanās noslēgšanas datums un ko parakstītu abas puses. Tomēr, ja tās dalībvalsts, kurā vienošanās noslēgšanas brīdī ir abu laulāto pastāvīgā dzīvesvieta, tiesību aktos ir noteiktas papildu prasības par formu, minētās prasības būtu jāievēro. Ja vienošanās noslēgšanas laikā laulāto pastāvīgā dzīvesvieta ir dažādās dalībvalstīs, kurās ir paredzētas atšķirīgas prasības par formu, pietiktu ievērot vienā no šīm dalībvalstīm paredzētās prasības par formu. Ja vienošanās noslēgšanas laikā tikai vienam no laulātajiem pastāvīgā dzīvesvieta ir dalībvalstī, kurā ir noteiktas papildu prasības par formu, minētās prasības būtu jāievēro.
- (48) Laulāto mantisko attiecību līgums ir laulāto īpašuma rīkojuma veids, kura pieļaujamība un akceptēšana dalībvalstīs atšķiras. Lai laulāto īpašumtiesības, kas iegūtas laulāto mantisko attiecību līguma rezultātā, varētu vieglāk akceptēt dalībvalstīs, būtu jāparedz noteikumi par laulāto mantisko attiecību līguma spēkā esamību pēc formas. Līgums būtu vismaz jānoformē rakstveidā, norādot datumu un parakstot abām pusēm. Tomēr līgumam būtu arī jāatbilst papildu prasībām par formu, kas paredzētas ar šo regulu noteiktajos laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamos tiesību aktos un tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā atrodas laulāto pastāvīgā dzīvesvieta. Šajā regulā būtu arī jānosaka, kuriem tiesību aktiem ir jāreglamentē tāda līguma spēkā esamība pēc būtības.

- (49) Ja piemērojamo tiesību aktu izvēle nav notikusi un lai saskaņotu paredzamību un juridisko noteiktību, ņemot vērā pāra dzīves realitāti, ar šo regulu būtu jāievieš saskaņotas kolīziju normas, lai, pamatojoties uz secīgu piesaistes kritēriju gradāciju, varētu noteikt visai laulāto mantai piemērojamās tiesību aktus. Tādējādi laulāto pirmajai kopīgajai pastāvīgajai dzīvesvietai drīz pēc laulībām vajadzētu būt pirmajam kritērijam – pirms tiesību aktiem, kas izriet no abu laulāto kopīgās valstspiederības laulības noslēgšanas brīdī. Ja nav izpildīts neviens no šiem kritērijiem vai ja nav pirmās kopīgās pastāvīgās dzīvesvietas, turklāt laulības noslēgšanas brīdī abiem laulātajiem ir kopīga dubultā valstspiederība, kā trešais kritērijs būtu jāpiemēro tās valsts tiesību akti, ar kuru abiem laulātajiem ir visciešākā saikne. Piemērojot pēdējo kritēriju, būtu jāņem vērā visi apstākļi un būtu skaidri jānorāda, ka minētā saikne ir tāda, kāda tā ir laulības noslēgšanas brīdī.
- (50) Ja šajā regulā kā piesaistes kritērijs ir minēta valstspiederība, jautājums par to, kā attiekties pret personu, kurai ir vairākas valstspiederības, ir prejudiciāls jautājums, kas neietilpst šīs regulas darbības jomā, un tam būtu jāpaliek valsts tiesību aktu ziņā, tostarp – attiecīgā gadījumā – starptautisko konvenciju ziņā, pilnībā ievērojot Savienības vispārējos principus. Šim apsvērumam nebūtu jāskar saskaņā ar šo regulu izdarītā izvēle par piemērojamiem tiesību aktiem.
- (51) Ja piemērojamo tiesību aktu izvēle nav veikta un laulāto mantisko attiecību līguma nav, tad, lai noteiktu laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamās tiesību aktus, dalībvalsts tiesu iestādei pēc viena no laulātajiem lūguma būtu izņēmuma gadījumos – ja laulātie ir pārcēlušies uz savu pastāvīgās dzīvesvietas valsti uz ilgu laika posmu – jāspēj izlemt, ka var piemērot minētās valsts tiesību aktus, ja laulātie uz tiem ir paļāvušies. Tas nekādā gadījumā nevar aizkart trešo personu tiesības.
- (52) Tiesību aktiem, kas noteikti par laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamiem tiesību aktiem, būtu jāreglamentē laulāto mantiskās attiecības, sākot no viena vai abu laulāto īpašuma klasifikācijas dažādās kategorijās laulības laikā un pēc laulības iziršanas, līdz brīdim, kad puses atbrīvojas no īpašuma. Tiem būtu jāietver laulāto mantisko attiecību sekas attiecībā uz tiesiskajām attiecībām starp vienu laulāto un trešām personām. Tomēr laulātais var pret trešo personu izmantot laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamās tiesību aktus, lai reglamentētu tādas sekas, tikai tad, ja tiesiskās attiecības starp laulāto un trešo personu izveidojās laikā, kad trešā persona zināja vai viņai būtu vajadzējis zināt par minētajiem tiesību aktiem.
- (53) Sabiedrības interešu apsvērumiem, proti, tās politiskās, sociālās vai ekonomiskās kārtības aizsardzībai, vajadzētu būt par pamatojumu tam, ka dalībvalstu tiesām un citām kompetentajām iestādēm tiek dota iespēja ārkārtas gadījumos piemērot izņēmumus, kas balstās uz prevalējošām imperatīvām normām. Attiecīgi jēdzienam “prevalējošas imperatīvas normas” būtu jāattiecas uz imperatīva rakstura noteikumiem, piemēram, noteikumiem par ģimenes mājokļa aizsardzību. Tomēr šim izņēmumam attiecībā uz laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamo tiesību aktu piemērošanu ir nepieciešama sašaurināta interpretācija, lai saglabātu atbilstību šīs regulas vispārējam mērķim.
- (54) Sabiedrības interešu apsvērumiem būtu arī jāļauj tiesām un citām kompetentām iestādēm, kas izskata laulāto mantisko attiecību lietas dalībvalstīs, ārkārtas gadījumos neievērot dažus ārvalstu tiesību aktu noteikumus, ja konkrētā gadījumā tādu noteikumu piemērošana būtu acīmredzami nesaderīga ar attiecīgās dalībvalsts sabiedrisko kārtību (*ordre public*). Tomēr tiesām vai citām kompetentām iestādēm nevajadzētu būt iespējai piemērot sabiedriskās kārtības izņēmumu, lai neievērotu citas dalībvalsts tiesību aktus vai atteiktos atzīt vai attiecīgi akceptēt vai izpildīt nolēmumu, publisku aktu vai tiesas izlīgumu, kas sagatavots citā dalībvalstī, ja atteikums būtu pretrunā Eiropas Savienības Pamattiesību hartai (“Harta”) un jo īpaši tās 21. pantam par diskriminācijas aizlieguma principu.
- (55) Tā kā ir valstis, kurās attiecībā uz šīs regulas reglamentētajiem jautājumiem ir spēkā divas vai vairākas tiesību sistēmas vai noteikumu kopumi, jānosaka, cik lielā mērā šīs regulas noteikumus piemēro dažādās minēto valstu teritoriālajās vienībās.
- (56) Ņemot vērā šīs regulas vispārējo mērķi, proti, to nolēmumu savstarpēja atzīšana, kas dalībvalstīs pieņemti laulāto mantisko attiecību lietās, šajā regulā būtu jāparedz tādi noteikumi par nolēmumu atzīšanu, izpildāmību un izpildi, kas būtu līdzīgi noteikumiem citos Savienības tiesību aktos par tiesu iestāžu sadarbību civillietās.

- (57) Lai ņemtu vērā dalībvalstu atšķirīgās sistēmas laulāto mantisko attiecību lietu risināšanai, šai regulai būtu jānodrošina publisku aktu akceptēšana un izpildāmība visās dalībvalstīs lietās par laulāto mantiskajām attiecībām.
- (58) Publiskiem aktiem citā dalībvalstī vajadzētu būt tādām pašām pierādījuma spēkam, kāds tiem ir izcelsmes dalībvalstī, vai vistuvāk pielīdzināmam spēkam. Nosakot attiecīgā publiskā akta pierādījuma spēku vai vistuvāk pielīdzināmo spēku citā dalībvalstī, būtu jāievēro publiskā akta pierādījuma spēka būtība un apjoms izcelsmes dalībvalstī. Tādēļ tas, kādam pierādījuma spēkam konkrētam publiskam aktam vajadzētu būt citā dalībvalstī, būs atkarīgs no izcelsmes dalībvalsts tiesību aktiem.
- (59) Publiska akta "autentiskumam" vajadzētu būt autonomam jēdzienam, kas ietver tādus elementus kā akta īstums, akta formas prasību izpilde, tās iestādes pilnvaras, kura sastādījusi aktu, un procedūra, saskaņā ar kuru akts sastādīts. Tam būtu jāaptver arī tādi faktiskie apstākļi, kurus publiskajā aktā reģistrējusi attiecīgā iestāde, kā, piemēram, fakts, ka norādītās puses ieradās minētajā iestādē norādītajā datumā un ka tās ir izdarījušas norādītos paziņojumus. Pusei, kura vēlas apstrīdēt publiska akta autentiskumu, tas būtu jādara publiskā akta izcelsmes dalībvalsts kompetentajā tiesā saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem.
- (60) Frāze "publiskajā aktā reģistrēti juridiski akti vai tiesiskās attiecības" būtu jātulko kā atsauce uz materiālo saturu, kas reģistrēts publiskajā aktā. Pusei, kura vēlas apstrīdēt publiskā aktā reģistrētus juridiskus aktus vai tiesiskās attiecības, tas būtu jādara tiesās, kurām ir jurisdikcija saskaņā ar šo regulu un kurām par to būtu jālemj saskaņā ar laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamiem tiesību aktiem.
- (61) Ja dalībvalsts tiesas tiesvedībā rodas saistīts jautājums attiecībā uz publiskā aktā reģistrētiem juridiskiem aktiem vai tiesiskām attiecībām, minētajai tiesai vajadzētu būt jurisdikcijai lemt par minēto jautājumu.
- (62) Publiskam aktam, kurš tiek apstrīdēts, nevajadzētu būt nekādam pierādījuma spēkam dalībvalstī, kura nav izcelsmes dalībvalsts, kamēr apstrīdēšana nav izskatīta. Ja apstrīdēšana attiecas vienīgi uz konkrētu jautājumu saistībā ar publiskajā aktā reģistrētiem juridiskiem aktiem vai tiesiskām attiecībām, minētajam publiskajam aktam attiecībā uz apstrīdēto jautājumu nevajadzētu būt nekādam pierādījuma spēkam dalībvalstī, kas nav izcelsmes dalībvalsts, kamēr apstrīdēšana nav izskatīta. Publiskam aktam, ko pēc apstrīdēšanas pasludina par spēkā neesošu, vairs nevajadzētu būt nekādam pierādījuma spēkam.
- (63) Ja iestādei, piemērojot šo regulu, iesniegti divi nesaderīgi publiskie akti, tai būtu jāizvērtē, kuram no publiskajiem aktiem (ja vispār kādam) būtu jāpiespīr prioritāte, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus. Ja no minētajiem apstākļiem nav skaidrs, kuram no publiskajiem aktiem (ja vispār kādam) būtu jāpiespīr prioritāte, par jautājumu būtu jālemj tiesām, kurām ir jurisdikcija saskaņā ar šo regulu, vai, ja jautājums ir radies tiesvedības laikā kā saistīts jautājums, tiesai, kurā notiek minētā tiesvedība. Ja ir nesaderība starp publisku aktu un nolēmumu, būtu jāņem vērā šajā regulā paredzētie pamati nolēmumu neatzīšanai.
- (64) Saskaņā ar šo regulu laulāto mantisko attiecību lietā pieņemta nolēmuma atzīšanai un izpildei nekādā veidā nebūtu jānozīmē laulības atzīšana, kas ir laulāto mantisko attiecību pamatā, uz kurām minētais nolēmums attiecas.
- (65) Būtu jānosaka šīs regulas saikne ar tām divpusējām vai daudzpusējām konvencijām par laulāto mantiskajām attiecībām, kuru puses ir dalībvalstis.
- (66) Šai regulai nevajadzētu liegt dalībvalstīm, kas ir puses 1931. gada 6. februāra konvencijai starp Dāniju, Islandi, Norvēģiju, Somiju un Zviedriju, kurā ietverti starptautisko privāttiesību noteikumi par laulību, adopciju un aizbildnību un kas pārskatīta 2006. gadā; 1934. gada 19. novembra konvencijai starp Dāniju, Islandi, Norvēģiju, Somiju un Zviedriju, kurā iekļauti starptautisko privāttiesību noteikumi par mantošanu, testamentiem un mantojumu pārvaldišanu un kas pārskatīta 2012. gada jūnijā; un 1977. gada 11. oktobra konvencijai starp

Dāniju, Islandi, Norvēģiju, Somiju un Zviedriju par spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās, turpināt piemērot dažus šo konvenciju noteikumus, ciktāl tie nodrošina vienkāršākas un ātrākas procedūras nolēmumu atzīšanai un izpildei laulāto mantisko attiecību lietās.

- (67) Lai atvieglotu šīs regulas piemērošanu, būtu jāparedz dalībvalstu pienākums paziņot konkrētu informāciju par to tiesību aktiem un procedūrām saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komercietās satvarā, kas izveidots ar Padomes Lēmumu 2001/470/EK ⁽¹⁾. Lai varētu laicīgi publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* visu informāciju, kas attiecas uz šīs regulas praktisku piemērošanu, dalībvalstīm šāda informācija būtu jāpaziņo arī Komisijai pirms šīs regulas piemērošanas sākšanas.
- (68) Tāpat, lai atvieglotu šīs regulas piemērošanu un dotu iespēju izmantot mūsdienu sakaru tehnoloģijas, būtu jāparedz standarta veidlapas apliecinājumiem, kuri jāiesniedz saistībā ar pieteikumu par nolēmuma, publiska akta vai tiesas izlīguma izpildāmības pasludināšanu.
- (69) Aprēķinot šajā regulā paredzētos laikposmus un termiņus, būtu jāpiemēro Padomes Regula (EEK, Euratom) Nr. 1182/71 ⁽²⁾.
- (70) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiesūta īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz to apliecinājumu un veidlapu sagatavošanu un turpmāku grozīšanu, kas attiecas uz nolēmumu, tiesas izlīgumu un publisko aktu izpildāmības pasludināšanu. Šīs pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽³⁾.
- (71) Pieņemot īstenošanas aktus, ar ko izveido un pēc tam groza šajā regulā noteiktos apliecinājumus un veidlapas, būtu jāizmanto konsultēšanās procedūra.
- (72) Šīs regulas mērķus, proti, personu brīvu pārvietošanos Savienībā, iespēju laulātajiem gan partnerattiecību laikā, gan mantisko attiecību izbeigšanas brīdī noteikt mantiskās attiecības savā starpā un attiecībā uz trešām personām, kā arī lielāku paredzamību un juridisko noteiktību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet šīs regulas mēroga un iedarbības dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, ja nepieciešams, dalībvalstīm ciešāk sadarbojoties. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu Savienībai ir kompetence rīkoties. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (73) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un ņemti vērā principi, kas atzīti Hartā, jo īpaši 7., 9., 17., 21. un 47. pantā, kas attiecas uz, attiecīgi, privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, tiesībām stāties laulībā un tiesībām izveidot ģimeni saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tiesībām uz īpašumu, diskriminācijas aizlieguma principu un tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu. Dalībvalstu tiesām un citām kompetentajām iestādēm šī regula būtu jāpiemēro atbilstīgi minētajām tiesībām un principiem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro laulāto mantiskajām attiecībām.

To nepiemēro nodokļu, muitas vai administratīviem jautājumiem.

⁽¹⁾ Padomes Lēmums 2001/470/EK (2001. gada 28. maijs), ar ko izveido Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komercietās (OV L 174, 27.6.2001., 25. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Regula (EEK, Euratom) Nr. 1182/71 (1971. gada 3. jūnijs), ar ko nosaka laikposmiem, datumiem un termiņiem piemērojamos noteikumus (OV L 124, 8.6.1971., 1. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

2. No šīs regulas darbības jomas ir izslēgti šādi jautājumi:
  - a) laulāto tiesībspēja un rīcībspēja;
  - b) laulības pastāvēšana, spēkā esamība vai atzīšana;
  - c) uzturēšanas saistības;
  - d) miruša laulātā atstātā mantojuma mantošana;
  - e) sociālais nodrošinājums;
  - f) tiesības uz laulības laikā iegūto vecuma vai invaliditātes pensijas tiesību nodošanu vai koriģēšanu starp laulātajiem šķiršanās, laulāto atšķiršanas vai laulības atzīšanas par neesošu gadījumā, ja šīs tiesības laulības laikā nav devušas pensijas ienākumus;
  - g) ar īpašumu saistītu *in rem* tiesību būtība; un
  - h) nekustamā vai kustamā īpašuma tiesību reģistrācija reģistrā, tostarp juridiskās prasības šādai reģistrācijai, un sekas, ko rada šādu tiesību reģistrācija vai neregistrēšana reģistrā.

2. pants

Kompetence laulāto mantisko attiecību lietās dalībvalstīs

Šī regula neietekmē dalībvalstu iestāžu kompetenci nodarboties ar laulāto mantisko attiecību lietām.

3. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā:
  - a) "laulāto mantiskās attiecības" ir noteikumu kopums, kas attiecas uz mantiskajām attiecībām starp laulātajiem un laulāto attiecībās ar trešām personām, un kuras izriet no laulības vai tās izbeigšanās;
  - b) "laulāto mantisko attiecību līgums" ir jebkāds līgums starp laulātajiem vai topošiem laulātajiem, ar kuru viņi organizē savas laulāto mantiskās attiecības;
  - c) "publiskis akts" ir dokuments laulāto mantisko attiecību lietā, kas kādā dalībvalstī ir oficiāli sagatavots vai reģistrēts kā publiskis akts un kura autentiskums:
    - i) attiecas uz parakstu un publiskā akta saturu; un
    - ii) ir apliecināts publiskā iestādē vai citā iestādē, ko minētajam nolūkam ir pilnvarojusi izcelsmes dalībvalsts;
  - d) "nolēmums" ir jebkurš dalībvalsts tiesas nolēmums laulāto mantisko attiecību lietā neatkarīgi no šā nolēmuma nosaukuma, tostarp tiesas amatpersonas nolēmums par tiesvedības izmaksu vai izdevumu noteikšanu;
  - e) "tiesas izlīgums" ir izlīgums laulāto mantisko attiecību lietā, ko ir apstiprinājusi tiesa vai kas noslēgts tiesā tiesvedības gaitā;

- f) "izcelsmes dalībvalsts" ir dalībvalsts, kurā ir pieņemts nolēmums, sagatavots publisks akts, apstiprināts vai noslēgts tiesas izlīgums;
- g) "izpildes dalībvalsts" ir dalībvalsts, kurā ir pieprasīta nolēmuma, publiskā akta vai tiesas izlīguma atzīšana un/vai izpilde.

2. Šajā regulā "tiesa" ir jebkura tiesu iestāde un visas citas iestādes un tiesību speciālisti, kuru kompetencē ir laulāto mantisko attiecību lietas un kuri pilda tiesu funkcijas vai rīkojas saskaņā ar tiesu iestādes deleģētām pilnvarām vai tās pārraudzībā – ar noteikumu, ka minētās citas iestādes un tiesību speciālisti garantē objektivitāti un visu pušu tiesības tikt uzklautām, un ar noteikumu, ka to nolēmumi, kas pieņemti saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tie darbojas:

- a) ir pārsūdzami vai pārskatāmi tiesu iestādē un
- b) ir ar tādu pašu spēku un sekām kā tiesu iestāžu pieņemti nolēmumi tajā pašā lietā.

Dalībvalstis paziņo Komisijai par citām iestādēm un tiesību speciālistiem, kas minēti šā punkta pirmajā daļā, saskaņā ar 64. pantu.

II NODAĻA

JURISDIKCIJA

4. pants

Jurisdikcija viena laulātā nāves gadījumā

Ja dalībvalsts tiesā ir celta prasība lietās par laulātā mantojumu, ievērojot Regulu (ES) Nr. 650/2012, minētās dalībvalsts tiesām ir jurisdikcija izskatīt lietas par laulāto mantiskajām attiecībām saistībā ar minēto mantošanas lietu.

5. pants

Jurisdikcija saistībā ar laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu

1. Neskarot 2. punktu, ja dalībvalsts tiesā ir celta prasība pieņemt nolēmumu attiecībā uz pieteikumu par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, ievērojot Regulu (EK) Nr. 2201/2003, minētās dalībvalsts tiesām ir jurisdikcija izskatīt jautājumus par laulāto mantiskajām attiecībām saistībā ar minēto pieteikumu.

2. Ar 1. punktu noteiktā jurisdikcija lietās par laulāto mantiskajām attiecībām ir spēkā tikai ar abu laulāto vienošanos, ja tiesa, kurā ir celta prasība spriest par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu:

- a) ir tās dalībvalsts tiesa, kurā ir prasības iesniedzēja pastāvīgā dzīvesvieta un kurā prasības iesniedzējs ir dzīvojis vismaz vienu gadu tieši pirms prasības iesniegšanas, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 2201/2003 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta piektajā ievilkumā;
- b) ir tās dalībvalsts tiesa, kuras valstspiederīgais ir prasības iesniedzējs, kurā ir prasības iesniedzēja pastāvīgā dzīvesvieta un kurā viņš ir dzīvojis vismaz sešus mēnešus tieši pirms prasības iesniegšanas, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 2201/2003 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta sestajā ievilkumā;
- c) tajā, ievērojot Regulas (EK) Nr. 2201/2003 5. pantu, ir celta prasība par laulāto atšķiršanas pārveidi par laulības šķiršanu; vai
- d) tajā, ievērojot Regulas (EK) Nr. 2201/2003 7. pantu, ir celta prasība pārējos piekritības gadījumos.

3. Ja šā panta 2. punktā minēto vienošanos noslēdz, pirms tiesā ir celta prasība pieņemt nolēmumu laulāto mantisko attiecību lietā, minētā vienošanās atbilst 7. panta 2. punkta prasībām.

6. pants

Jurisdikcija citos gadījumos

Ja nevienai no dalībvalstu tiesām nav jurisdikcijas, ievērojot 4. un 5. pantu, vai gadījumos, kas nav paredzēti minētajos pantos, jurisdikcija tiesvedībā par laulāto mantisko attiecību lietu ir tās dalībvalsts tiesām:

- a) kuras teritorijā ir laulāto pastāvīgā dzīvesvieta laikā, kad prasība tiek celta tiesā, vai, ja tas nav piemērojams,
- b) kuras teritorijā laulātajiem bija pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta, ciktāl viens no viņiem tur joprojām dzīvo laikā, kad prasība tiek celta tiesā, vai, ja tas nav piemērojams;
- c) kuras teritorijā ir atbildētāja pastāvīgā dzīvesvieta laikā, kad prasība tiek celta tiesā, vai, ja tas nav piemērojams;
- d) kuras valstspiederīgie ir abi laulātie laikā, kad prasība tiek celta tiesā.

7. pants

Tiesas izvēle

1. Gadījumos, uz ko attiecas 6. pants, puses var vienoties, ka ekskluzīva jurisdikcija izskatīt lietas par laulāto mantiskajām attiecībām ir tās dalībvalsts tiesām, kuras tiesību akti ir piemērojami, ievērojot 22. pantu vai 26. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktu, vai laulības noslēgšanas dalībvalsts tiesām.
2. Vienošanos, kas minēta 1. punktā, pauž rakstiski, un puses to datē un paraksta. Jebkuru saziņu, izmantojot elektroniskus līdzekļus, kas paliekoši saglabā ziņas par vienošanos, uzskata par līdzvērtīgu rakstiskai formai.

8. pants

Jurisdikcija, balstoties uz atbildētāja ierašanos

1. Papildus jurisdikcijai, kas izriet no citiem šīs regulas noteikumiem, jurisdikcija ir dalībvalsts tiesai, kuras tiesību akti ir piemērojami, ievērojot 22. pantu vai 26. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktu, un kurā atbildētājs ierodas. Šo noteikumu nepiemēro, ja atbildētājs ieradies tiesā, lai apstrīdētu jurisdikciju, vai gadījumos, uz kuriem attiecas 4. pants vai 5. panta 1. punkts.
2. Pirms tiesa uzņemas jurisdikciju, ievērojot 1. punktu, tā pārlicinās, ka atbildētājs ir informēts par savām tiesībām apstrīdēt jurisdikciju un par sekām, kādas iestājas, ierodoties vai neierodoties tiesā.

9. pants

Alternatīva jurisdikcija

1. Izņēmuma kārtā, ja dalībvalsts tiesa, kurai ir jurisdikcija, ievērojot 4., 6., 7. vai 8. pantu, nolemj, ka saskaņā ar minētās dalībvalsts starptautisko privāttiesību normām attiecīgā laulība netiek atzīta laulāto mantisko attiecību tiesvedības nolūkā, tad šī tiesa var atteikties no jurisdikcijas. Ja tiesa nolemj atteikties no jurisdikcijas, tā to dara bez liekas kavēšanās.

2. Ja tiesa, kurai ir jurisdikcija, ievērojot 4. vai 6. pantu, atsakās no jurisdikcijas un ja puses vienojas piešķirt jurisdikciju jebkuras citas dalībvalsts tiesām saskaņā ar 7. pantu, tad jurisdikcija spriest par laulāto mantiskajām attiecībām ir minētās dalībvalsts tiesām.

Citos gadījumos jurisdikcija spriest par laulāto mantiskajām attiecībām ir jebkuras citas dalībvalsts tiesām, ievērojot 6. vai 8. pantu, vai laulības noslēgšanas dalībvalsts tiesām.

3. Šo pantu nepiemēro, ja puses ir saņēmušas laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, kuras var tikt atzītas tiesas atrašanās dalībvalstī.

10. pants

Papildu jurisdikcija

Ja nevienai no dalībvalsts tiesām nav jurisdikcijas, ievērojot 4., 5., 6., 7. vai 8. pantu, vai kad visas tiesas, ievērojot 9. pantu, ir atteikušās no jurisdikcijas un nevienai tiesai nav jurisdikcijas, ievērojot 9. panta 2. punktu, jurisdikcija ir tās dalībvalsts tiesām, kuras teritorijā atrodas viena vai abu laulāto nekustamais īpašums, bet tādā gadījumā tiesai, kurā celta prasība, ir jurisdikcija spriest tikai par attiecīgo nekustamo īpašumu.

11. pants

Forum necessitatis

Ja nevienai no dalībvalsts tiesām nav jurisdikcijas, ievērojot 4., 5., 6., 7., 8. vai 10. pantu, vai kad visas tiesas, ievērojot 9. pantu, ir atteikušās no jurisdikcijas un nevienai no dalībvalsts tiesām nav jurisdikcijas, ievērojot 9. panta 2. punktu vai 10. pantu, tad dalībvalsts tiesas izņēmuma kārtā var spriest par laulāto mantisko attiecību lietu, ja trešā valstī, ar kuru attiecīgajai lietai ir cieša saikne, tiesvedību pamatoti nevar uzsākt vai tā tur nevar norisināties, vai būtu neiespējama.

Lietai ir jābūt pietiekamai saiknei ar dalībvalsti, kuras tiesā celta prasība.

12. pants

Pretprasības

Tiesai, kurā notiek tiesvedība, ievērojot 4., 5., 6., 7., 8. pantu, 9. panta 2. punktu, 10. vai 11. pantu, ir jurisdikcija spriest arī par pretprasībām, ja tās ietilpst šīs regulas darbības jomā.

13. pants

Tiesvedības ierobežojums

1. Ja mirušā atstātais mantojums, uz kura mantošanu attiecas Regula (ES) Nr. 650/2012, ietver mantu, kas atrodas trešā valstī, tiesa, kurā celta prasība spriest par laulāto mantiskajām attiecībām, pēc vienas no tiesvedības pušu lūguma var pieņemt lēmumu neļemt par vienu vai vairākām šādas laulāto mantas daļām, ja paredzams, ka šīs tiesas nolēmumu par minēto mantu minētajā trešā valstī neatzīs un attiecīgā gadījumā nepasludinās par izpildāmu.

2. Panta 1. punkts neskar pušu tiesības ierobežot lietā izskatāmo jautājumu loku saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kuras tiesā celta prasība.

14. pants

Prasības celšana tiesā

Piemērojot šo nodaļu, uzskata, ka prasība ir celta tiesā:

- a) laikā, kad dokuments, kas ir pamatā lietas ierosināšanai, vai līdzvērtīgs dokuments ir iesniegts tiesā, ar noteikumu, ka prasības iesniedzējs pēc tam ir veicis pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai atbildētājam izsniegtu dokumentu;
- b) ja dokuments jāizsniedz pirms iesniegšanas tiesā – laikā, kad to saņem iestāde, kas ir atbildīga par izsniegšanu, ar noteikumu, ka prasības iesniedzējs pēc tam ir veicis visus pasākumus, kuri viņam bija jāveic, lai nodrošinātu dokumentu iesniegšanu tiesā; vai
- c) ja tiesvedība ir uzsākta pēc tiesas pašas iniciatīvas – brīdī, kad tiesa pieņem lēmumu uzsākt tiesvedību, vai, ja šāds lēmums nav vajadzīgs, brīdī, kad tiesa lietu reģistrē.

15. pants

Jurisdikcijas pārbaude

Ja dalībvalsts tiesā tiek celta prasība laulāto mantisko attiecību lietā, attiecībā uz kuru šai tiesai saskaņā ar šo regulu nav jurisdikcijas, tā pēc pašas iniciatīvas pasludina, ka tai nav jurisdikcijas.

16. pants

Pieļaujamības pārbaude

1. Ja atbildētājs, kam pastāvīgā dzīvesvieta ir valstī, kas nav dalībvalsts, kurā ir celta prasība, neierodas tiesā, tad tiesa, kurai, ievērojot šo regulu, ir jurisdikcija, aptur tiesvedību, kamēr nav pierādīts, ka atbildētājs dokumentu, ar ko uzsākta tiesvedība, vai līdzvērtīgu dokumentu ir varējis saņemt pietiekami savlaicīgi, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību, vai ka šajā nolūkā ir veikti visi vajadzīgie pasākumi.

2. Šā panta 1. punkta vietā piemēro 19. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1393/2007⁽¹⁾, ja dokuments, ar ko uzsākta tiesvedība, vai līdzvērtīgs dokuments, ievērojot minēto regulu, bija jāpārsūta no vienas dalībvalsts uz citu.

3. Ja nav piemērojama Regula (EK) Nr. 1393/2007, piemēro 15. pantu 1965. gada 15. novembra Hāgas Konvencijā par tiesas un ārpus tiesas civillietu un komercietu dokumentu izsniegšanu ārvalstīs, ja dokuments, ar ko iesniegta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments bija jānosūta uz ārvalstīm, ievērojot šo konvenciju.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1393/2007 (2007. gada 13. novembris) par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000 (OV L 324, 10.12.2007., 79. lpp.).

*17. pants***Lis pendens**

1. Ja tiesvedība par vienu un to pašu prasību un starp tām pašām pusēm ir uzsākta dažādu dalībvalstu tiesās, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc pašu iniciatīvas aptur tiesvedību, līdz tiek noteikta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā ir celta prasība.
2. Gadījumos, kas minēti 1. punktā, pēc tiesas, kurā celta prasība par strīdu, lūguma jebkura cita tiesa, kurā celta prasība, nekavējoties informē pirmo minēto tiesu par datumu, kad tajā celta prasība.
3. Ja tiek noteikta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā celta prasība, visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, atsakās no jurisdikcijas par labu minētajai tiesai.

*18. pants***Saistītas prasības**

1. Ja saistītas prasības tiek izskatītas dažādu dalībvalstu tiesās, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, var apturēt tiesvedību.
2. Ja 1. punktā minētās prasības tiek izskatītas pirmās instances tiesās, visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc vienas puses pieteikuma var arī atteikties no jurisdikcijas, ja attiecīgās prasības ir tās tiesas jurisdikcijā, kurā pirmajā celta prasība, un ja tās tiesību akti ļauj šīs prasības apvienot.
3. Piemērojot šo pantu, prasības uzskata par saistītām, ja tās ir tik cieši saistītas, ka ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt kopā, lai izvairītos no riska, ka atsevišķā tiesvedībā tiek pieņemti nesavienojami nolēmumi.

*19. pants***Pagaidu pasākumi, tostarp aizsardzības pasākumi**

Dalībvalsts tiesās var iesniegt pieteikumu attiecībā uz tādiem pagaidu pasākumiem, tostarp aizsardzības pasākumiem, kādi var būt paredzēti attiecīgās valsts tiesību aktos, pat ja saskaņā ar šo regulu lieta pēc būtības ir citas dalībvalsts tiesu jurisdikcijā.

III NODAĻA

PIEMĒROJAMIE TIESĪBU AKTI*20. pants***Vispārēja piemērošana**

Tiesību aktus, kas saskaņā ar šo regulu noteikti kā piemērojami, piemēro neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav kādas dalībvalsts tiesību akti.

21. pants

Piemērojamo tiesību aktu vienota piemērošana

Tiesību aktus, kas, ievērojot 22. vai 26. pantu, piemērojami laulāto mantiskajām attiecībām, piemēro visai mantai, uz kuru attiecas minētās attiecības, neatkarīgi no tā, kur manta atrodas.

22. pants

Piemērojamo tiesību aktu izvēle

1. Laulātie vai topošie laulātie var vienoties noteikt savām mantiskajām attiecībām piemērojamus tiesību aktus vai mainīt tos ar noteikumu, ka minētie tiesību akti ir kādi no turpmāk norādītajiem:

- a) tās valsts tiesību akti, kurā ir laulāto vai topošo laulāto, vai viena no viņiem pastāvīgā dzīvesvieta vienošanās noslēgšanas laikā; vai
- b) tās valsts tiesību akti, kuras valstspiederīgais ir kāds no laulātajiem vai topošajiem laulātajiem vienošanās noslēgšanas laikā.

2. Ja vien laulātie nevienojas citādi, laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamo tiesību aktu maiņai, kas veikta laulības laikā, ir vienīgi uz nākotni vērsts spēks.

3. Jebkurai piemērojamo tiesību aktu maiņai ar atpakaļejošu spēku saskaņā ar 2. punktu nevar būt nelabvēlīga ietekme uz trešo personu tiesībām, kas izriet no minētajiem tiesību aktiem.

23. pants

Piemērojamo tiesību aktu izvēles vienošanās spēkā esamība pēc formas

1. Vienošanās, kas minēta 22. pantā, noslēdz rakstiski, tajā norāda datumu, un to paraksta abi laulātie. Jebkuru saziņu, izmantojot elektroniskus līdzekļus, kas paliekoši saglabā ziņas par vienošanos, uzskata par līdzvērtīgu rakstiskai formai.

2. Ja tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā vienošanās noslēgšanas brīdī ir abu laulāto pastāvīgā dzīvesvieta, ir paredzētas papildu prasības par formu attiecībā uz laulāto mantisko attiecību līgumiem, piemēro minētās prasības.

3. Ja vienošanās noslēgšanas brīdī laulāto pastāvīgā dzīvesvieta ir dažādās dalībvalstīs un ja minēto valstu tiesību aktos ir paredzētas atšķirīgas prasības par formu attiecībā uz laulāto mantisko attiecību līgumiem, pēc formas līgums ir spēkā, ja tas atbilst vienas vai otras valsts tiesību aktos paredzētajām prasībām.

4. Ja vienošanās noslēgšanas brīdī tikai viens no laulātajiem pastāvīgi dzīvo kādā dalībvalstī un ja minētajā valstī attiecībā uz laulāto mantisko attiecību līgumu ir noteiktas papildu prasības par formu, piemēro minētās prasības.

24. pants

Piekrišana un spēkā esamība pēc būtības

1. Vienošanās par tiesību aktu izvēli vai jebkura šādas vienošanās noteikuma pastāvēšanu un spēkā esamību nosaka saskaņā ar tiesību aktiem, kas to reglamentē, ievērojot 22. pantu, ja attiecīgā vienošanās vai noteikums būtu spēkā.

2. Tomēr, lai noteiktu, ka viņš nav devis piekrišanu, laulātais var atsaukties uz tās valsts tiesību aktiem, kurā bijusi tā pastāvīgā dzīvesvieta laikā, kad tiesā celta prasība, ja no apstākļu kopuma izriet, ka nebūtu pamata viņa rīcības sekas noteikt saskaņā ar 1. punktā norādītajiem tiesību aktiem.

25. pants

Laulāto mantisko attiecību līguma spēkā esamība pēc formas

1. Laulāto mantisko attiecību līgumu noslēdz rakstiski, datē, un to paraksta abi laulātie. Jebkuru saziņu, izmantojot elektroniskus līdzekļus, kas paliekoši saglabā ziņas par līgumu, uzskata par līdzvērtīgu rakstiskai formai.

2. Ja tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā līguma noslēgšanas brīdī ir abu laulāto pastāvīgā dzīvesvieta, ir paredzētas papildu prasības par formu attiecībā uz laulāto mantisko attiecību līgumiem, piemēro minētās prasības.

Ja līguma noslēgšanas brīdī laulāto pastāvīgā dzīvesvieta ir dažādās dalībvalstīs un ja minēto valstu tiesību aktos ir paredzētas atšķirīgas prasības par formu attiecībā uz laulāto mantisko attiecību līgumu, pēc formas līgums ir spēkā, ja tas atbilst vienas vai otras valsts tiesību aktos paredzētajām prasībām.

Ja līguma noslēgšanas brīdī tikai viens no laulātajiem pastāvīgi dzīvo kādā dalībvalstī un ja minētajā valstī attiecībā uz laulāto mantisko attiecību līgumu ir noteiktas papildu prasības par formu, piemēro minētās prasības.

3. Ja tiesību akti, kas piemērojami laulāto mantiskajām attiecībām, paredz papildu prasības par formu, piemēro minētās prasības.

26. pants

Piemērojamie tiesību akti, ja puses nav izdarījušas izvēli

1. Ja nav noslēgta vienošanās par tiesību aktu izvēli, ievērojot 22. pantu, laulāto mantiskajām attiecībām piemēro tās valsts tiesību aktus:

- a) kurā ir laulāto pirmā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta pēc laulības noslēgšanas vai, ja tādas nav;
- b) kuras valstspiederīgie laulības noslēgšanas brīdī ir abi laulātie, vai, ja tādas nav;
- c) ar kuru laulātajiem kopā ir visciešākā saikne laulības noslēgšanas brīdī, ņemot vērā visus apstākļus.

2. Ja laulātajiem laulības noslēgšanas brīdī ir vairāk nekā viena kopīga valstspiederība, piemēro tikai 1. punkta a) un c) apakšpunktu.

3. Izņēmuma kārtā un pēc viena vai otra laulātā prasības tiesu iestāde, kurai ir jurisdikcija spriest par laulāto mantisko attiecību jautājumiem, var nolemt, ka laulāto mantiskās attiecības reglamentē tās valsts tiesību akti, kas nav valsts, kuras tiesību akti ir piemērojami, ievērojot 1. punkta a) apakšpunktu, ja prasības iesniedzējs pierāda, ka:

- a) laulāto pēdējā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta šajā minētajā citā valstī ir bijusi ievērojami ilgāku laikposmu nekā valstī, kas norādīta, ievērojot 1. punkta a) apakšpunktu; un
- b) abi laulātie, nosakot vai plānojot savas mantiskās attiecības, ir paļāvušies uz minētās citas valsts tiesību aktiem.

Minētās citas valsts tiesību aktus piemēro no laulības noslēgšanas brīža, izņemot tad, ja viens no laulātajiem tam nepiekrīt. Pēdējā gadījumā šīs citas valsts tiesību akti ir spēkā no brīža, kad ir nodibināta pēdējā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta minētajā citā valstī.

Minētās citas valsts tiesību aktu piemērošanai nav nelabvēlīgas ietekmes uz trešo personu tiesībām, kas izriet no tiesību aktiem, ko piemēro, ievērojot 1. punkta a) apakšpunktu.

Šo punktu nepiemēro, ja laulātie ir noslēguši laulāto mantisko attiecību līgumu, pirms ir nodibināta viņu pēdējā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta minētajā citā valstī.

27. pants

Piemērojamo tiesību aktu darbības joma

Tiesību aktos, kas ir piemērojami laulāto mantiskajām attiecībām, ievērojot šo regulu, *inter alia* reglamentē:

- a) viena vai abu laulāto īpašuma klasifikāciju dažādās kategorijās laulības laikā un pēc tās;
- b) īpašuma kategorijas maiņu;
- c) viena laulātā atbildību par otra laulātā saistībām un parādiem;
- d) viena vai abu laulāto pilnvaras, tiesības un pienākumus attiecībā uz īpašumu;
- e) laulāto mantisko attiecību izbeigšanu un īpašuma sadalīšanu, izdalīšanu vai tā likvidāciju;
- f) laulāto mantisko attiecību ietekmi uz tiesiskajām attiecībām starp vienu laulāto un trešām personām; un
- g) laulāto mantisko attiecību līguma spēkā esamību pēc būtības.

28. pants

Sekas attiecībā uz trešām personām

1. Neatkarīgi no 27. panta f) punkta tiesību aktus, ko piemēro laulāto savstarpējām mantiskajām attiecībām, laulātais nevar izmantot pret trešo personu strīdā starp trešo personu un vienu vai abiem laulātajiem, izņemot, ja minētā trešā persona zināja par minētajiem tiesību aktiem vai viņai, ievērojot pienācīgu rūpību, būtu vajadzējis to zināt.
2. Uzskatāms, ka trešā persona zināja par tiesību aktiem, ko piemēro laulāto savstarpējām mantiskajām attiecībām, ja:
  - a) minētie tiesību akti ir tiesību akti:
    - i) valstī, kuras tiesību akti ir piemērojami darījumam starp laulāto un trešo personu;
    - ii) valstī, kurā ir līgumslēdzēja laulātā un trešās personas pastāvīgā dzīvesvieta; vai
    - iii) ar nekustamo īpašumu saistītās lietās – valstī, kurā atrodas īpašums;vai
  - b) kāds no laulātajiem ir ievērojis piemērojamās prasības attiecībā uz laulāto mantisko attiecību publiskošanu vai reģistrāciju, kas paredzētas tiesību aktos:
    - i) valstī, kuras tiesību akti ir piemērojami darījumam starp laulāto un trešo personu;

- ii) valstī, kurā ir līgumslēdzēja laulātā un trešās personas pastāvīgā dzīvesvieta; vai
  - iii) ar nekustamo īpašumu saistītās lietās – valstī, kurā atrodas īpašums.
3. Ja saskaņā ar 1. punktu tiesību aktus, ko piemēro laulāto mantiskajām attiecībām, neviens no laulātajiem nevar izmantot pret trešo personu, laulāto mantiskās attiecības attiecībā uz trešo personu reglamentē:
- a) tās valsts tiesību akti, kuri ir piemērojami darījumam starp laulāto un trešo personu; vai
  - b) ar nekustamo īpašumu vai reģistrētu mantu, vai tiesībām saistītās lietās – tās valsts tiesību akti, kurā atrodas īpašums vai kurā ir reģistrēta manta vai tiesības.

29. pants

In rem tiesību pielāgošana

Ja persona atsaucas uz *in rem* tiesībām, uz ko tā ir tiesīga saskaņā ar laulāto mantiskajām attiecībām piemērojamiem tiesību aktiem, bet tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā uz šīm tiesībām atsaucas, attiecīgās *in rem* tiesības nav zināmas, minētās tiesības vajadzības gadījumā un iespēju robežās pielāgo vislīdzvērtīgākajām tiesībām minētās valsts tiesību aktos, ņemot vērā konkrēto *in rem* tiesību mērķus un nolūkus, un to radītās sekas.

30. pants

Prevalējošas imperatīvas normas

1. Nekas šajā regulā neierobežo tiesas valsts tiesību aktos paredzēto prevalējošo imperatīvo normu piemērošanu.
2. Prevalējošas imperatīvās normas ir normas, kuru ievērošanu dalībvalsts uzskata par būtisku savu sabiedrisko interešu aizsardzībai, piemēram, politiskās, sociālās un ekonomiskās kārtības nodrošināšanai, tiktāl, ka šīs normas piemēro jebkurai situācijai, kura ir to darbības jomā, neatkarīgi no tā, kādi tiesību akti citādi būtu piemērojami laulāto mantiskajām attiecībām, ievērojot šo regulu.

31. pants

Sabiedriskā kārtība (*ordre public*)

Atteikt piemērot noteikumu, ko paredz jebkuras valsts tiesību akti, kuri noteikti ar šo regulu, var vienīgi tad, ja šāda noteikuma piemērošana ir klaji pretrunā sabiedriskajai kārtībai (*ordre public*) valstī, kurā atrodas tiesa.

32. pants

Atgriezeniskās norādes nepiemērojamība

Jebkuras valsts tiesību aktu, kas noteikti ar šo regulu, piemērošana nozīmē attiecīgajā valstī spēkā esošo tiesību normu piemērošanu, izņemot starptautisko privāttiesību normas.

33. pants

Valstis ar vairāk nekā vienu tiesību sistēmu – teritoriālas tiesību normu kolīzijas

1. Ja ar šo regulu noteiktie tiesību akti ir tādas valsts tiesību akti, kuru veido vairākas teritoriālās vienības, kam ir katrai savas tiesību normas attiecībā uz laulāto mantiskajām attiecībām, attiecīgo teritoriālo vienību, kuras tiesību normas būs piemērojamas, nosaka saskaņā ar minētās valsts iekšējām kolīziju normām.
2. Ja nav šādu iekšējo kolīziju normu:
  - a) lai noteiktu tiesību aktus, kas piemērojami, ievērojot noteikumus, kuros minēta laulāto pastāvīgā dzīvesvieta, jebkuru atsauci uz 1. punktā minētās valsts tiesību aktiem iztulko kā atsauci uz tās teritoriālās vienības tiesību aktiem, kurā ir laulāto pastāvīgā dzīvesvieta;
  - b) lai noteiktu tiesību aktus, kas piemērojami, ievērojot noteikumus, kuros minēta laulāto valstspiederība, jebkuru atsauci uz 1. punktā minētās valsts tiesību aktiem iztulko kā atsauci uz tās teritoriālās vienības tiesību aktiem, ar kuru laulātajiem ir visciešākā saikne;
  - c) lai noteiktu tiesību aktus, kas piemērojami, ievērojot jebkurus citus noteikumus, kuros kā piesaistes kritērijs minēts cits elements, jebkuru atsauci uz 1. punktā minētās valsts tiesību aktiem iztulko kā atsauci uz tās teritoriālās vienības tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgais elements.

34. pants

Valstis ar vairāk nekā vienu tiesību sistēmu – tiesību normu kolīzijas attiecībā uz personu kategorijām

Attiecībā uz valsti, kurai ir divas vai vairākas tiesību sistēmas vai tiesību normu kopumi, kas saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām ir piemērojami atšķirīgām personu kategorijām, jebkuru atsauci uz šādas valsts tiesību aktiem iztulko kā atsauci uz tiesību sistēmu vai tiesību normu kopumu, kuru nosaka saskaņā ar minētajā valstī spēkā esošajiem noteikumiem. Ja šādu noteikumu nav, piemēro to tiesību sistēmu vai tiesību normu kopumu, ar kuru laulātajiem ir visciešākā saikne.

35. pants

Šīs regulas nepiemērošana iekšējām tiesību normu kolīzijām

Dalībvalstij, ko veido vairākas teritoriālās vienības, kurām ir katrai savas tiesību normas par laulāto mantiskajām attiecībām, šī regula nav jāpiemēro tiesību normu kolīzijām, kas rodas tikai starp šādām vienībām.

IV NODAĻA

NOLĒMUMU ATZĪŠANA, IZPILDĀMĪBA UN IZPILDE

36. pants

Atzīšana

1. Dalībvalstī pieņemtu nolēmumu citās dalībvalstīs atzīst bez jebkādas īpašas procedūras.

2. Jebkura ieinteresēta puse, kas nolēmuma atzīšanu izvirza par galveno jautājumu strīdā, saskaņā ar 44. līdz 57. pantā noteiktajām procedūrām var iesniegt pieteikumu minētā nolēmuma atzīšanai.

3. Ja tiesvedības iznākums dalībvalsts tiesā ir atkarīgs no lēmuma par saistītu jautājumu attiecībā uz atzīšanu, tad minētā jautājuma izlemšana ir minētās tiesas jurisdikcijā.

37. pants

Neatzīšanas pamati

Nolēmumu neatzīst:

- a) ja šāda atzīšana ir klaji pretrunā sabiedriskajai kārtībai (*ordre public*) dalībvalstī, kurā prasa atzīšanu;
- b) ja tas ir pieņemts aizmuguriski – ja atbildētājam netika laikus izsniegts dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību, izņemot gadījumu, ja atbildētājs nav sācis nolēmuma pārsūdzēšanas procedūru, kad viņam bija iespējams to darīt;
- c) ja tas ir pretrunā nolēmumam, kas ir pieņemts tiesvedībā starp tām pašām pusēm dalībvalstī, kurā prasa atzīšanu;
- d) ja tas ir pretrunā agrākam nolēmumam, kas pieņemts citā dalībvalstī vai trešā valstī par to pašu prasību un starp tām pašām pusēm, ar noteikumu, ka agrākais nolēmums atbilst nosacījumiem tā atzīšanai dalībvalstī, kurā prasa atzīšanu.

38. pants

Pamattiesības

Tiesas un citas dalībvalstu kompetentās iestādes šīs regulas 37. pantu piemēro, ievērojot Hartā atzītās pamattiesības un principus, jo īpaši tās 21. pantā par diskriminācijas aizliegumu.

39. pants

Aizliegums pārskatīt izcelsmes tiesas jurisdikciju

1. Izcelsmes dalībvalsts tiesas jurisdikciju nevar pārskatīt.
2. Sabiedriskās kārtības (*ordre public*) kritēriju, kas minēts 37. pantā, nepiemēro noteikumiem par jurisdikciju, kas izklāstīti 4. līdz 11. pantā.

40. pants

Aizliegums pārskatīt pēc būtības

Dalībvalstī pieņemts nolēmums nekādos apstākļos nav pārskatāms pēc būtības.

*41. pants***Atzīšanas tiesvedības apturēšana**

Tiesa dalībvalstī, kurā prasa atzīt nolēmumu, kas pieņemts citā dalībvalstī, var apturēt tiesvedību, ja izcelsmes dalībvalstī nolēmums ir pārsūdzēts parastajā kārtībā.

*42. pants***Izpildāmība**

Nolēmumi, kas pieņemti dalībvalstī un ir izpildāmi minētajā valstī, ir izpildāmi citā dalībvalstī tad, kad pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma tie tajā ir pasludināti par izpildāmiem saskaņā ar procedūru, kas paredzēta 44. līdz 57. pantā.

*43. pants***Domicila noteikšana**

Lai 44. līdz 57. pantā paredzētās procedūras nolūkā noteiktu, vai personas domicils ir izpildes dalībvalstī, tiesa, kurā ir celta prasība, piemēro minētās dalībvalsts tiesību aktus.

*44. pants***Tiesu teritoriālā jurisdikcija**

1. Pieteikumu pasludināt izpildāmību iesniedz izpildes dalībvalsts tiesā vai kompetentajā iestādē, ko minētā dalībvalsts paziņojusi Komisijai saskaņā ar 64. pantu.
2. Teritoriālo jurisdikciju nosaka pēc tās puses domicila vietas, pret kuru prasa izpildi, vai arī pēc izpildes vietas.

*45. pants***Procedūra**

1. Pieteikuma iesniegšanas procedūru reglamentē izpildes dalībvalsts tiesību akti.
2. Pieteikuma iesniedzējam izpildes valstī nav jābūt pasta adresei vai pilnvarotam pārstāvim.
3. Pieteikumam pievieno šādus dokumentus:
  - a) nolēmuma kopiju, kas atbilst autentiskuma noteikšanas nosacījumiem;
  - b) apliecinājumu, ko izdevusi izcelsmes dalībvalsts tiesa vai kompetentā iestāde, izmantojot veidlapu, kas izveidota saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kura minēta 67. panta 2. punktā, neskarot 46. pantu.

46. pants

Apliecinājuma neiesniegšana

1. Ja 45. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētais apliecinājums netiek iesniegts, tiesa vai kompetentā iestāde var noteikt termiņu tā iesniegšanai vai pieņemt līdzvērtīgu dokumentu, vai, ja tā uzskata informāciju par pietiekamu, neprasīt iesniegt apliecinājumu.
2. Pēc tiesas vai kompetentās iestādes pieprasījuma iesniedz dokumentu tulkojumu vai norakstu. Tulkojumus veic persona, kas ir kvalificēta veikt tulkojumus kādā no dalībvalstīm.

47. pants

Izpildāmības pasludināšana

Nolēmumu pasludina par izpildāmu, tiklīdz ir izpildītas 45. pantā izklāstītās formalitātes, neveicot pārbaudi saskaņā ar 37. pantu. Puse, pret kuru prasa izpildi, šajā tiesvedības stadijā nav tiesīga iesniegt nekādus apsvērumus saistībā ar pieteikumu.

48. pants

Nolēmuma par pieteikumu pasludināt izpildāmību paziņošana

1. Nolēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību nekavējoties dara zināmu pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar kārtību, kāda noteikta ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem.
2. Izpildāmības pasludināšanu paziņo pusei, pret kuru prasa izpildi, pievienojot nolēmumu, ja tas minētajai pusei vēl nav izsniegts.

49. pants

Nolēmuma par pieteikumu pasludināt izpildāmību pārsūdzība

1. Jebkura puse var pārsūdzēt nolēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību.
2. Pārsūdzību iesniedz tiesā, ko attiecīgā dalībvalsts ir paziņojusi Komisijai saskaņā ar 64. pantu.
3. Pārsūdzību izskata saskaņā ar normām, kas reglamentē procesuālo kārtību strīdus gadījumos.
4. Ja puse, pret kuru prasa izpildi, neierodas tiesā, kurā iesniegta pārsūdzība, tiesvedībā saistībā ar pieteikuma iesniedzēja iesniegto pārsūdzību, piemēro 16. pantu, pat ja pusei, pret kuru prasa izpildi, nav domicila nevienā no dalībvalstīm.
5. Pārsūdzību par izpildāmības pasludināšanu iesniedz 30 dienās pēc lēmuma par izpildāmības pasludināšanu izsniegšanas. Ja puses, pret kuru prasa izpildi, domicils ir dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā pasludināta izpildāmība, pārsūdzības termiņš ir 60 dienas, un to sāk skaitīt no dienas, kad nolēmums par izpildāmības pasludināšanu vai paziņojums izsniegts vai nu personiski, vai ir saņemts tās dzīvesvietā. Termiņu nevar pagarināt attāluma dēļ.

*50. pants***Pārsūdzības nolēmuma apstrīdēšanas procedūra**

Pārsūdzības nolēmumu var apstrīdēt tikai saskaņā ar procedūru, ko attiecīgā dalībvalsts ir paziņojusi Komisijai saskaņā ar 64. pantu.

*51. pants***Izpildāmības pasludināšanas atteikums vai atsaukšana**

Tiesa, kurā iesniegta pārsūdzība saskaņā ar 49. pantu vai 50. pantu, atsaka izpildāmības pasludināšanu vai to atsauc tikai viena no 37. pantā minēto pamatu dēļ. Lēmumu tā pieņem nekavējoties.

*52. pants***Tiesvedības apturēšana**

Tiesa, kurā iesniegta pārsūdzība saskaņā ar 49. vai 50. pantu, pēc tās persona pieteikuma, pret kuru prasa izpildi, pārtrauc tiesvedību, ja nolēmuma izpildāmība pārsūdzības dēļ ir apturēta izcelsmes dalībvalstī.

*53. pants***Pagaidu pasākumi, tostarp aizsardzības pasākumi**

1. Ja nolēmums jāatzīst saskaņā ar šo nodaļu, nekas neliedz pieteikuma iesniedzējam izmantot pagaidu pasākumus, tostarp aizsardzības pasākumus, saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem, un nav vajadzīga izpildāmības pasludināšana saskaņā ar 46. pantu.
2. Izpildāmības pasludināšana dod likumīgas tiesības veikt jebkādus aizsardzības pasākumus.
3. Terminā, kas saskaņā ar 49. panta 5. punktu noteikts izpildāmības pasludināšanas pārsūdzības izlemšanai, un līdz jebkuras šādas pārsūdzības izlemšanai pret tās puses īpašumu, attiecībā uz kuru prasa izpildi, nedrīkst veikt nekādus izpildes pasākumus, izņemot aizsardzības pasākumus.

*54. pants***Daļēja izpildāmība**

1. Ja nolēmums ir pieņemts par vairākām lietām un ja izpildāmību nav iespējams pasludināt attiecībā uz visām lietām, tiesa vai kompetentā iestāde to pasludina attiecībā uz vienu vai vairākām lietām.
2. Pieteikuma iesniedzējs var prasīt pasludināt izpildāmību attiecībā uz atsevišķām nolēmuma daļām.

55. pants

Juridiskā palīdzība

Pieteikuma iesniedzējs, kurš izcelsmes dalībvalstī ir saņēmis pilnīgu vai daļēju juridisko palīdzību vai atbrīvojumu no izmaksām vai izdevumiem, jebkurā izpildāmības pasludināšanas tiesvedībā ir tiesīgs saņemt visplašāko juridisko palīdzību vai visplašāko atbrīvojumu no izmaksām vai izdevumiem, kādu paredz izpildes dalībvalsts tiesību akti.

56. pants

Nodrošinājuma, garantiju vai ķīlas nepieprasīšana

No puses, kura vienā dalībvalstī lūdz citā dalībvalstī pieņemta nolēmuma atzīšanu, izpildāmību vai izpildi, neprasa nodrošinājumu, garantiju vai ķīlu, lai kā tā arī būtu nosaukta, tādēļ, ka šī puse ir ārvalstnieks vai ka tai izpildes dalībvalstī nav domicila vai dzīvesvietas.

57. pants

Maksas, nodokļa vai nodevas neuzlikšana

Tiesvedībā par izpildāmības pasludināšanu izpildes dalībvalstī nevar uzlikt nekādu maksu, nodokli vai nodevu, ko aprēķina, pamatojoties uz attiecīgās lietas vērtību.

V NODAĻA

PUBLISKI AKTI UN TIESAS IZLĪGUMI

58. pants

Publisku aktu akceptēšana

1. Dalībvalstī izdotam publiskam aktam citā dalībvalstī ir tāds pats pierādījuma spēks, kāds tam ir izcelsmes dalībvalstī, vai vistuvāk pielīdzināmais spēks ar noteikumu, ka tas nav klaji pretrunā attiecīgās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai (*ordre public*).

Persona, kas publisku aktu vēlas izmantot citā dalībvalstī, var lūgt, lai iestāde, kas izcelsmes dalībvalstī izdod publisko aktu, aizpilda veidlapu, kas izveidota saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kura minēta 67. panta 2. punktā, aprakstot publiskā akta pierādījuma spēku, kāds tam ir izcelsmes dalībvalstī.

2. Publiska akta autentiskumu apstrīd izcelsmes dalībvalsts tiesās, un par to lemj atbilstīgi minētās valsts tiesību aktiem. Publiskam aktam, kas tiek apstrīdēts, nav nekāda pierādījuma spēka citā dalībvalstī, kamēr apstrīdēšana vēl tiek izskatīta kompetentajā tiesā.

3. Publiskajā aktā reģistrētus juridiskus aktus vai tiesiskās attiecības apstrīd tiesās, kurām ir jurisdikcija saskaņā ar šo regulu, un par to lemj saskaņā ar tiesību aktiem, kas piemērojami, ievērojot III nodaļu. Publiskam aktam, kas tiek apstrīdēts, nav nekāda pierādījuma spēka nevienā citā dalībvalstī, izņemot izcelsmes dalībvalsti, attiecībā uz to, kas tiek apstrīdēts, kamēr apstrīdēšana vēl tiek izskatīta kompetentajā tiesā.

4. Ja tiesvedības iznākums dalībvalsts tiesā ir atkarīgs no lēmuma par saistītu jautājumu attiecībā uz juridiskiem aktiem vai tiesiskām attiecībām, kas reģistrētas publiskā aktā laulāto mantisko attiecību lietā, tad minētā jautājuma izlemšana ir minētās tiesas jurisdikcijā.

59. pants

Publisku aktu izpildāmība

1. Publisks akts, kas ir izpildāms izcelsmes dalībvalstī, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma tiek pasludināts par izpildāmu citā dalībvalstī saskaņā ar 44. līdz 57. pantā paredzēto procedūru.
2. Regulas 45. panta 3. punkta b) apakšpunkta nolūkā iestāde, kas izdevusi publisko aktu, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma izdod apliecinājumu, izmantojot veidlapu, kas izveidota saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kura minēta 67. panta 2. punktā.
3. Tiesa, kurā ir iesniegta pārsūdzība saskaņā ar 49. vai 50. pantu, atsaka vai atsauc izpildāmības pasludināšanu tikai tad, ja publiskā akta izpilde ir klaji pretrunā izpildes dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai (*ordre public*).

60. pants

Tiesas izlīgumu izpildāmība

1. Tiesas izlīgumi, kuri ir izpildāmi izcelsmes dalībvalstī, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma tiek pasludināti par izpildāmiem citā dalībvalstī saskaņā ar 44. līdz 57. pantā paredzēto procedūru.
2. Piemērojot 45. panta 3. punkta b) apakšpunktu, tiesa, kura apstiprinājusi izlīgumu vai kurā tas noslēgts, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma izdod apliecinājumu, izmantojot veidlapu, kas izveidota saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kura minēta 67. panta 2. punktā.
3. Tiesa, kurā ir iesniegta pārsūdzība saskaņā ar 49. vai 50. pantu, atsaka vai atsauc izpildāmības pasludināšanu tikai tad, ja tiesas izlīguma izpilde ir klaji pretrunā izpildes dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai (*ordre public*).

VI NODAĻA

VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

61. pants

Legalizācija un citas līdzīgas formalitātes

Attiecībā uz dalībvalstī izdotiem dokumentiem šīs regulas sakarā neprasa veikt legalizāciju vai citas līdzīgas formalitātes.

62. pants

Saistība ar spēkā esošām starptautiskām konvencijām

1. Šī regula neskar tādu divpusēju vai daudzpusēju konvenciju piemērošanu, kuru līgumslēdzējas puses šīs regulas vai lēmuma, ievērojot LESD 331. panta 1. punkta otro vai trešo daļu, pieņemšanas laikā ir viena vai vairākas dalībvalstis un kuras ir saistītas ar jautājumiem, uz ko attiecas šī regula, neskarot LESD 351. pantā paredzētos dalībvalstu pienākumus.

2. Neatkarīgi no 1. punkta dalībvalstu savstarpējās attiecībās šī regula prevalē pār konvencijām, kuras tās savstarpēji noslēgušas, ciktāl šādas konvencijas saistītas ar jautājumiem, ko reglamentē šī regula.

3. Šī regula neliedz dalībvalstīm, kas ir puses 1931. gada 6. februāra konvencijai starp Dāniju, Islandi, Norvēģiju, Somiju un Zviedriju, kurā ietverti starptautisko privāttiesību noteikumi par laulību, adopciju un aizbildnību un kas pārskatīta 2006. gadā; 1934. gada 19. novembra konvencijai starp Dāniju, Islandi, Norvēģiju, Somiju un Zviedriju, kurā iekļauti starptautisko privāttiesību noteikumi par mantošanu, testamentiem un mantojumu pārvaldīšanu un kas pārskatīta 2012. gada jūnijā; un 1977. gada 11. oktobra konvencijai starp Dāniju, Islandi, Norvēģiju, Somiju un Zviedriju par spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās, turpināt piemērot minētās konvencijas, ciktāl tās nodrošina vienkāršākas un ātrākas procedūras nolēmumu atzīšanai un izpildei laulāto mantisko attiecību lietās.

63. pants

Publiski pieejama informācija

Lai informāciju darītu pieejamu sabiedrībai, dalībvalstis, izmantojot Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komerclietās, Komisijai sniedz īsu kopsavilkumu par saviem tiesību aktiem un procedūrām, kas attiecas uz laulāto mantiskajām attiecībām, tostarp informāciju par to, kāda veida iestādei ir kompetence laulāto mantisko attiecību lietās, un par 28. pantā minētajām sekām attiecībā uz trešām personām.

Dalībvalstis pastāvīgi atjaunina šo informāciju.

64. pants

Kontaktinformācija un procedūras

1. Līdz 2018. gada 29. aprīlim dalībvalstis paziņo Komisijai:
  - a) tiesas vai iestādes, kurām ir kompetence izskatīt pieteikumus par izpildāmības pasludināšanu saskaņā ar 44. panta 1. punktu un pārsūdzības par nolēmumiem attiecībā uz šādiem pieteikumiem saskaņā ar 49. panta 2. punktu;
  - b) par pārsūdzību pieņemta nolēmuma apstrīdēšanas procedūras, kas minētas 50. pantā.

Dalībvalstis informē Komisiju par visām turpmākajām izmaiņām minētajā informācijā.

2. Komisija saskaņā ar 1. punktu paziņoto informāciju publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, izņemot 1. punkta a) apakšpunktā minēto tiesu un iestāžu adreses un citu kontaktinformāciju.
3. Komisija dara publiski pieejamu visu saskaņā ar 1. punktu sniegto informāciju, izmantojot jebkādos piemērotus līdzekļus, jo īpaši Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komerclietās.

65. pants

Saraksta, kas ietver regulas 3. panta 2. punktā minēto informāciju, izveidošana un turpmāka grozīšana

1. Komisija, pamatojoties uz dalībvalstu paziņojumiem, izveido pārējo iestāžu un tiesību speciālistu sarakstu, kuri minēti 3. panta 2. punktā.

2. Dalībvalstis ziņo Komisijai par visām turpmākām izmaiņām attiecībā uz informāciju, kas ir minētajā sarakstā. Komisija attiecīgi groza šo sarakstu.
3. Komisija sarakstu un visus tā turpmākos grozījumus publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
4. Komisija dara publiski pieejamu visu saskaņā ar 1. un 2. punktu sniegto informāciju, izmantojot jebkādu citu piemērotus līdzekļus, jo īpaši Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komerclietās.

66. pants

Regulas 45. panta 3. punkta b) apakšpunktā un 58., 59. un 60. pantā minēto apliecinājumu un veidlapu izveidošana un turpmāka grozīšana

Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko izveido un pēc tam groza apliecinājumus un veidlapas, kas minētas 45. panta 3. punkta b) apakšpunktā un 58., 59. un 60. pantā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

67. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

68. pants

Pārskatīšanas klauzula

1. Līdz 2027. gada 29. janvārim Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par šīs regulas piemērošanu. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno šīs regulas grozījumu priekšlikumus.
2. Līdz 2024. gada 29. janvārim Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par šīs regulas 9. un 38. panta piemērošanu. Šajā ziņojumā jo īpaši izvērtē to, cik lielā mērā ar minētajiem pantiem ir tikusi nodrošināta tiesu iestāžu pieejamība.
3. Panta 1. un 2. punktā minēto ziņojumu nolūkā dalībvalstis Komisijai paziņo atbilstīgu informāciju par to, kā valstu tiesas piemēro šo regulu.

69. pants

Pārejas noteikumi

1. Ievērojot 2. un 3. punktu, šo regulu piemēro vienīgi attiecībā uz tiesvedību, kas uzsākta 2019. gada 29. janvārī vai pēc tam, uz publiskiem aktiem, kuri oficiāli sagatavoti vai reģistrēti minētajā dienā vai pēc tās, un uz tiesas izlīgumiem, kas apstiprināti vai panākti minētajā dienā vai pēc tās.
2. Ja tiesvedība izcelsmes dalībvalstī ir uzsākta pirms 2019. gada 29. janvāra, pēc minētās dienas pieņemtus nolēmumus atzīst un izpilda saskaņā ar IV nodaļas noteikumiem, ja piemērotie jurisdikcijas noteikumi atbilst II nodaļā izklāstītajiem noteikumiem.

3. Regulas III nodaļu piemēro tikai laulātajiem, kas noslēdz laulību vai norāda savām mantiskajām attiecībām piemērojamos tiesību aktus pēc 2019. gada 29. janvāra.

70. pants

Stāšanās spēkā

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Šo regulu piemēro dalībvalstis, kas piedalās ciešākā sadarbībā attiecībā uz jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem un nolēmumu atzīšanu un izpildi starptautisku pāru mantisko attiecību jomā, aptverot gan laulāto mantiskās attiecības, gan reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas, kā tas atļauts ar Lēmumu (ES) 2016/954.

To piemēro no 2019. gada 29. janvāra, izņemot 63. un 64. pantu, kurus piemēro no 2018. gada 29. aprīļa, un 65., 66. un 67. pantu, kurus piemēro no 2016. gada 29. jūlija. Dalībvalstis, kuras ir iesaistītas ciešākā sadarbībā saskaņā ar lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar LESD 331. panta 1. punkta otro vai trešo daļu, šo regulu piemēro, sākot no attiecīgajā lēmumā noteiktās dienas.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama iesaistītajās dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Luksemburgā, 2016. gada 24. jūnijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
A.G. KOENDERS

PADOMES REGULA (ES) 2016/1104**(2016. gada 24. jūnijs),****ar ko īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem un nolēmumu atzīšanu un izpildi reģistrētu partnerattiecību mantisko seku jomā**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 81. panta 3. punktu,

ņemot vērā Padomes Lēmumu (ES) 2016/954 (2016. gada 9. jūnijs), ar ko atļauj ciešāku sadarbību attiecībā uz jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem un nolēmumu atzīšanu un izpildi starptautisku pāru mantisko attiecību jomā, aptverot gan laulāto mantiskās attiecības, gan reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc legīslatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Savienība ir noteikusi sev mērķi uzturēt un pilnveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kurā ir nodrošināta personu brīva pārvietošanās. Lai pakāpeniski izveidotu šādu telpu, Savienībai ir jāpieņem pasākumi, kas attiecas uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās, kurās ir pārrobežu elementi, jo īpaši tad, kad tas nepieciešams iekšējā tirgus pienācīgai darbībai.
- (2) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 81. panta 2. punkta c) apakšpunktu šādi pasākumi var ietvert pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt saderību starp dalībvalstīs piemērojamiem noteikumiem par tiesību normu un jurisdikcijas kolīziju.
- (3) Eiropadomes Tamperes sanāksmē 1999. gada 15. un 16. oktobrī kā pamatu tiesu iestāžu sadarbībai civillietās apstiprināja spriedumu un tiesu iestāžu citu nolēmumu savstarpējas atzīšanas principu un aicināja Padomi un Komisiju pieņemt pasākumu programmu, lai īstenotu šo principu.
- (4) Komisija un Padome 2000. gada 30. novembrī pieņēma pasākumu programmu par nolēmumu savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu civillietās un komercietās ⁽³⁾. Minētajā programmā pasākumi, kas attiecas uz kolīziju normu saskaņošanu, ir norādīti kā pasākumi, kuri veicina nolēmumu savstarpēju atzīšanu, un tajā ir paredzēts izstrādāt tiesību aktu laulāto mantisko attiecību lietās un lietās par mantiskajām sekām nelaulāta pāra šķiršanās gadījumā.
- (5) Eiropadome 2004. gada 4. un 5. novembra sanāksmē Briselē pieņēma jaunu programmu ar nosaukumu "Hāgas programma brīvības, drošības un tiesiskuma stiprināšanai Eiropas Savienībā" ⁽⁴⁾. Šajā programmā Padome aicināja Komisiju iesniegt Zaļo grāmatu par normu kolīziju lietās, kas saistītas ar laulāto mantiskajām attiecībām, ietverot jautājumu par jurisdikciju un savstarpēju atzīšanu. Programmā ir arī uzsvērtā nepieciešamība pieņemt tiesību aktu šajā jomā.

⁽¹⁾ OVL 159, 16.6.2016., 16. lpp.⁽²⁾ 2016. gada 23. jūnija atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts*).⁽³⁾ OVC 12, 15.1.2001., 1. lpp.⁽⁴⁾ OVC 53, 3.3.2005., 1. lpp.

- (6) Komisija 2006. gada 17. jūlijā pieņēma Zaļo grāmatu par normu kolīziju lietās, kas saistītas ar laulāto mantiskajām attiecībām, ietverot jautājumu par piekritību un savstarpēju atzīšanu. Saistībā ar šo zaļo grāmatu notika plašas apspriedes par grūtībām, ar ko pāri Eiropā saskaras, atbrīvojoties no kopīgā īpašuma, un par pieejamajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem. Zaļajā grāmatā ir izskatīti arī visi starptautisko privāttiesību jautājumi, ar ko saskaras pāri, kuri stājušies savienībā, kas nav laulība, tostarp pāri reģistrētās partnerattiecībās, kā arī šiem pāriem raksturīgi jautājumi.
- (7) Eiropadome 2009. gada 10. un 11. decembra sanāksmē Briselē pieņēma jaunu daudzgadu programmu ar nosaukumu "Stokholmas programma – atvērta un droša Eiropa tās pilsoņu un viņu aizsardzības labā" ⁽¹⁾. Minētajā programmā Eiropadome puda uzskatu, ka savstarpējā atzīšana būtu jāattiecina arī uz jomām, kuras vēl nav aptvertas, tomēr ir būtiskas ikdienas dzīvē, piemēram, mantiskās sekas pāra šķiršanās gadījumā, vienlaikus ņemot vērā dalībvalstu tiesību sistēmas, tostarp sabiedrisko kārtību (*ordre public*), un valstu tradīcijas attiecīgajā jomā.
- (8) Turklāt "2010. gada ziņojumā par Eiropas Savienības pilsonību: likvidējot šķēršļus Eiropas Savienības pilsoņu tiesību īstenošanai", kas tika pieņemts 2010. gada 27. oktobrī, Komisija paziņoja, ka tiks pieņemts tiesību akta priekšlikums, lai novērstu šķēršļus, kas traucē personām brīvi pārvietoties, un jo īpaši problēmas, ar ko pāri saskaras savas mantas pārvaldībā vai sadalē.
- (9) Komisija 2011. gada 16. martā pieņēma priekšlikumu Padomes regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi laulāto mantisko attiecību lietās un priekšlikumu Padomes regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām.
- (10) 2015. gada 3. decembra sanāksmē Padome secināja, ka nav iespējams panākt vienprātību, lai pieņemtu priekšlikumus regulām par laulāto mantiskajām attiecībām un reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, un tāpēc Savienība kopumā nevar pieņemt termiņā sasniegt šādas sadarbības mērķus.
- (11) No 2015. gada decembra līdz 2016. gada februārim Beļģija, Bulgārija, Čehijas Republika, Vācija, Grieķija, Spānija, Francija, Horvātija, Itālija, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Austrija, Portugāle, Slovēnija, Somija un Zviedrija iesniedza Komisijai lūgumu, kurā tās norādīja, ka vēlas savā starpā izveidot ciešāku sadarbību attiecībā uz starptautisku pāru mantiskajām attiecībām un konkrēti šādās jomās: jurisdikcija, piemērojami tiesību akti, nolēmumu atzīšana un izpilde laulāto mantisko attiecību lietās, jurisdikcija, piemērojami tiesību akti un nolēmumu atzīšana un izpilde lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, un lūdza Komisiju iesniegt priekšlikumu Padomei. Kipra ar vēstuli Komisijai 2016. gada martā izteica savu vēlmi piedalīties ciešākas sadarbības izveidošanā; Kipra pēc tam šo vēlmi atkārtoja Padomes darba gaitā.
- (12) 2016. gada 9. jūnijā Padome pieņēma Lēmumu (ES) 2016/954, atļaujot šādu ciešāku sadarbību.
- (13) Saskaņā ar LESD 328. panta 1. punktu, izveidojot ciešāku sadarbību, tai jābūt pieejamai visām dalībvalstīm, ja tās ievēro līdzdalības nosacījumus, kas noteikti lēmumā, ar kuru dod šādas sadarbības atļauju. Tai jābūt tām pieejamai arī jebkurā citā laikā, ja papildus minētajiem nosacījumiem tās ievēro šajā sakarā jau pieņemtos aktus. Komisijai un dalībvalstīm, kas iesaistās ciešākā sadarbībā, būtu jānodrošina, ka līdzdalība tiek sekmēta iespējami lielākam dalībvalstu skaitam. Šai regulai būtu jāuzliek saistības kopumā un vajadzētu būt tieši piemērojamai tikai dalībvalstīs, kas piedalās ciešākā sadarbībā attiecībā uz jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem un nolēmumu atzīšanu un izpildi starptautisku pāru mantisko attiecību jomā, aptverot gan laulāto mantiskās attiecības, gan reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas, piemērojot Lēmumu (ES) 2016/954 vai piemērojot lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar LESD 331. panta 1. punkta otro vai trešo daļu.
- (14) Saskaņā ar LESD 81. pantu šī regula būtu jāpiemēro saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, kurām ir pārrobežu elementi.

⁽¹⁾ OVC 115, 4.5.2010., 1. lpp.

- (15) Lai nelaulātiem pāriem nodrošinātu tiesisko noteiktību attiecībā uz to mantu, kā arī zināmu paredzamību, būtu lietderīgi vienā tiesību aktā iekļaut visus noteikumus, ko piemēro reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām.
- (16) Veidi, kādā savienība, kas nav laulība, ir noteikta dažādu dalībvalstu tiesību aktos, atšķiras, un tāpēc būtu jānosaka atšķirība starp pāriem, kuru savienība ir institucionāli atzīta, reģistrējot partnerattiecības publiskā iestādē, un pāriem, kuri dzīvo faktiskā kopdzīvē. Pat ja dažas dalībvalstis paredz šādas faktiskās savienības, tās vajadzētu nošķirt no reģistrētām partnerattiecībām, kurām ir oficiāls raksturs, kas ļauj ņemt vērā to īpatnības un definēt tām piemērojamos noteikumus Savienības tiesību aktos. Lai veicinātu iekšējā tirgus pareizu darbību, ir nepieciešams novērst šķēršļus to personu brīvai pārvietošanās, kuras ir stājušās reģistrētās partnerattiecībās, jo īpaši tos šķēršļus, kas tādiem pāriem rada grūtības viņu mantas pārvaldībā un sadalē. Lai sasniegtu minētos mērķus, šajā regulā būtu jāapvieno noteikumi par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu, publisko aktu un tiesas izlīgumu atzīšanu vai attiecīgā gadījumā akceptēšanu, izpildāmību un izpildi.
- (17) Šai regulai būtu jāattiecas uz jautājumiem, kas izriet no reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām. Jēdziens "reģistrētas partnerattiecības" šajā regulā būtu jādefinē tikai šīs regulas vajadzībām. Šā jēdziena faktiskajam saturam būtu jāpaliek definētam dalībvalstu tiesību aktos. Nekam šajā regulā nevajadzētu uzlikt par pienākumu dalībvalstij, kuras tiesību aktos reģistrētu partnerattiecību institūts nav pazīstams, savos tiesību aktos to paredzēt.
- (18) Šīs regulas darbības jomā būtu jāiekļauj visi civiltiesību aspekti saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, aptverot gan partneru mantas pārvaldi, gan atbrīvošanos no īpašuma, jo īpaši sakarā ar pāra šķiršanos vai viena partnera nāvi.
- (19) Šī regula nebūtu jāpiemēro citām civiltiesību jomām, kā vien reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām. Skaidrības labad vairāki jautājumi, ko varētu uzskatīt par saistītiem ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, būtu nepārprotami jāizslēdz no šīs regulas darbības jomas.
- (20) Tādējādi šī regula nebūtu jāpiemēro jautājumiem par partneru vispārējo tiesībspēju un rīcībspēju, tomēr šai izslēgšanai nebūtu jāattiecas uz viena vai abu partnere partneru konkrētām pilnvarām un tiesībām saistībā ar īpašumu – vai nu viņu pašu starpā, vai attiecībā uz trešām personām, jo šīm pilnvarām un tiesībām būtu jāietilpst šīs regulas darbības jomā.
- (21) Šī regula nebūtu jāpiemēro citiem prejudiciāliem jautājumiem kā, piemēram, reģistrētu partnerattiecību pastāvēšana, spēkā esamība vai atzīšana, uz ko attiecas dalībvalstu tiesību akti, tostarp to starptautisko privāttiesību noteikumi.
- (22) Tā kā uzturēšanas saistības starp partneriem reglamentē ar Padomes Regulu (EK) Nr. 4/2009 ⁽¹⁾, tās būtu jāizslēdz no šīs regulas darbības jomas, tāpat kā jautājumi par mirušā partnera atstātā mantojuma mantošanu, jo uz tiem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 650/2012 ⁽²⁾.
- (23) Jautājumi par tiesībām starp partneriem nodot vai koriģēt vecuma vai invaliditātes pensijas tiesības – neatkarīgi no to veida –, kas iegūtas reģistrētu partnerattiecību laikā un kas nav devušas pensijas ienākumus reģistrēto partnerattiecību laikā, ir jautājumi, kam vajadzētu būt izslēgtiem no šīs regulas darbības jomas, ņemot vērā dalībvalstīs pastāvošās konkrētās sistēmas. Tomēr šāda izslēgšana būtu jāinterpretē sašaurināti. Tādējādi šai regulai būtu jo īpaši jāreglamentē jautājums par pensijas aktīvu klasifikāciju, par summām, kas vienam partnerim jau ir izmaksātas reģistrēto partnerattiecību laikā, un par iespējamu kompensāciju, kas tiktu piešķirta, ja pensija ir pieteikta sistēmā ar kopīgiem aktīviem.

⁽¹⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 4/2009 (2008. gada 18. decembris) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās (OV L 7, 10.1.2009., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 650/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un publisku aktu akceptēšanu un izpildi mantošanas lietās un par Eiropas mantošanas apliecības izveidi (OV L 201, 27.7.2012., 107. lpp.).

- (24) Ar šo regulu būtu jāatļauj, ka reģistrēto partnerattiecību mantisko seku rezultātā rodas vai tiek nodotas tiesības uz nekustamo vai kustamo īpašumu, kā tas noteikts tiesību aktos, kas piemērojami reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām. Tomēr tai nevajadzētu skart ierobežoto skaitu (*numerus clausus*) *in rem* tiesību, kas sastopamas dažu dalībvalstu tiesību aktos. Nevajadzētu prasīt, lai dalībvalsts atzīst *in rem* tiesības attiecībā uz īpašumu, kas atrodas minētās dalībvalsts teritorijā, ja attiecīgās *in rem* tiesības nav noteiktas tās tiesību aktos.
- (25) Tomēr, lai partneri varētu citā dalībvalstī izmantot tiesības, kas viņiem radušās vai nodotas reģistrētu partnerattiecību mantisko seku rezultātā, šajā regulā būtu jāparedz nezināmu *in rem* tiesību pielāgošana vislīdzvērtīgākajām tiesībām minētās citas dalībvalsts tiesību aktos. Saistībā ar šādu pielāgošanu būtu jāņem vērā konkrēto *in rem* tiesību mērķi un nolūki, un ar tām saistītās sekas. Lai noteiktu valsts vislīdzvērtīgākās tiesības, var sazināties ar tās valsts iestādēm vai kompetentajām personām, kuras tiesību akti tiek piemēroti reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, lai gūtu papildu informāciju par tiesību būtību un to radītajām sekām. Minētajā nolūkā varētu izmantot pastāvošos tīklus tiesu iestāžu sadarbības jomā civillietās un komerclietās, kā arī jebkādu citus pieejamus līdzekļus, kas palīdzētu izprast ārvalstu tiesību aktus.
- (26) Šajā regulā skaidri paredzētajai nezināmo *in rem* tiesību pielāgošanai nebūtu jāliedz šīs regulas piemērošanas kontekstā izmantot citas pielāgošanas formas.
- (27) Prasības par nekustamā vai kustamā īpašuma tiesību reģistrāciju reģistrā būtu jāizslēdz no šīs regulas darbības jomas. Tāpēc tas, ar kādiem juridiskiem nosacījumiem un kā jāveic reģistrācija (attiecībā uz nekustamo īpašumu – *lex rei sitae*) un kuru iestāžu, piemēram, zemesgrāmatu nodaļu vai notāru, ziņā ir pārbaudīt, vai ir izpildītas visas prasības un ka iesniegtā vai sagatavotā dokumentācija ir pietiekama vai ka tajā ir iekļauta vajadzīgā informācija, būtu jānosaka pēc tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgais reģistrs. Iestādes jo īpaši var pārbaudīt, vai reģistrācijai iesniegtajā dokumentā minētās partnera tiesības uz īpašumu ir kā tādas reģistrētas reģistrā vai ir citādi pierādītas saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas reģistrs. Lai novērstu dokumentu dublēšanos, reģistrācijas iestādēm būtu jāakceptē tādi dokumenti, kurus citā dalībvalstī izstrādājušas kompetentās iestādes un kuru aprīte ir paredzēta šajā regulā. Tam nevajadzētu liegt reģistrācijas iestādēm prasīt, lai persona, kas piesakās reģistrācijai, sniedz tādu papildu informāciju vai iesniedz tādus papildu dokumentus, kādi vajadzīgi saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas reģistrs, piemēram, informāciju vai dokumentus par nodokļu maksājumiem. Kompetentā iestāde personai, kas piesakās reģistrācijai, var norādīt, kā var iesniegt trūkstošo informāciju vai dokumentus.
- (28) No šīs regulas darbības jomas būtu jāizslēdz arī sekas, ko rada tiesību reģistrācija reģistrā. Tādēļ tas, vai reģistrācijai, piemēram, ir deklaratīvas vai konstitutīvas sekas, būtu jānosaka pēc tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgais reģistrs. Tādējādi, piemēram, tad, ja saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas reģistrs, tiesību iegūšana uz nekustamo īpašumu jāreģistrē reģistrā, lai nodrošinātu, ka šādiem reģistriem ir *erga omnes* spēks, vai lai aizsargātu tiesiskus darījumus, šādu tiesību iegūšanas brīdis būtu jāreglamentē ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem.
- (29) Šajā regulā būtu jāņem vērā dalībvalstīs piemērotās dažādās sistēmas reģistrētu partnerattiecību mantisko seku lietu risināšanai. Tādēļ šajā regulā termins “tiesa” būtu jāsaprot paplašināti, lai aptvertu ne tikai tiesas šā vārda tiešajā nozīmē, kuras veic tiesas funkcijas, bet arī, piemēram, dažu dalībvalstu notārus, kas konkrētās lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām līdzīgi tiesām pilda tiesas funkcijas, un notārus un tiesību speciālistus, kas dažās dalībvalstīs saskaņā ar tiesas deleģētām pilnvarām pilda tiesas funkcijas lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām. Šajā regulā izklāstītajiem noteikumiem par jurisdikciju vajadzētu būt saistošiem visām tiesām, kā tās definētas šajā regulā. Un pretēji – terminam “tiesa” nebūtu jāaptver dalībvalsts ārpusstiesas iestādes, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pilnvarotas nodarboties ar lietām par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, piemēram, notārus vairākumā dalībvalstu, ja tie nepilda tiesas funkcijas, kā tas parasti ir.
- (30) Ar šo regulu visiem notāriem, kuri dalībvalstīs ir kompetenti lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, būtu jānodod iespēja īstenot šādu kompetenci. Tam, vai notāriem attiecīgajā dalībvalstī ir vai nav saistoši šajā regulā izklāstītie noteikumi par jurisdikciju, vajadzētu būt atkarīgam no tā, vai uz tiem attiecas vai neattiecas jēdziens “tiesa” šīs regulas nozīmē.

- (31) Dalībvalstīs lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām notāru izdotu aktu aprītei būtu jānotiek saskaņā ar šo regulu. Ja notāri pilda tiesas funkcijas, viņiem vajadzētu būt saistošiem noteikumiem par jurisdikciju, kas izklāstīti šajā regulā, un viņu izdotu lēmumu aprītei būtu jānotiek saskaņā ar šīs regulas noteikumiem par nolēmumu atzīšanu, izpildāmību un izpildi. Ja notāri nepilda tiesas funkcijas, minētajiem noteikumiem par jurisdikciju nevajadzētu būt viņiem saistošiem, un viņu izdotu publisko aktu aprītei būtu jānotiek saskaņā ar šīs regulas noteikumiem par publiskiem aktiem.
- (32) Lai ņemtu vērā pāru arvien pieaugošo mobilitāti un veicinātu pareizu tiesas spriešanu, noteikumiem par jurisdikciju, kas izklāstīti šajā regulā, būtu jādod iedzīvotājiem iespēja, ka dažādas saistītas procedūras tiek izskatītas vienas un tās pašas dalībvalsts tiesās. Minētajā nolūkā ar šo regulu būtu jācenšas jurisdikciju reģistrētu partnerattiecību mantisko seku lietās koncentrēt tajā dalībvalstī, kuras tiesas tiek aicinātas izskatīt partnera mantojuma lietu saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 650/2012 vai reģistrēto partnerattiecību izbeigšanu vai atzīšanu par neesošām.
- (33) Šajā regulā būtu jāparedz, ka tad, ja dalībvalsts tiesā, kurā ir celta prasība saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 650/2012, notiek tiesvedība par partnera mantojumu, minētās dalībvalsts tiesām vajadzētu būt jurisdikcijai spriest lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām saistībā ar minēto mantošanas lietu.
- (34) Tāpat arī jautājumi par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām saistībā ar tiesvedību, kas notiek kādas dalībvalsts tiesā, kurā ir celta prasība par reģistrētu partnerattiecību izbeigšanu vai atzīšanu par neesošām, būtu jāizskata minētās dalībvalsts tiesām, ja partneri tam piekrīt.
- (35) Ja jautājumi par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām nav saistīti ar tiesvedību, kas kādas dalībvalsts tiesā notiek attiecībā uz partnera mantojumu vai reģistrētu partnerattiecību izbeigšanu vai atzīšanu par neesošām, šajā regulā būtu jāparedz secīgi piesaistes kritēriji jurisdikcijas noteikšanai, sākot ar partneru pastāvīgo dzīvesvietu laikā, kad tiesā ir celta prasība. Pēdējai pakāpei secīgajos piesaistes kritērijos būtu jānorāda tā dalībvalsts, saskaņā ar kuras tiesību aktiem ir veikta partnerattiecību obligātā reģistrācija, lai tās nodibinātu. Minētie piesaistes kritēriji ir paredzēti, ievērojot arvien lielāko iedzīvotāju mobilitāti un lai nodrošinātu, ka pastāv patiesi piesaistes kritēriji starp partneriem un dalībvalsti, kurā īsteno jurisdikciju.
- (36) Tā kā reģistrētu partnerattiecību institūts nav paredzēts visās dalībvalstīs, tās dalībvalsts tiesām, kuras tiesību akti reģistrēto partnerattiecību institūtu neparedz, izņēmuma kārtā var būt nepieciešams atteikties no jurisdikcijas saskaņā ar šo regulu. Tādā gadījumā tiesas rīkojas ātri, un attiecīgajai pusei vajadzētu būt iespējai iesniegt savu lietu jebkurā citā dalībvalstī, kurā pastāv kāds piesaistes kritērijs, pēc kura ir piešķirama jurisdikcija – neatkarīgi no šo jurisdikcijas pamatu secības –, vienlaikus ievērojot pušu autonomiju. Jebkurai tiesai, kurā pēc atteikšanās no jurisdikcijas tiek celta prasība un kura nav tās dalībvalsts tiesa, saskaņā ar kuras tiesību aktiem reģistrētās partnerattiecības ir izveidotas, un kurai ir jurisdikcija, balstoties uz vienošanos par tiesas izvēli vai uz atbildētāja ierašanos, arī var būt vajadzība izņēmuma kārtā atteikties no jurisdikcijas tādos pašos apstākļos. Visbeidzot, ja nevienai tiesai nav jurisdikcijas izskatīt situāciju saskaņā ar pārējiem šīs regulas noteikumiem, šajā regulā būtu jāietver alternatīvs jurisdikcijas noteikums, lai novērstu jebkādu risku, ka netiek nodrošināta piekļuve tiesai.
- (37) Lai uzlabotu juridisko noteiktību, paredzamību un pušu autonomiju, ar šo regulu būtu jāļauj noteiktos apstākļos pusēm noslēgt vienošanos par tiesas izvēli par labu piemērojamo tiesību aktu dalībvalsts tiesām vai tās dalībvalsts tiesām, saskaņā ar kuras tiesību aktiem reģistrētās partnerattiecības ir izveidotas.
- (38) Šai regulai nebūtu jāliedz pusēm lietu nokārtot miermīlīgi ārpus tiesas vienošanās ceļā, piemēram, pie notāra, viņu izvēlētajā dalībvalstī, ja tas ir iespējams atbilstīgi minētās dalībvalsts tiesību aktiem. Tā tam vajadzētu būt arī gadījumā, ja reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojami tiesību akti nav minētās dalībvalsts tiesību akti.
- (39) Lai nodrošinātu, ka visu dalībvalstu tiesas var pēc vieniem un tiem pašiem pamatiem īstenot jurisdikciju attiecībā uz partneru reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, šajā regulā būtu jāsniedz izsmeļošs pamatu saraksts, pēc kuriem var īstenot tādu papildu jurisdikciju.

- (40) Lai nodrošinātu tiesiskās aizsardzības līdzekļus, jo īpaši gadījumos, kad liegta piekļuve tiesai, šajā regulā būtu jāparedz *forum necessitatis*, lai dalībvalsts tiesai izņēmuma gadījumā ļautu spriest par tādu reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, kuras ir cieši saistītas ar trešo valsti. Var uzskatīt, ka tāds izņēmuma gadījums pastāv, ja tiesvedība attiecīgajā trešā valstī nav iespējama, piemēram, pilsoņu kara dēļ, vai ja pamatoti nav sagaidāms, ka partneris varētu uzsākt vai vest tiesvedību minētajā valstī. Tomēr uz *forum necessitatis* balstītu jurisdikciju vajadzētu izmantot tikai gadījumā, ja lietai ir pietiekama saikne ar dalībvalsti, kuras tiesā celta prasība.
- (41) Lai tiesas spriešana notiktu saskaņoti, būtu jāizvairās no tā, ka dažādās dalībvalstīs tiek pieņemti nesavienojami nolēmumi. Minētajā nolūkā šajā regulā būtu jāparedz vispārēji procesuāli noteikumi, kas būtu līdzīgi noteikumiem citos Savienības tiesību aktos attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās. Viens no šādiem procesuāliem noteikumiem ir *lis pendens* noteikums, ko piemēros, ja tiesvedība par vienu un to pašu reģistrētu partnerattiecību mantisko seku lietu ir ierosināta dažādu dalībvalstu dažādās tiesās. Tad ar šo noteikumu tiks noteikts, kurai tiesai būtu jāturpina izskatīt lietu.
- (42) Lai ļautu iedzīvotājiem ar pilnīgu juridisko noteiktību izmantot iekšējā tirgus piedāvātās priekšrocības, šai regulai būtu jānodrošina iespēja partneriem jau iepriekš zināt, kurus tiesību aktus piemēros viņu reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām. Lai izvairītos no pretrunīgiem rezultātiem, būtu jāievieš saskaņotas kolīziju normas. Galvenajam noteikumam būtu jānodrošina, lai reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas reglamentētu iepriekš paredzami tiesību akti, kuriem ar tām ir cieša saikne. Juridiskās noteiktības labad un lai izvairītos no sadrumstalotības, piemērojamiem tiesību aktiem būtu jāreglamentē reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas kopumā, proti, visas mantiskās sekas, uz ko attiecas reģistrētās partnerattiecības, neatkarīgi no mantas veida un neatkarīgi no tā, vai manta atrodas kādā citā dalībvalstī vai trešā valstī.
- (43) Ar šo regulu noteiktie tiesību akti būtu jāpiemēro, pat ja tie nav dalībvalstu tiesību akti.
- (44) Lai partneriem atvieglotu viņu īpašuma pārvaldību, ar šo regulu būtu jānodrošina iespēja izvēlēties tiesību aktus, kas piemērojami viņu reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām, neatkarīgi no īpašuma veida vai atrašanās vietas, starp tiesību aktiem, ar ko viņiem ir cieša saikne, kas izriet, piemēram, no viņu pastāvīgās dzīvesvietas vai valstspiederības. Tomēr, lai novērstu, ka tiesību aktu izvēlei tiek atņemts jebkāds spēks un tādēļ partneri nonāk juridiska vakuuma situācijā, tādai tiesību aktu izvēlei būtu jāaprobežojas ar tiesību aktiem, kuros ir noteiktas reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas. Šo izvēli var izdarīt jebkurā brīdī – pirms partnerattiecību reģistrācijas, partnerattiecību reģistrācijas brīdī vai reģistrēto partnerattiecību laikā.
- (45) Lai nodrošinātu darījumu juridisko noteiktību un novērstu reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamo tiesību aktu maiņu, par ko partneri iepriekš nav informēti, reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamos tiesību aktus nedrīkstētu mainīt, ja vien nav skaidri pausta iesaistīto pušu prasība. Tādai partneru nolemtai maiņai nevajadzētu būt ar atpakaļejošu spēku, izņemot, ja partneri to ir skaidri paredzējuši. Tas nekādā gadījumā nevar aizskart trešo personu tiesības.
- (46) Būtu jāparedz noteikumi par piemērojamo tiesību aktu izvēles vienošanās spēkā esamību pēc būtības un pēc formas, lai partneriem būtu vienkāršāk izdarīt uz informāciju pamatotu izvēli un tiktu ievērota viņu sniegtā piekrišana, tā nodrošinot juridisko noteiktību, kā arī labāku tiesas pieejamību. Attiecībā uz spēkā esamību pēc formas būtu jāievieš īpašas tiesiskas garantijas, lai nodrošinātu, ka partneri apzinās savas izvēles sekas. Būtu vismaz jānoslēdz rakstiska vienošanās par piemērojamo tiesību aktu izvēli, kam būtu pievienots vienošanās noslēgšanas datums un ko parakstītu abas puses. Tomēr, ja tās dalībvalsts, kurā vienošanās noslēgšanas brīdī ir abu partneru pastāvīgā dzīvesvieta, tiesību aktos ir noteiktas papildu prasības par formu, minētās prasības būtu jāievēro. Piemēram, tādas papildu prasības par formu var būt spēkā dalībvalstī, kurā vienošanās ir iekļauta partnerattiecību mantisko attiecību līgumā. Ja vienošanās noslēgšanas laikā partneru pastāvīgā dzīvesvieta ir dažādās dalībvalstīs, kurās ir paredzētas atšķirīgas prasības par formu, pietiktu ievērot vienā no šīm dalībvalstīm paredzētās prasības par formu. Ja vienošanās noslēgšanas laikā tikai vienam no partneriem pastāvīgā dzīvesvieta ir dalībvalstī, kurā ir noteiktas papildu prasības par formu, minētās prasības būtu jāievēro.
- (47) Partnerattiecību mantisko attiecību līgums ir partneru īpašuma rīkojuma veids, kura pieļaujamība un akceptēšana dalībvalstīs atšķiras. Lai īpašumtiesības, kas iegūtas partnerattiecību mantisko attiecību līguma rezultātā, varētu vieglāk akceptēt dalībvalstīs, būtu jāparedz noteikumi par partnerattiecību mantisko attiecību līguma spēkā esamību pēc formas. Līgums būtu vismaz jānoformē rakstveidā, norādot datumu un parakstot abām pusēm.

Tomēr līgumam būtu arī jāatbilst papildu prasībām par formu, kas paredzētas ar šo regulu noteiktajos reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamos tiesību aktos un tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā atrodas partneru pastāvīgā dzīvesvieta. Šajā regulā būtu arī jānosaka, kuriem tiesību aktiem ir jāreglamentē tāda līguma spēkā esamība pēc būtības.

- (48) Ja piemērojamo tiesību aktu izvēle nav notikusi un lai saskaņotu paredzamību un juridisko noteiktību ar pāra dzīves realitāti, ar šo regulu būtu jānosaka, ka reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām būtu jāpiemēro tās valsts tiesību akti, saskaņā ar kuras tiesību aktiem ir veikta partnerattiecību obligātā reģistrācija, lai tās nodibinātu.
- (49) Ja šajā regulā kā piesaistes kritērijs ir minēta valstspiederība, jautājums par to, kā attiekties pret personu, kurai ir vairākas valstspiederības, ir prejudiciāls jautājums, kas neietilpst šīs regulas darbības jomā, un tam būtu jāpaliek valsts tiesību aktu ziņā, tostarp – attiecīgā gadījumā – starptautisko konvenciju ziņā, pilnībā ievērojot Savienības vispārējos principus. Šim apsvērumam nebūtu jāskar saskaņā ar šo regulu izdarīto izvēli par piemērojamiem tiesību aktiem.
- (50) Attiecībā uz reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamo tiesību aktu noteikšanu, ja piemērojamo tiesību aktu izvēle nav veikta un partnerattiecību mantisko attiecību līguma nav, dalībvalsts tiesu iestādei izņēmuma gadījumos – ja partneri ir pārcēlušies uz savas pastāvīgās dzīvesvietas valsti uz ilgu laikposmu – pēc viena partnera lūguma būtu jāspēj nonākt pie secinājuma, ka var piemērot minētās valsts tiesību aktus, ja partneri uz tiem ir paļāvušies. Tas nekādā gadījumā nevar aizskart trešo personu tiesības.
- (51) Tiesību aktiem, kas noteikti par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamiem tiesību aktiem, būtu jāreglamentē šādas sekas, sākot no viena vai abu partneru īpašuma klasifikācijas dažādās kategorijās reģistrēto partnerattiecību laikā un pēc to izbeigšanas līdz pat atbrīvošanās no īpašuma brīdim. Tiem būtu jāietver reģistrētu partnerattiecību mantisko segu ietekme uz tiesiskajām attiecībām starp vienu partneri un trešām personām. Tomēr partneris var pret trešo personu izmantot reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamos tiesību aktus, lai reglamentētu tādas sekas, tikai tad, ja tiesiskās attiecības starp partneri un trešo personu izveidojās laikā, kad trešā persona zināja vai viņai būtu vajadzējis zināt par minētajiem tiesību aktiem.
- (52) Sabiedrības interešu apsvērumiem, proti, tās politiskās, sociālās vai ekonomiskās kārtības aizsardzībai, vajadzētu būt par pamatojumu tam, ka dalībvalstu tiesām un citām kompetentajām iestādēm tiek dota iespēja ārkārtas gadījumos piemērot izņēmumus, kas balstās uz prevalējošām imperatīvām normām. Attiecīgi jēdzienam “prevalējošas imperatīvas normas” būtu jāattiecas uz imperatīva rakstura noteikumiem, piemēram, noteikumiem par ģimenes mājokļa aizsardzību. Tomēr šim izņēmumam attiecībā uz reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamo tiesību aktu piemērošanu ir nepieciešama sašaurināta interpretācija, lai saglabātu atbilstību šīs regulas vispārējam mērķim.
- (53) Sabiedrības interešu apsvērumiem būtu arī jāļauj tiesām un citām kompetentām iestādēm, kas izskata reģistrētu partnerattiecību mantisko segu lietas dalībvalstīs, ārkārtas gadījumos neievērot dažus ārvalstu tiesību aktu noteikumus, ja konkrētā gadījumā tādu noteikumu piemērošana būtu acīmredzami nesaderīga ar attiecīgās dalībvalsts sabiedrisko kārtību (*ordre public*). Tomēr tiesām vai citām kompetentām iestādēm nevajadzētu būt iespējai piemērot sabiedriskās kārtības izņēmumu, lai neievērotu citas dalībvalsts tiesību aktus vai atteiktos atzīt vai attiecīgi akceptēt vai izpildīt nolēmumu, publisku aktu vai tiesas izlīgumu, kas sagatavots citā dalībvalstī, ja atteikums būtu pretrunā Eiropas Savienības Pamattiesību hartai (“Harta”) un jo īpaši tās 21. pantam par diskriminācijas aizlieguma principu.
- (54) Tā kā ir valstis, kurās attiecībā uz šīs regulas reglamentētajiem jautājumiem ir spēkā divas vai vairākas tiesību sistēmas vai noteikumu kopumi, jānosaka, cik lielā mērā šīs regulas noteikumus piemēro dažādās minēto valstu teritoriālajās vienībās.
- (55) Ņemot vērā šīs regulas vispārējo mērķi – proti, to nolēmumu savstarpēja atzīšana, kas dalībvalstīs pieņemti lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām –, šajā regulā būtu jāparedz tādi noteikumi par nolēmumu atzīšanu, izpildāmību un izpildi, kas būtu līdzīgi noteikumiem citos Savienības tiesību aktos par tiesu iestāžu sadarbību civillietās.

- (56) Lai ņemtu vērā dalībvalstu atšķirīgās sistēmas lietu par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām risināšanai, šai regulai būtu jānodrošina publisku aktu akceptēšana un izpildāmība visās dalībvalstīs lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām.
- (57) Publiskiem aktiem citā dalībvalstī vajadzētu būt tādām pašām pierādījuma spēkam, kāds tiem ir izcelsmes dalībvalstī, vai vistuvāk pielīdzināmam spēkam. Nosakot attiecīgā publiskā akta pierādījuma spēku vai vistuvāk pielīdzināmo spēku citā dalībvalstī, būtu jāievēro publiskā akta pierādījuma spēka būtība un apjoms izcelsmes dalībvalstī. Tādēļ tas, kādam pierādījuma spēkam konkrētam publiskam aktam vajadzētu būt citā dalībvalstī, būs atkarīgs no izcelsmes dalībvalsts tiesību aktiem.
- (58) Publiska akta "autentiskumam" vajadzētu būt autonomam jēdzienam, kas ietver tādus elementus kā akta īstums, akta formas prasību izpilde, tās iestādes pilnvaras, kura sastādījusi aktu, un procedūra, saskaņā ar kuru akts sastādīts. Tam būtu jāaptver arī tādi faktiskie apstākļi, kurus publiskajā aktā reģistrējusi attiecīgā iestāde, kā, piemēram, fakts, ka norādītās puses ieradās minētajā iestādē norādītajā datumā un ka tās ir izdarījušas norādītos paziņojumus. Pusei, kura vēlas apstrīdēt publiska akta autentiskumu, tas būtu jādara publiskā akta izcelsmes dalībvalsts kompetentajā tiesā saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem.
- (59) Frāze "publiskajā aktā reģistrēti juridiski akti vai tiesiskās attiecības" būtu jātulko kā atsauce uz materiālo saturu, kas reģistrēts publiskajā aktā. Pusei, kura vēlas apstrīdēt publiskā aktā reģistrētus juridiskus aktus vai tiesiskās attiecības, tas būtu jādara tiesās, kurām ir jurisdikcija saskaņā ar šo regulu un kurām par to būtu jālemj saskaņā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamiem tiesību aktiem.
- (60) Ja dalībvalsts tiesas tiesvedībā rodas saistīts jautājums attiecībā uz publiskā aktā reģistrētiem juridiskiem aktiem vai tiesiskām attiecībām, minētajai tiesai vajadzētu būt jurisdikcijai lemt par minēto jautājumu.
- (61) Publiskam aktam, kurš tiek apstrīdēts, nevajadzētu būt nekādam pierādījuma spēkam dalībvalstī, kura nav izcelsmes dalībvalsts, kamēr apstrīdēšana nav izskatīta. Ja apstrīdēšana attiecas vienīgi uz konkrētu jautājumu saistībā ar publiskajā aktā reģistrētiem juridiskiem aktiem vai tiesiskām attiecībām, minētajam publiskajam aktam attiecībā uz apstrīdēto jautājumu nevajadzētu būt nekādam pierādījuma spēkam dalībvalstī, kas nav izcelsmes dalībvalsts, kamēr apstrīdēšana nav izskatīta. Publiskam aktam, ko pēc apstrīdēšanas pasludina par spēkā neesošu, vairs nevajadzētu būt nekādam pierādījuma spēkam.
- (62) Ja iestādei, piemērojot šo regulu, iesniegti divi nesaderīgi publiskie akti, tai būtu jāizvērtē, kuram no publiskajiem aktiem (ja vispār kādam) būtu jāpiesūta prioritāte, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus. Ja no minētajiem apstākļiem nav skaidrs, kuram no publiskajiem aktiem (ja vispār kādam) būtu jāpiesūta prioritāte, par jautājumu būtu jālemj tiesām, kurām ir jurisdikcija saskaņā ar šo regulu, vai, ja jautājums ir radies tiesvedības laikā kā saistīts jautājums, tiesai, kurā notiek minētā tiesvedība. Ja ir nesaderība starp publisku aktu un nolēmumu, būtu jāņem vērā šajā regulā paredzētie pamati nolēmumu neatzīšanai.
- (63) Saskaņā ar šo regulu par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām pieņemta nolēmuma atzīšanai un izpildei nekādā veidā nebūtu jānozīmē reģistrēto partnerattiecību atzīšana, uz kurām minētais nolēmums attiecas.
- (64) Būtu jānosaka šīs regulas saikne ar tām divpusējām vai daudzpusējām konvencijām par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, kuru puses ir dalībvalstis.
- (65) Lai atvieglotu šīs regulas piemērošanu, būtu jāparedz, ka dalībvalstīm ir pienākums paziņot konkrētu informāciju par to tiesību aktiem un procedūrām saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komercietās satvarā, kas izveidots ar Padomes Lēmumu 2001/470/EK⁽¹⁾. Lai varētu

(¹) Padomes Lēmums 2001/470/EK (2001. gada 28. maijs), ar ko izveido Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komercietās (OV L 174, 27.6.2001., 25. lpp.).

laicīgi publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* visu informāciju, kas attiecas uz šīs regulas praktisku piemērošanu, dalībvalstīm šāda informācija būtu jāpaziņo arī Komisijai pirms šīs regulas piemērošanas sākšanas.

- (66) Tāpat, lai atvieglotu šīs regulas piemērošanu un dotu iespēju izmantot mūsdienu sakaru tehnoloģijas, būtu jāparedz standarta veidlapas apliecinājumiem, kuri jāiesniedz saistībā ar pieteikumu par nolēmuma, publiska akta vai tiesas izlīguma izpildāmības pasludināšanu.
- (67) Aprēķinot šajā regulā paredzētos laikposmus un termiņus, būtu jāpiemēro Padomes Regula (EEK, Euratom) Nr. 1182/71 ⁽¹⁾.
- (68) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz to apliecinājumu un veidlapu sagatavošanu un turpmāku grozīšanu, kas attiecas uz nolēmumu, tiesas izlīgumu un publisko aktu izpildāmības pasludināšanu. Šīs pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁾.
- (69) Pieņemot īstenošanas aktus, ar ko izveido un pēc tam groza šajā regulā noteiktos apliecinājumus un veidlapas, būtu jāizmanto konsultēšanās procedūra.
- (70) Šīs regulas mērķus, proti, personu brīvu pārvietošanos Savienībā, iespēju partneriem gan partnerattiecību laikā, gan mantisko attiecību izbeigšanas brīdī noteikt mantiskās attiecības savā starpā un attiecībā uz trešām personām, kā arī lielāku paredzamību un juridisko noteiktību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet šīs regulas mēroga un iedarbības dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, ja nepieciešams, dalībvalstīm ciešāk sadarbojoties. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu Savienībai ir kompetence rīkoties. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (71) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un ņemti vērā principi, kas atzīti Hartā, jo īpaši 7., 9., 17., 21. un 47. pantā, kas attiecas attiecīgi uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, tiesībām izveidot ģimeni saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tiesībām uz īpašumu, diskriminācijas aizlieguma principu un tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu. Dalībvalstu tiesām un citām kompetentajām iestādēm šī regula būtu jāpiemēro atbilstīgi minētajām tiesībām un principiem,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām.

To nepiemēro nodokļu, muitas vai administratīviem jautājumiem.

2. No šīs regulas darbības jomas ir izslēgti šādi jautājumi:

- a) partneru tiesībspēja un rīcībspēja;
- b) reģistrētu partnerattiecību pastāvēšana, spēkā esamība vai atzīšana;

⁽¹⁾ Padomes Regula (EEK, Euratom) Nr. 1182/71 (1971. gada 3. jūnijs), ar ko nosaka laikposmiem, datumiem un termiņiem piemērojamus noteikumus (OV L 124, 8.6.1971., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- c) uzturēšanas saistības;
- d) mirušā partnera atstātā mantojuma mantošana;
- e) sociālais nodrošinājums;
- f) tiesības uz reģistrētu partnerattiecību laikā iegūto vecuma vai invaliditātes pensijas tiesību nodošanu vai koriģēšanu starp partneriem reģistrētu partnerattiecību izbeigšanas vai atzīšanas par neesošām gadījumā, ja šīs tiesības reģistrēto partnerattiecību laikā nav devušas pensijas ienākumus;
- g) ar īpašumu saistītu *in rem* tiesību būtība; un
- h) nekustamā vai kustamā īpašuma tiesību reģistrācija reģistrā, tostarp juridiskās prasības šādi reģistrācijai, un sekas, ko rada šādu tiesību reģistrācija vai neregistrēšana reģistrā.

2. pants

Kompetence lietās par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām dalībvalstīs

Šī regula neietekmē dalībvalstu iestāžu kompetenci nodarboties ar lietām par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām.

3. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā:

- a) "reģistrētas partnerattiecības" ir tiesību aktos paredzētas divu personu kopdzīves attiecības, kuru reģistrācija ir obligāta saskaņā ar minētajiem tiesību aktiem un kurās ir ievērotas attiecīgajos tiesību aktos paredzētās juridiskās prasības to izveidei;
- b) "reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas" ir noteikumu kopums, kas attiecas uz partneru mantiskajām attiecībām starp partneriem un partneru attiecībās ar trešām personām, kas izriet no juridiskajām attiecībām, ko rada partnerattiecību reģistrēšana vai to izbeigšana;
- c) "partnerattiecību mantisko attiecību līgums" ir jebkura vienošanās starp partneriem vai topošiem partneriem, ar kuru viņi organizē savu reģistrēto partnerattiecību mantiskās sekas;
- d) "publisks akts" ir dokuments reģistrētu partnerattiecību mantisko seku lietā, kas kādā dalībvalstī ir oficiāli sagatavots vai reģistrēts kā publisks akts un kura autentiskums:
  - i) attiecas uz parakstu un publiskā akta saturu; un
  - ii) ir apliecināts publiskā iestādē vai citā iestādē, ko minētajam nolūkam ir pilnvarojusi izcelsmes dalībvalsts;
- e) "nolēmums" ir jebkurš dalībvalsts tiesas nolēmums lietā par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām neatkarīgi no šā nolēmuma nosaukuma, tostarp tiesas amatpersonas nolēmums par tiesvedības izmaksu vai izdevumu noteikšanu;
- f) "tiesas izlīgums" ir izlīgums reģistrētu partnerattiecību mantisko seku lietā, ko ir apstiprinājusi tiesa vai kas noslēgts tiesā tiesvedības gaitā;
- g) "izcelsmes dalībvalsts" ir dalībvalsts, kurā ir pieņemts nolēmums, sagatavots publisks akts, apstiprināts vai noslēgts tiesas izlīgums;
- h) "izpildes dalībvalsts" ir dalībvalsts, kurā ir pieprasīta nolēmuma, publiskā akta vai tiesas izlīguma atzīšana un/vai izpilde.

2. Šajā regulā "tiesa" ir jebkura tiesu iestāde un visas citas iestādes un tiesību speciālisti, kuru kompetencē ir lietas par reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām un kuri pilda tiesu funkcijas vai rīkojas saskaņā ar tiesu iestādes deleģētām pilnvarām vai tās pārraudzībā – ar noteikumu, ka minētās citas iestādes un tiesību speciālisti garantē objektivitāti un visu pušu tiesības tikt uzklautām, un ar noteikumu, ka to nolēmumi, kas pieņemti saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tie darbojas:

- a) ir pārsūdzami vai pārskatāmi tiesu iestādē; un
- b) ir ar tādu pašu spēku un sekām kā tiesu iestāžu pieņemti nolēmumi tajā pašā lietā.

Dalībvalstis paziņo Komisijai par citām iestādēm un tiesību speciālistiem, kas minēti šā punkta pirmajā daļā, saskaņā ar 64. pantu.

II NODAĻA

JURISDIKCIJA

4. pants

Jurisdikcija viena partnera nāves gadījumā

Ja dalībvalsts tiesā ir celta prasība lietās par reģistrēta partnera mantojumu saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 650/2012, minētās dalībvalsts tiesām ir jurisdikcija spriest lietās par reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām saistībā ar minēto mantošanas lietu.

5. pants

Jurisdikcija lietās par reģistrētu partnerattiecību izbeigšanu vai atzīšanu par neesošām

1. Ja dalībvalsts tiesā ir celta prasība pieņemt nolēmumu par reģistrētu partnerattiecību izbeigšanu vai atzīšanu par neesošām, minētās dalībvalsts tiesām ir jurisdikcija spriest par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām saistībā ar minēto prasību izbeigt partnerattiecības vai atzīt tās par neesošām, ja partneri par to ir vienojušies.
2. Ja šā panta 1. punktā minēto vienošanos noslēdz, pirms tiesā ir celta prasība spriest lietā par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, vienošanās atbilst 7. pantam.

6. pants

Jurisdikcija citos gadījumos

Ja nevienai no dalībvalstu tiesām nav jurisdikcijas, ievērojot 4. un 5. pantu, vai gadījumos, kas nav paredzēti minētajos pantos, jurisdikcija tiesvedībā par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām ir tās dalībvalsts tiesām:

- a) kuras teritorijā ir partneru pastāvīgā dzīvesvieta laikā, kad prasība tiek celta tiesā; vai, ja tas nav piemērojams,
- b) kuras teritorijā partneriem bija pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta, ciktāl viens no viņiem tur joprojām dzīvo laikā, kad prasība tiek celta tiesā; vai, ja tas nav piemērojams,
- c) kuras teritorijā ir atbildētāja pastāvīgā dzīvesvieta laikā, kad prasība tiek celta tiesā; vai, ja tas nav piemērojams,
- d) kuras valstspiederīgie abi partneri ir laikā, kad prasība tiek celta tiesā; vai, ja tas nav piemērojams,
- e) saskaņā ar kuras tiesību aktiem ir izveidotas reģistrētās partnerattiecības.

*7. pants***Tiesas izvēle**

1. Gadījumos, uz kuriem attiecas 6. pants, puses var vienoties, ka ekskluzīva jurisdikcija spriest par viņu reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām ir tās dalībvalsts tiesām, kuras tiesību akti ir piemērojami, ievērojot 22. pantu vai 26. panta 1. punktu, vai tās dalībvalsts tiesām, saskaņā ar kuras tiesību aktiem reģistrētās partnerattiecības ir izveidotas.
2. Vienošanās, kas minēta 1. punktā, pauž rakstiski, un puses to datē un paraksta. Jebkuru saziņu, izmantojot elektroniskus līdzekļus, kas paliekoši saglabā ziņas par vienošanos, uzskata par līdzvērtīgu rakstiskai formai.

*8. pants***Jurisdikcija, balstoties uz atbildētāja ierašanos**

1. Papildus jurisdikcijai, kas izriet no citiem šīs regulas noteikumiem, jurisdikcija ir dalībvalsts tiesai, kuras tiesību akti ir piemērojami, ievērojot 22. pantu vai 26. panta 1. punktu, un kurā atbildētājs ierodas. Šo noteikumu nepiemēro, ja atbildētājs ieradies tiesā, lai apstrīdētu jurisdikciju, vai gadījumos, uz kuriem attiecas 4. pants.
2. Pirms tiesa uzņemas jurisdikciju, ievērojot 1. punktu, tā pārlicinās, ka atbildētājs ir informēts par savām tiesībām apstrīdēt jurisdikciju un par sekām, kādas iestājas, ierodoties vai neierodoties tiesā.

*9. pants***Alternatīva jurisdikcija**

1. Ja dalībvalsts tiesa, kurai ir jurisdikcija, ievērojot 4. pantu, 5. pantu vai 6. panta a), b), c) vai d) punktu, nolemj, ka tās tiesību aktos nav paredzēts reģistrētu partnerattiecību institūts, tā var atteikties no jurisdikcijas. Ja tiesa nolemj atteikties, tā to dara bez liekas kavēšanās.
2. Ja tiesa, kas minēta šā panta 1. punktā, atsakās no jurisdikcijas un ja puses vienojas piešķirt jurisdikciju jebkuras citas dalībvalsts tiesām saskaņā ar 7. pantu, tad jurisdikcija spriest par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām ir minētās dalībvalsts tiesām.

Citos gadījumos jurisdikcija spriest par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām ir jebkuras citas dalībvalsts tiesām, ievērojot 6. vai 8. pantu.

3. Šo pantu nepiemēro, ja puses ir saņēmušas reģistrētu partnerattiecību izbeigšanu vai atzīšanu par neesošām, kuras var tikt atzītas tiesas atrašanās dalībvalstī.

*10. pants***Papildu jurisdikcija**

Ja nevienai dalībvalsts tiesai nav jurisdikcijas saskaņā ar 4., 5., 6., 7. vai 8. pantu vai kad visas tiesas, ievērojot 9. pantu, ir atteikušās no jurisdikcijas un nevienai dalībvalsts tiesai nav jurisdikcijas, ievērojot 6. panta e) punktu, 7. vai 8. pantu, jurisdikcija ir tās dalībvalsts tiesām, kuras teritorijā atrodas viena vai abu partneru nekustamais īpašums, bet tādā gadījumā tiesai, kurā celta prasība, ir jurisdikcija spriest tikai par attiecīgo nekustamo īpašumu.

11. pants

Forum necessitatis

Ja nevienai dalībvalsts tiesai nav jurisdikcijas saskaņā ar 4., 5., 6., 7., 8. vai 10. pantu vai kad visas tiesas, ievērojot 9. pantu, ir atteikušās no jurisdikcijas un nevienai dalībvalsts tiesai nav jurisdikcijas, ievērojot 6. panta e) punktu, 7., 8. vai 10. pantu, tad dalībvalsts tiesas izņēmuma kārtā var spriest par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, ja trešā valstī, ar kuru attiecīgajai lietai ir cieša saikne, tiesvedību pamatoti nevar uzsākt vai tā tur nevar norisināties vai būtu neiespējama.

Lietai ir jābūt pietiekamai saiknei ar dalībvalsti, kuras tiesā celta prasība.

12. pants

Pretprasības

Tiesai, kurā notiek tiesvedība, ievērojot 4., 5., 6., 7., 8., 10. vai 11. pantu, ir jurisdikcija spriest arī par pretprasībām, ja tās ietilpst šīs regulas darbības jomā.

13. pants

Tiesvedības ierobežojums

1. Ja mirušā atstātais mantojums, uz kura mantošanu attiecas Regula (ES) Nr. 650/2012, ietver mantu, kas atrodas trešā valstī, tiesa, kurā celta prasība spriest par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, pēc vienas no tiesvedības pušu lūguma var pieņemt lēmumu nelemt par vienu vai vairākām šādas mantas daļām, ja paredzams, ka šīs tiesas nolēmumu par minēto mantu minētajā trešā valstī neatzīs un attiecīgā gadījumā nepasludinās par izpildāmu.
2. Panta 1. punkts neskar pušu tiesības ierobežot lietā izskatāmo jautājumu loku saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kuras tiesā celta prasība.

14. pants

Prasības celšana tiesā

Piemērojot šo nodaļu, uzskata, ka prasība ir celta tiesā:

- a) laikā, kad dokuments, kas ir pamatā lietas ierosināšanai, vai līdzvērtīgs dokuments ir iesniegts tiesā, ar noteikumu, ka prasības iesniedzējs pēc tam ir veicis pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai atbildētājam izsniegtu dokumentu;
- b) ja dokuments jāizsniedz pirms iesniegšanas tiesā – laikā, kad to saņem iestāde, kas ir atbildīga par izsniegšanu, ar noteikumu, ka prasības iesniedzējs pēc tam ir veicis visus pasākumus, kuri viņam bija jāveic, lai nodrošinātu dokumentu iesniegšanu tiesā; vai
- c) ja tiesvedība ir uzsākta pēc tiesas pašas iniciatīvas – brīdī, kad tiesa pieņem lēmumu uzsākt tiesvedību, vai, ja šāds lēmums nav vajadzīgs, – brīdī, kad tiesa lietu reģistrē.

15. pants

Jurisdikcijas pārbaude

Ja dalībvalsts tiesā tiek celta prasība lietā par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, attiecībā uz kuru šai tiesai saskaņā ar šo regulu nav jurisdikcijas, tā pēc pašas iniciatīvas pasludina, ka tai nav jurisdikcijas.

16. pants

Pieļaujamības pārbaude

1. Ja atbildētājs, kam pastāvīgā dzīvesvieta ir valstī, kas nav dalībvalsts, kurā ir celta prasība, neierodas tiesā, tad tiesa, kurai, ievērojot šo regulu, ir jurisdikcija, aptur tiesvedību, kamēr nav pierādīts, ka atbildētājs dokumentu, ar ko uzsākta tiesvedība, vai līdzvērtīgu dokumentu ir varējis saņemt pietiekami savlaicīgi, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību, vai ka šajā nolūkā ir veikti visi vajadzīgie pasākumi.
2. Šā panta 1. punkta vietā piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1393/2007 ⁽¹⁾ 19. pantu, ja dokuments, ar ko uzsākta tiesvedība, vai līdzvērtīgs dokuments, ievērojot minēto regulu, bija jāpārsūta no vienas dalībvalsts uz citu.
3. Ja nav piemērojama Regula (EK) Nr. 1393/2007, piemēro 15. pantu 1965. gada 15. novembra Hāgas Konvencijā par tiesas un ārpus tiesas civillietu un komercietu dokumentu izsniegšanu ārvalstīs, ja dokuments, ar ko iesniegta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments bija jānosūta uz ārvalstīm, ievērojot šo konvenciju.

17. pants

Lis pendens

1. Ja tiesvedība par vienu un to pašu prasību un starp tām pašām pusēm ir uzsākta dažādu dalībvalstu tiesās, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc pašu iniciatīvas aptur tiesvedību, līdz tiek noteikta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā ir celta prasība.
2. Gadījumos, kas minēti 1. punktā, pēc tiesas, kurā celta prasība par strīdu, lūguma jebkura cita tiesa, kurā celta prasība, nekavējoties informē pirmo minēto tiesu par datumu, kad tajā celta prasība.
3. Ja tiek noteikta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā celta prasība, visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, atsakās no jurisdikcijas par labu minētajai tiesai.

18. pants

Saistītas prasības

1. Ja saistītas prasības tiek izskatītas dažādu dalībvalstu tiesās, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, var apturēt tiesvedību.
2. Ja 1. punktā minētās prasības tiek izskatītas pirmās instances tiesās, visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc vienas puses pieteikuma var arī atteikties no jurisdikcijas, ja attiecīgās prasības ir tās tiesas jurisdikcijā, kurā pirmajā celta prasība, un ja tās tiesību akti ļauj šīs prasības apvienot.
3. Piemērojot šo pantu, prasības uzskata par saistītām, ja tās ir tik cieši saistītas, ka ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt kopā, lai izvairītos no riska, ka atsevišķā tiesvedībā tiek pieņemti nesavienojami nolēmumi.

19. pants

Pagaidu pasākumi, tostarp aizsardzības pasākumi

Dalībvalsts tiesās var iesniegt pieteikumu attiecībā uz tādiem pagaidu pasākumiem, tostarp aizsardzības pasākumiem, kādi var būt paredzēti attiecīgās valsts tiesību aktos, pat ja saskaņā ar šo regulu lieta pēc būtības ir citas dalībvalsts tiesu jurisdikcijā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1393/2007 (2007. gada 13. novembris) par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000 (OV L 324, 10.12.2007., 79. lpp.).

III NODAĻA

PIEMĒROJAMIE TIESĪBU AKTI

20. pants

Vispārēja piemērošana

Tiesību aktus, kas saskaņā ar šo regulu noteikti kā piemērojami, piemēro neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav kādas dalībvalsts tiesību akti.

21. pants

Piemērojamo tiesību aktu vienota piemērošana

Tiesību aktus, ko piemēro reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, piemēro visai mantai, uz kuru attiecas minētās sekas, neatkarīgi no mantas atrašanās vietas.

22. pants

Piemērojamo tiesību aktu izvēle

1. Partneri vai topošie partneri var vienoties noteikt viņu reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamos tiesību aktus vai mainīt tos ar noteikumu, ka attiecīgajos tiesību aktos ir noteiktas reģistrētu partnerattiecību institūta mantiskās sekas un ka minētie akti ir kādi no turpmāk norādītajiem:

- a) tās valsts tiesību akti, kurā vienošanās noslēgšanas brīdī ir pastāvīgā dzīvesvieta partneriem vai topošajiem partneriem vai vienam no viņiem;
- b) tās valsts tiesību akti, kuras valstspiederīgais ir kāds no partneriem vai topošajiem partneriem vienošanās noslēgšanas brīdī; vai
- c) tās valsts tiesību akti, saskaņā ar kuras tiesību aktiem reģistrētās partnerattiecības ir izveidotas.

2. Ja vien partneri nevienojas citādi, reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamo tiesību aktu maiņai, kas veikta partnerattiecību laikā, ir vienīgi uz nākotni vērsts spēks.

3. Jebkurai piemērojamo tiesību aktu maiņai ar atpakaļejošu spēku saskaņā ar 2. punktu nevar būt nelabvēlīga ietekme uz trešo personu tiesībām, kas izriet no minētajiem tiesību aktiem.

23. pants

Piemērojamo tiesību aktu izvēles vienošanās spēkā esamība pēc formas

1. Vienošanās, kas minēta 22. pantā, noslēdz rakstiski, tajā norāda datumu, un to paraksta abi partneri. Jebkuru saziņu, izmantojot elektroniskus līdzekļus, kas paliekoši saglabā ziņas par vienošanos, uzskata par līdzvērtīgu rakstiskai formai.

2. Ja tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā vienošanās noslēgšanas brīdī ir abu partneru pastāvīgā dzīvesvieta, ir paredzētas papildu prasības par formu attiecībā uz partnerattiecību mantisko attiecību līgumiem, piemēro minētās prasības.

3. Ja līguma noslēgšanas brīdī partneru pastāvīgā dzīvesvieta ir dažādās dalībvalstīs un ja minēto valstu tiesību aktos ir paredzētas atšķirīgas prasības par formu attiecībā uz partnerattiecību mantisko attiecību līgumiem, pēc formas līgums ir spēkā, ja tas atbilst vienas vai otras valsts tiesību aktos paredzētajām prasībām.

4. Ja vienošanās noslēgšanas brīdī tikai viens no partneriem pastāvīgi dzīvo kādā dalībvalstī un ja minētajā valstī attiecībā uz partnerattiecību mantisko attiecību līgumu ir noteiktas papildu prasības par formu, piemēro minētās prasības.

24. pants

Piepriekššana un spēkā esamība pēc būtības

1. Vienošanās par tiesību aktu izvēli vai jebkura šādas vienošanās noteikuma pastāvēšanu un spēkā esamību nosaka saskaņā ar tiesību aktiem, kas to reglamentē, ievērojot 22. pantu, ja attiecīgā vienošanās vai noteikums būtu spēkā.
2. Tomēr, lai noteiktu, ka viņš nav devis piepriekššanu, partneris var atsaukties uz tās valsts tiesību aktiem, kurā bijusi tā pastāvīgā dzīvesvieta laikā, kad tiesā celta prasība, ja no apstākļu kopuma izriet, ka nebūtu pamata viņa rīcības sekas noteikt saskaņā ar 1. punktā norādītajiem tiesību aktiem.

25. pants

Partnerattiecību mantisko attiecību līguma spēkā esamība pēc formas

1. Partnerattiecību mantisko attiecību līgumu noslēdz rakstiski, datē, un to paraksta abi partneri. Jebkuru saziņu, izmantojot elektroniskus līdzekļus, kas paliekoši saglabā ziņas par vienošanos, uzskata par līdzvērtīgu rakstiskai formai.
2. Ja tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā līguma noslēgšanas brīdī ir abu partneru pastāvīgā dzīvesvieta, ir paredzētas papildu prasības par formu attiecībā uz partnerattiecību mantisko attiecību līgumu, piemēro minētās prasības.

Ja līguma noslēgšanas brīdī partneru pastāvīgā dzīvesvieta ir dažādās dalībvalstīs un ja minēto valstu tiesību aktos ir paredzētas atšķirīgas prasības par formu attiecībā uz partnerattiecību mantisko attiecību līgumu, pēc formas līgums ir spēkā, ja tas atbilst vienas vai otras valsts tiesību aktos paredzētajām prasībām.

Ja līguma noslēgšanas brīdī tikai viens no partneriem pastāvīgi dzīvo kādā dalībvalstī un ja minētajā valstī attiecībā uz partnerattiecību mantisko attiecību līgumu ir noteiktas papildu prasības par formu, piemēro minētās prasības.

3. Ja tiesību akti, kas piemērojami reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, paredz papildu prasības par formu, piemēro minētās prasības.

26. pants

Piemērojamie tiesību akti, ja puses nav izdarījušas izvēli

1. Ja nav noslēgta vienošanās par piemērojamiem tiesību aktiem, ievērojot 22. pantu, reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemēro tās valsts tiesību aktus, saskaņā ar kuras tiesību aktiem reģistrētās partnerattiecības ir izveidotas.
2. Izņēmuma kārtā un pēc viena vai otra partnera prasības tiesu iestāde, kurai ir jurisdikcija spriest lietā par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, var nolemt, ka reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas reglamentē tās valsts tiesību akti, kas nav valsts, kuras tiesību akti ir piemērojami, ievērojot 1. punktu, ja minētās citas valsts tiesību aktos ir noteiktas reģistrētu partnerattiecību institūta mantiskās sekas un ja prasības iesniedzējs pierāda, ka:
  - a) partneru pēdējā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta minētajā citā valstī ir bijusi ievērojami ilgu laikposmu; un
  - b) abi partneri, nosakot vai plānojot savas mantiskās attiecības, ir paļāvušies uz minētās citas valsts tiesību aktiem.

Minētās citas valsts tiesību aktus piemēro no reģistrētu partnerattiecību izveides brīža, izņemot tad, ja viens no partneriem tam nepiekrīt. Pēdējā gadījumā šīs citas valsts tiesību akti ir spēkā no brīža, kad ir nodibināta pēdējā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta minētajā citā valstī.

Minētās citas valsts tiesību aktu piemērošanai nav nelabvēlīgas ietekmes uz trešo personu tiesībām, kas izriet no tiesību aktiem, ko piemēro, ievērojot 1. punktu.

Šo punktu nepiemēro, ja partneri ir noslēguši partnerattiecību mantisko attiecību līgumu, pirms ir nodibināta viņu pēdējā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta minētajā citā valstī.

27. pants

Piemērojamo tiesību aktu darbības joma

Tiesību aktos, kas ir piemērojami reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, ievērojot šo regulu, *inter alia* reglamentē:

- a) viena vai abu partneru īpašuma klasifikāciju dažādās kategorijās reģistrētu partnerattiecību laikā un pēc tam;
- b) īpašuma kategorijas maiņu;
- c) viena partnera atbildību par otra partnera saistībām un parādiem;
- d) viena vai abu partneru pilnvaras, tiesības un pienākumus attiecībā uz īpašumu;
- e) īpašuma sadalīšanu, izdalīšanu vai tā likvidāciju, izbeidzoties reģistrētām partnerattiecībām;
- f) reģistrētu partnerattiecību mantisko seku ietekmi uz tiesiskām attiecībām starp vienu partneri un trešām personām;
un
- g) partnerattiecību mantisko attiecību līguma spēkā esamību pēc būtības.

28. pants

Sekas attiecībā uz trešām personām

1. Neatkarīgi no 27. panta f) punkta tiesību aktus, ko piemēro reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām starp partneriem, neviens no partneriem nevar izmantot pret trešo personu strīdā starp trešo personu un vienu vai abiem partneriem, izņemot, ja minētā trešā persona zināja par minētajiem tiesību aktiem vai viņai, ievērojot pienācīgu rūpību, būtu vajadzējis to zināt.

2. Uzskatāms, ka trešā persona zināja par tiesību aktiem, ko piemēro reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, ja:

- a) minētie tiesību akti ir tiesību akti:
  - i) valstī, kuras tiesību akti ir piemērojami darījumam starp partneri un trešo personu;
  - ii) valstī, kurā ir līgumslēdzēja partnera un trešās personas pastāvīgā dzīvesvieta; vai
  - iii) ar nekustamo īpašumu saistītās lietās – valstī, kurā atrodas īpašums;vai
- b) kāds no partneriem ir ievērojis piemērojamās prasības attiecībā uz reģistrētu partnerattiecību mantisko seku publiskošanu vai reģistrāciju, kas paredzētas tiesību aktos:
  - i) valstī, kuras tiesību akti ir piemērojami darījumam starp partneri un trešo personu;
  - ii) valstī, kurā ir līgumslēdzēja partnera un trešās personas pastāvīgā dzīvesvieta; vai
  - iii) ar nekustamo īpašumu saistītās lietās – valstī, kurā atrodas īpašums.

3. Ja saskaņā ar 1. punktu tiesību aktus, ko piemēro reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, neviens no partneriem nevar izmantot pret kādu trešo personu, reģistrēto partnerattiecību mantiskās sekas attiecībā uz trešo personu reglamentē:

- a) tās valsts tiesību akti, kuri ir piemērojami darījumam starp partneri un trešo personu; vai
- b) ar nekustamo īpašumu vai reģistrētu mantu, vai tiesībām saistītās lietās – tās valsts tiesību akti, kurā atrodas īpašums vai kurā ir reģistrēta manta vai tiesības.

29. pants

In rem tiesību pielāgošana

Ja persona atsaucas uz *in rem* tiesībām, uz ko tā ir tiesīga saskaņā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamiem tiesību aktiem, bet tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā uz šīm tiesībām atsaucas, attiecīgās *in rem* tiesības nav zināmas, minētās tiesības vajadzības gadījumā un iespēju robežās pielāgo vislīdzvērtīgākajām tiesībām minētās valsts tiesību aktos, ņemot vērā konkrēto *in rem* tiesību mērķus un nolūkus, un to radītās sekas.

30. pants

Prevalējošas imperatīvas normas

1. Nekas šajā regulā neierobežo tiesas valsts tiesību aktos paredzēto prevalējošo imperatīvo normu piemērošanu.
2. Prevalējošas imperatīvās normas ir normas, kuru ievērošanu dalībvalsts uzskata par būtisku savu sabiedrisko interešu aizsardzībai, piemēram, politiskās, sociālās un ekonomiskās kārtības nodrošināšanai, tiktāl, ka šīs normas piemēro jebkurai situācijai, kura ir to darbības jomā, neatkarīgi no tā, kādi tiesību akti citādi būtu piemērojami reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, ievērojot šo regulu.

31. pants

Sabiedriskā kārtība (*ordre public*)

Atteikt piemērot noteikumu, ko paredz jebkuras valsts tiesību akti, kuri noteikti ar šo regulu, var vienīgi tad, ja šāda noteikuma piemērošana ir klaji pretrunā sabiedriskajai kārtībai (*ordre public*) valstī, kurā atrodas tiesa.

32. pants

Atgriezeniskās norādes (*renvoi*) nepiemērojamība

Jebkuras valsts tiesību aktu, kas noteikti ar šo regulu, piemērošana nozīmē attiecīgajā valstī spēkā esošo tiesību normu piemērošanu, izņemot starptautisko privāttiesību normas.

33. pants

Valstis ar vairāk nekā vienu tiesību sistēmu – teritoriālās tiesību normu kolīzijas

1. Ja ar šo regulu noteiktie tiesību akti ir tādas valsts tiesību akti, kuru veido vairākas teritoriālās vienības, kam ir katrai savas tiesību normas attiecībā uz reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, attiecīgo teritoriālo vienību, kuras tiesību normas ir jāpiemēro, nosaka saskaņā ar minētās valsts iekšējām kolīziju normām.

2. Ja nav šādu iekšējo kolīziju normu:
- lai noteiktu tiesību aktus, kas piemērojami, ievērojot noteikumus, kuros minēta partneru pastāvīgā dzīvesvieta, jebkuru atsauci uz 1. punktā minētās valsts tiesību aktiem iztulko kā atsauci uz tās teritoriālās vienības tiesību aktiem, kurā ir partneru pastāvīgā dzīvesvieta;
  - lai noteiktu tiesību aktus, kas piemērojami, ievērojot noteikumus, kuros minēta partneru valstspiederība, jebkuru atsauci uz 1. punktā minētās valsts tiesību aktiem iztulko kā atsauci uz tās teritoriālās vienības tiesību aktiem, ar kuru partneriem ir visciešākā saikne;
  - lai noteiktu tiesību aktus, kas piemērojami, ievērojot jebkurus citus noteikumus, kuros kā piesaistes kritērijs minēts cits elements, jebkuru atsauci uz 1. punktā minētās valsts tiesību aktiem iztulko kā atsauci uz tās teritoriālās vienības tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgais elements.

34. pants

Valstis ar vairāk nekā vienu tiesību sistēmu – tiesību normu kolīzijas attiecībā uz personu kategorijām

Attiecībā uz valsti, kurai ir divas vai vairāk tiesību sistēmas vai tiesību normu kopumi, kas saistībā ar reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām ir piemērojami atšķirīgām personu kategorijām, jebkuru atsauci uz šādas valsts tiesību aktiem iztulko kā atsauci uz tiesību sistēmu vai tiesību normu kopumu, kuru nosaka saskaņā ar minētajā valstī spēkā esošajiem noteikumiem. Ja šādu noteikumu nav, piemēro to tiesību sistēmu vai tiesību normu kopumu, ar kuru partneriem ir visciešākā saikne.

35. pants

Šīs regulas nepiemērošana iekšējām tiesību normu kolīzijām

Dalībvalstij, ko veido vairākas teritoriālās vienības, kurām ir katrai savas tiesību normas par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, šī regula nav jāpiemēro tiesību normu kolīzijām, kas rodas tikai starp šādām vienībām.

IV NODAĻA

NOLĒMUMU ATZĪŠANA, IZPILDĀMĪBA UN IZPILDE

36. pants

Atzīšana

- Dalībvalstī pieņemtu nolēmumu citās dalībvalstīs atzīst bez jebkādas īpašas procedūras.
- Jebkura ieinteresēta puse, kas nolēmuma atzīšanu izvirza par galveno jautājumu strīdā, saskaņā ar 44. līdz 57. pantā noteiktajām procedūrām var iesniegt pieteikumu minētā nolēmuma atzīšanai.
- Ja tiesvedības iznākums dalībvalsts tiesā ir atkarīgs no lēmuma par saistītu jautājumu attiecībā uz atzīšanu, tad minētā jautājuma izlemšana ir minētās tiesas jurisdikcijā.

37. pants

Neatzīšanas pamati

Nolēmumu neatzīst:

- a) ja šāda atzīšana ir klaji pretrunā sabiedriskajai kārtībai (*ordre public*) dalībvalstī, kurā prasa atzīšanu;
- b) ja tas ir pieņemts aizmuguriski – ja atbildētājam netika laikus izsniegts dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību, izņemot gadījumu, ja atbildētājs nav sācis nolēmuma pārsūdzēšanas procedūru, kad viņam bija iespējams to darīt;
- c) ja tas ir pretrunā nolēmumam, kas ir pieņemts tiesvedībā starp tām pašām pusēm dalībvalstī, kurā prasa atzīšanu;
- d) ja tas ir pretrunā agrākam nolēmumam, kas pieņemts citā dalībvalstī vai trešā valstī par to pašu prasību un starp tām pašām pusēm, ar noteikumu, ka agrākais nolēmums atbilst nosacījumiem tā atzīšanai dalībvalstī, kurā prasa atzīšanu.

38. pants

Pamattiesības

Tiesas un citas dalībvalstu kompetentās iestādes šīs regulas 37. pantu piemēro, ievērojot Hartā atzītās pamattiesības un principus, jo īpaši tās 21. pantā par diskriminācijas aizliegumu.

39. pants

Aizliegums pārskatīt izcelsmes tiesas jurisdikciju

1. Izcelsmes dalībvalsts tiesas jurisdikciju nevar pārskatīt.
2. Sabiedriskās kārtības (*ordre public*) kritēriju, kas minēts 37. pantā, nepiemēro noteikumiem par jurisdikciju, kas izklāstīti 4. līdz 12. pantā.

40. pants

Aizliegums pārskatīt pēc būtības

Dalībvalstī pieņemts nolēmums nekādos apstākļos nav pārskatāms pēc būtības.

41. pants

Atzīšanas tiesvedības apturēšana

Tiesa dalībvalstī, kurā prasa atzīt nolēmumu, kas pieņemts citā dalībvalstī, var apturēt tiesvedību, ja izcelsmes dalībvalstī nolēmums ir pārsūdzēts parastajā kārtībā.

*42. pants***Izpildāmība**

Nolēmumi, kas pieņemti dalībvalstī un ir izpildāmi minētajā valstī, ir izpildāmi citā dalībvalstī tad, kad pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma tie tajā ir pasludināti par izpildāmiem saskaņā ar procedūru, kas paredzēta 44. līdz 57. pantā.

*43. pants***Domicila noteikšana**

Lai 44. līdz 57. pantā paredzētās procedūras nolūkā noteiktu, vai personas domicils ir izpildes dalībvalstī, tiesa, kurā ir celta prasība, piemēro minētās dalībvalsts tiesību aktus.

*44. pants***Tiesu teritoriālā jurisdikcija**

1. Pieteikumu pasludināt izpildāmību iesniedz izpildes dalībvalsts tiesā vai kompetentajā iestādē, ko minētā dalībvalsts paziņojusi Komisijai saskaņā ar 64. pantu.
2. Teritoriālo jurisdikciju nosaka pēc tās puses domicila vietas, pret kuru prasa izpildi, vai arī pēc izpildes vietas.

*45. pants***Procedūra**

1. Pieteikuma iesniegšanas procedūru reglamentē izpildes dalībvalsts tiesību akti.
2. Pieteikuma iesniedzējam izpildes valstī nav jābūt pasta adresei vai pilnvarotam pārstāvim.
3. Pieteikumam pievieno šādus dokumentus:
  - a) nolēmuma kopiju, kas atbilst autentiskuma noteikšanas nosacījumiem;
  - b) apliecinājumu, ko izdevusi izcelsmes dalībvalsts tiesa vai kompetentā iestāde, izmantojot veidlapu, kas izveidota saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kura minēta 67. panta 2. punktā, neskarot 46. pantu.

*46. pants***Apliecinājuma neiesniegšana**

1. Ja 45. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētais apliecinājums netiek iesniegts, tiesa vai kompetentā iestāde var noteikt termiņu tā iesniegšanai vai pieņemt līdzvērtīgu dokumentu, vai, ja tā uzskata informāciju par pietiekamu, neprasīt iesniegt apliecinājumu.
2. Pēc tiesas vai kompetentās iestādes pieprasījuma iesniedz dokumentu tulkojumu vai norakstu. Tulkojumus veic persona, kas ir kvalificēta veikt tulkojumus kādā no dalībvalstīm.

47. pants

Izpildāmības pasludināšana

Nolēmumu pasludina par izpildāmu, tiklīdz ir izpildītas 45. pantā izklāstītās formalitātes, neveicot pārbaudi saskaņā ar 37. pantu. Puse, pret kuru prasa izpildi, šajā tiesvedības stadijā nav tiesīga iesniegt nekādus apsvērumus saistībā ar pieteikumu.

48. pants

Nolēmuma par pieteikumu pasludināt izpildāmību paziņošana

1. Nolēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību nekavējoties dara zināmu pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar kārtību, kāda noteikta ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem.
2. Izpildāmības pasludināšanu paziņo pusei, pret kuru prasa izpildi, pievienojot nolēmumu, ja tas minētajai pusei vēl nav izsniegts.

49. pants

Nolēmuma par pieteikumu pasludināt izpildāmību pārsūdzība

1. Jebkura puse var pārsūdzēt nolēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību.
2. Pārsūdzību iesniedz tiesā, ko attiecīgā dalībvalsts ir paziņojusi Komisijai saskaņā ar 64. pantu.
3. Pārsūdzību izskata saskaņā ar normām, kas reglamentē procesuālo kārtību strīdus gadījumos.
4. Ja puse, pret kuru prasa izpildi, neierodas tiesā, kurā iesniegta pārsūdzība, tiesvedībā saistībā ar pieteikuma iesniedzēja iesniegto pārsūdzību, piemēro 16. pantu, pat ja pusei, pret kuru prasa izpildi, nav domicila nevienā no dalībvalstīm.
5. Pārsūdzību par izpildāmības pasludināšanu iesniedz 30 dienās pēc lēmuma par izpildāmības pasludināšanu izsniegšanas. Ja puses, pret kuru prasa izpildi, domicils ir dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā pasludināta izpildāmība, pārsūdzības termiņš ir 60 dienas, un to sāk skaitīt no dienas, kad nolēmums par izpildāmības pasludināšanu vai paziņojums izsniegts vai nu personiski, vai ir saņemts tās dzīvesvietā. Termiņu nevar pagarināt attāluma dēļ.

50. pants

Pārsūdzības nolēmuma apstrīdēšanas procedūra

Pārsūdzības nolēmumu var apstrīdēt tikai saskaņā ar procedūru, ko attiecīgā dalībvalsts ir paziņojusi Komisijai saskaņā ar 64. pantu.

51. pants

Izpildāmības pasludināšanas atteikums vai atsaukšana

Tiesa, kurā iesniegta pārsūdzība saskaņā ar 49. vai 50. pantu, atsaka izpildāmības pasludināšanu vai to atsauc tikai viena no 37. pantā minētajiem pamatiem dēļ. Lēmumu tā pieņem nekavējoties.

52. pants

Tiesvedības apturēšana

Tiesa, kurā iesniegta pārsūdzība saskaņā ar 49. vai 50. pantu, pēc tās persona pieteikuma, pret kuru prasa izpildi, pārtrauc tiesvedību, ja nolēmuma izpildāmība pārsūdzības dēļ ir apturēta izcelsmes dalībvalstī.

53. pants

Pagaidu pasākumi, tostarp aizsardzības pasākumi

1. Ja nolēmums jāatzīst saskaņā ar šo nodaļu, nekavējoties jāiesniedz pieteikuma iesniedzējam izmantot pagaidu pasākumus, tostarp aizsardzības pasākumus, saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem, un nav vajadzīga izpildāmības pasludināšana saskaņā ar 47. pantu.
2. Izpildāmības pasludināšana dod likumīgas tiesības veikt jebkādas aizsardzības pasākumus.
3. Termiņā, kas saskaņā ar 49. panta 5. punktu noteikts izpildāmības pasludināšanas pārsūdzības izlemšanai, un līdz jebkuras šādas pārsūdzības izlemšanai pret tās puses īpašumu, attiecībā uz kuru prasa izpildi, nedrīkst veikt nekādus izpildes pasākumus, izņemot aizsardzības pasākumus.

54. pants

Daļēja izpildāmība

1. Ja nolēmums ir pieņemts par vairākām lietām un ja izpildāmību nav iespējams pasludināt attiecībā uz visām lietām, tiesa vai kompetentā iestāde to pasludina attiecībā uz vienu vai vairākām lietām.
2. Pieteikuma iesniedzējs var prasīt pasludināt izpildāmību attiecībā uz atsevišķām nolēmuma daļām.

55. pants

Juridiskā palīdzība

Pieteikuma iesniedzējs, kurš izcelsmes dalībvalstī ir saņēmis pilnīgu vai daļēju juridisko palīdzību vai atbrīvojumu no izmaksām vai izdevumiem, jebkurā izpildāmības pasludināšanas tiesvedībā ir tiesīgs saņemt visplašāko juridisko palīdzību vai visplašāko atbrīvojumu no izmaksām vai izdevumiem, kādu paredz izpildes dalībvalsts tiesību akti.

56. pants

Nodrošinājuma, garantiju vai ķīlas nepieprasīšana

No puses, kura vienā dalībvalstī lūdz citā dalībvalstī pieņemt nolēmuma atzīšanu, izpildāmību vai izpildi, neprasa nodrošinājumu, garantiju vai ķīlu, lai kā tā arī būtu nosaukta, tādēļ, ka šī puse ir ārvalstnieks vai ka tai izpildes dalībvalstī nav domicila vai dzīvesvietas.

57. pants

Maksas, nodokļa vai nodevas neuzlikšana

Tiesvedībā par izpildāmības pasludināšanu izpildes dalībvalstī nevar uzlikt nekādu maksu, nodokli vai nodevu, ko aprēķina, pamatojoties uz attiecīgās lietas vērtību.

V NODAĻA

PUBLISKI AKTI UN TIESAS IZLĪGUMI

58. pants

Publisku aktu akceptēšana

1. Dalībvalstī izdotam publiskam aktam citā dalībvalstī ir tāds pats pierādījuma spēks, kāds tam ir izcelsmes dalībvalstī, vai vistuvāk pielīdzināmais spēks ar noteikumu, ka tas nav klaji pretrunā attiecīgās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai (*ordre public*).

Persona, kas publisku aktu vēlas izmantot citā dalībvalstī, var lūgt, lai iestāde, kas izcelsmes dalībvalstī izdod publisko aktu, aizpilda veidlapu, kas izveidota saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kura minēta 67. panta 2. punktā, aprakstot publiskā akta pierādījuma spēku, kāds tam ir izcelsmes dalībvalstī.

2. Publiska akta autentiskumu apstrīd izcelsmes dalībvalsts tiesās, un par to lemj atbilstīgi minētās valsts tiesību aktiem. Publiskam aktam, kas tiek apstrīdēts, nav nekāda pierādījuma spēka citā dalībvalstī, kamēr apstrīdēšana vēl tiek izskatīta kompetentajā tiesā.

3. Publiskajā aktā reģistrētus juridiskus aktus vai tiesiskās attiecības apstrīd tiesās, kurām ir jurisdikcija saskaņā ar šo regulu, un par to lemj saskaņā ar tiesību aktiem, kas piemērojami, ievērojot III nodaļu. Publiskam aktam, kas tiek apstrīdēts, nav nekāda pierādījuma spēka nevienā citā dalībvalstī, izņemot izcelsmes dalībvalsti, attiecībā uz to, kas tiek apstrīdēts, kamēr apstrīdēšana vēl tiek izskatīta kompetentajā tiesā.

4. Ja tiesvedības iznākums dalībvalsts tiesā ir atkarīgs no lēmuma par saistītu jautājumu attiecībā uz publiskā aktā reģistrētiem juridiskiem aktiem vai tiesiskām attiecībām lietā par reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, tad minētā jautājuma izlemšana ir minētās tiesas jurisdikcijā.

59. pants

Publisku aktu izpildāmība

1. Publiskais akts, kas ir izpildāms izcelsmes dalībvalstī, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma tiek pasludināts par izpildāmu citā dalībvalstī saskaņā ar 44. līdz 57. pantā paredzēto procedūru.

2. Regulas 45. panta 3. punkta b) apakšpunkta nolūkā iestāde, kas izdevusi publisko aktu, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma izdod apliecinājumu, izmantojot veidlapu, kas izveidota saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kura minēta 67. panta 2. punktā.

3. Tiesa, kurā ir iesniegta pārsūdzība saskaņā ar 49. vai 50. pantu, atsaka vai atsauc izpildāmības pasludināšanu tikai tad, ja publiskā akta izpilde ir klaji pretrunā izpildes dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai (*ordre public*).

60. pants

Tiesas izlīgumu izpildāmība

1. Tiesas izlīgumi, kuri ir izpildāmi izcelsmes dalībvalstī, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma tiek pasludināti par izpildāmiem citā dalībvalstī saskaņā ar 44. līdz 57. pantā paredzēto procedūru.

2. Piemērojot 45. panta 3. punkta b) apakšpunktu, tiesa, kura apstiprinājusi izlīgumu vai kurā tas noslēgts, pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma izdod apliecinājumu, izmantojot veidlapu, kas izveidota saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kura minēta 67. panta 2. punktā.

3. Tiesa, kurā ir iesniegta pārsūdzība saskaņā ar 49. vai 50. pantu, atsaka vai atsauc izpildāmības pasludināšanu tikai tad, ja tiesas izlīguma izpilde ir klaji pretrunā izpildes dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai (*ordre public*).

VI NODAĻA

VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

61. pants

Legalizācija un citas līdzīgas formalitātes

Attiecībā uz dalībvalstī izdotiem dokumentiem šīs regulas sakarā neprasa veikt legalizāciju vai citas līdzīgas formalitātes.

62. pants

Saistība ar spēkā esošām starptautiskām konvencijām

1. Šī regula neskar tādu divpusēju vai daudzpusēju konvenciju piemērošanu, kuru līgumslēdzējas puses šīs regulas vai lēmuma, ievērojot LESD 331. panta 1. punkta otro vai trešo daļu, pieņemšanas laikā ir viena vai vairākas dalībvalstis un kuras ir saistītas ar jautājumiem, uz ko attiecas šī regula, neskarot LESD 351. pantā paredzētos dalībvalstu pienākumus.

2. Neatkarīgi no 1. punkta dalībvalstu savstarpējās attiecībās šī regula prevalē pār konvencijām, kuras tās savstarpēji noslēgušas, ciktāl šādas konvencijas saistītas ar jautājumiem, ko reglamentē šī regula.

63. pants

Publiski pieejama informācija

Lai informāciju darītu pieejamu sabiedrībai, dalībvalstis, izmantojot Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komercietās, Komisijai sniedz īsu kopsavilkumu par saviem tiesību aktiem un procedūrām, kas attiecas uz reģistrētu partnerattiecību mantiskajām sekām, tostarp informāciju par to, kāda veida iestādei ir kompetence reģistrētu partnerattiecību mantisko seku lietās, un par 28. pantā minētajām sekām attiecībā uz trešām personām.

Dalībvalstis pastāvīgi atjaunina šo informāciju.

64. pants

Kontaktinformācija un procedūras

1. Dalībvalstis līdz 2018. gada 29. aprīlim paziņo Komisijai:

- a) tiesas vai iestādes, kurām ir kompetence izskatīt pieteikumus par izpildāmības pasludināšanu saskaņā ar 44. panta 1. punktu un pārsūdzības par nolēmumiem attiecībā uz šādiem pieteikumiem saskaņā ar 49. panta 2. punktu;
- b) par pārsūdzību pieņemta nolēmuma apstrīdēšanas procedūras, kas minētas 50. pantā.

Dalībvalstis informē Komisiju par visām turpmākajām izmaiņām minētajā informācijā.

2. Komisija saskaņā ar 1. punktu paziņoto informāciju publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, izņemot 1. punkta a) apakšpunktā minēto tiesu un iestāžu adreses un citu kontaktinformāciju.

3. Komisija dara publiski pieejamu visu saskaņā ar 1. punktu sniegto informāciju, izmantojot jebkādas piemērotus līdzekļus, jo īpaši Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komerclietās.

65. pants

Saraksta, kas ietver regulas 3. panta 2. punktā minēto informāciju, izveidošana un turpmāka grozīšana

1. Komisija, pamatojoties uz dalībvalstu paziņojumiem, izveido pārējo iestāžu un tiesību speciālistu sarakstu, kuri minēti 3. panta 2. punktā.

2. Dalībvalstis ziņo Komisijai par visām turpmākām izmaiņām attiecībā uz informāciju, kas ir minētajā sarakstā. Komisija attiecīgi groza šo sarakstu.

3. Komisija sarakstu un visus tā turpmākos grozījumus publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. Komisija dara publiski pieejamu visu saskaņā ar 1. un 2. punktu sniegto informāciju, izmantojot jebkādas citus piemērotus līdzekļus, jo īpaši Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komerclietās.

66. pants

Regulas 45. panta 3. punkta b) apakšpunktā un 58., 59. un 60. pantā minēto apliecinājumu un veidlapu izveidošana un turpmāka grozīšana

Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko izveido un pēc tam groza apliecinājumus un veidlapas, kas minētas 45. panta 3. punkta b) apakšpunktā un 58., 59. un 60. pantā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

67. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

68. pants

Pārskatīšanas klauzula

1. Līdz 2027. gada 29. janvārim un pēc tam ik pēc pieciem gadiem Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par šīs regulas piemērošanu. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno šīs regulas grozījumu priekšlikumus.

2. Līdz 2024. gada 29. janvārim Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par šīs regulas 9. un 38. panta piemērošanu. Šajā ziņojumā jo īpaši izvērtē to, cik lielā mērā ar minētajiem pantiem ir tikusi nodrošināta tiesu iestāžu pieejamība.

3. Panta 1. un 2. punktā minēto ziņojumu nolūkā nolūkā dalībvalstis Komisijai paziņo atbilstīgu informāciju par to, kā valstu tiesas piemēro šo regulu.

69. pants

Pārejas noteikumi

1. Ievērojot 2. un 3. punktu, šo regulu piemēro vienīgi attiecībā uz tiesvedību, kas uzsākta 2019. gada 29. janvārī vai pēc tam, uz publiskiem aktiem, kuri oficiāli sagatavoti vai reģistrēti minētajā dienā vai pēc tās, un uz tiesas izlīgumiem, kas apstiprināti vai panākti minētajā dienā vai pēc tās.

2. Ja tiesvedība izcelsmes dalībvalstī ir uzsākta pirms 2019. gada 29. janvāra, pēc minētās dienas pieņemtus nolēmumus atzīst un izpilda saskaņā ar IV nodaļas noteikumiem, ja piemērotie jurisdikcijas noteikumi atbilst II nodaļā izklāstītajiem noteikumiem.

3. Regulas III nodaļu piemēro tikai partneriem, kas savas partnerattiecības reģistrē vai norāda reģistrēto partnerattiecību mantiskajām sekām piemērojamos tiesību aktus pēc 2019. gada 29. janvāra.

70. pants

Stāšanās spēkā

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. Šo regulu piemēro dalībvalstis, kas piedalās ciešākā sadarbībā attiecībā uz jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem un nolēmumu atzīšanu un izpildi starptautisku pāru mantisko attiecību jomā, aptverot gan laulāto mantiskās attiecības, gan reģistrētu partnerattiecību mantiskās sekas, kā tas atļauts ar Lēmumu (ES) 2016/954.

To piemēro no 2019. gada 29. janvāra, izņemot 63. un 64. pantu, kurus piemēro no 2018. gada 29. aprīļa, un 65., 66. un 67. pantu, kurus piemēro no 2016. gada 29. jūlija. Dalībvalstis, kuras ir iesaistītas ciešākā sadarbībā saskaņā ar lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar LESD 331. panta 1. punkta otro vai trešo daļu, šo regulu piemēro, sākot no attiecīgajā lēmumā noteiktās dienas.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama iesaistītajās dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Luksemburgā, 2016. gada 24. jūnijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
A.G. KOENDERS

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/1105**(2016. gada 7. jūlijs),****ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾,ņemot vērā Komisijas 2011. gada 7. jūnija Īstenošanas regulu (ES) Nr. 543/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari ⁽²⁾, un jo īpaši tās 136. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Īstenošanas regulā (ES) Nr. 543/2011, piemērojot Urugvajai kārtas daudzpusējo tirdzniecības sarunu iznākumu, paredzēti kritēriji, pēc kuriem Komisija nosaka standarta importa vērtības minētās regulas XVI pielikuma A daļā norādītajiem produktiem no trešām valstīm un laika periodiem.
- (2) Standarta importa vērtību aprēķina katru darbdienu saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. panta 1. punktu, ņemot vērā mainīgos dienas datus. Tāpēc šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Standarta importa vērtības, kas paredzētas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. pantā, ir tādas, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

*2. pants*Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 7. jūlijā

Komisijas
un tās priekšsēdētājs vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
Jerzy PLEWA

⁽¹⁾ OVL 347, 20.12.2013., 671. lpp.⁽²⁾ OVL 157, 15.6.2011., 1. lpp.

PIELIKUMS

Standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai

(EUR/100 kg)			
KN kods	Trešās valsts kods ⁽¹⁾	Standarta importa vērtība	
0702 00 00	MA	150,6	
	ZZ	150,6	
0709 93 10	TR	135,9	
	ZZ	135,9	
0805 50 10	AR	191,9	
	BO	220,8	
	CL	185,5	
	TR	134,0	
	UY	143,3	
	ZA	149,7	
	ZZ	170,9	
	ZZ	170,9	
0808 10 80	AR	155,3	
	BR	97,7	
	CL	127,3	
	CN	116,1	
	NZ	145,7	
	US	149,7	
	UY	67,7	
	ZA	109,4	
	ZZ	121,1	
	ZZ	121,1	
	0808 30 90	AR	195,3
		CL	124,9
CN		91,9	
ZA		119,6	
ZZ		132,9	
0809 10 00	TR	208,5	
	ZZ	208,5	
0809 29 00	TR	326,5	
	ZZ	326,5	
0809 30 10, 0809 30 90	TR	126,8	
	ZZ	126,8	
0809 40 05	TR	160,5	
	ZZ	160,5	

⁽¹⁾ Valstu nomenklatūra, kas paredzēta Komisijas 2012. gada 27. novembra Regulā (ES) Nr. 1106/2012, ar ko attiecībā uz valstu un teritoriju nomenklatūras atjaunināšanu īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 471/2009 par Kopienas statistiku attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm (OV L 328, 28.11.2012., 7. lpp.). Kods "ZZ" nozīmē "cita izcelsme".

DIREKTĪVAS

KOMISIJAS DIREKTĪVA (ES) 2016/1106

(2016. gada 7. jūlijs),

ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/126/EK par vadītāju apliecībām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Direktīvu 2006/126/EK par vadītāju apliecībām ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 8. pantu,

tā kā:

- (1) Zinātnes atziņās par medicīniskajiem stāvokļiem, kas ietekmē piemērotību transportlīdzekļa vadīšanai, kopš Direktīvas 2006/126/EK pieņemšanas ir panākts progress, jo īpaši attiecībā uz tādu satiksmes drošības risku novērtēšanu, kas saistīti ar medicīniskajiem stāvokļiem un ārstēšanas efektivitāti, lai novērstu šos riskus.
- (2) Direktīva 2006/126/EK pašreizējā redakcijā vairs neatspoguļo jaunākās atziņas par traucējumiem, kas ietekmē sirdi un asinsvadus un kas rada vai nu tūlītēju, vai potenciālu risku, ka persona var būtiski un pēkšņi kļūt rīcībnespējīga, vai kas traucē droši kontrolēt transportlīdzekli vai rada abas sekas.
- (3) Vadītāju apliecību komiteja ir izveidojusi darba grupu transportlīdzekļu vadīšanas un sirds un asinsvadu slimību jautājumos, kuras mērķis ir no medicīnas viedokļa novērtēt ceļu satiksmes drošības riskus, kas saistīti ar sirds un asinsvadu slimībām, un izstrādāt atbilstošas pamatnostādnes. Ziņojumā ⁽²⁾, kuru sagatavojusi darba grupa, ir pierādīts, kāpēc ir nepieciešams atjaunināt noteikumus par sirds un asinsvadu slimībām Direktīvas 2006/126/EK III pielikumā. Tajā tiek ierosināts ņemt vērā jaunākās medicīniskās atziņas un skaidri norādīts, kādu medicīnisko stāvokļu gadījumā būtu jāatļauj vadīt transportlīdzekli un kādā gadījumā transportlīdzekļa vadītāja apliecības nevar izdot vai atjaunot. Turklāt ziņojumā ietverta detalizēta informācija par to, kā kompetentajām valsts iestādēm būtu jāpiemēro atjauninātie noteikumi par sirds un asinsvadu slimībām.
- (4) Zināšanas par hipoglikēmiju un tās diagnosticēšanas un ārstēšanas metodes ir uzlabotas, kopš 2009. gadā iepriekšējo reizi tika atjaunināti noteikumi par diabētu Direktīvas 2006/126/EK III pielikumā. Diabēta darba grupa, ko izveidojusi Vadītāju apliecību komiteja, ir secinājusi, ka šīs izmaiņas jāņem vērā, atjauninot minētos noteikumus, jo īpaši par tādas hipoglikēmijas, kura notiek miegā, nozīmīgumu un transportlīdzekļa vadīšanas aizlieguma ilgumu pēc atkārtotas smagas hipoglikēmijas attiecībā uz 1. grupas vadītājiem.
- (5) Lai pienācīgi ņemtu vērā individuālās īpatnības un pienācīgi pielāgotos medicīnas turpmākiem sasniegumiem šajās jomās, dalībvalstīm būtu jānodrošina iespēja paredzēt, ka kompetentās valsts medicīnas iestādes atļauj vadīt transportlīdzekli tikai pienācīgi pamatotos atsevišķos gadījumos.
- (6) Tāpēc Direktīva 2006/126/EK būtu attiecīgi jāgroza.
- (7) Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem ⁽³⁾ dalībvalstis apņemas gadījumos, kad tas nepieciešams, paziņojumam par saviem transponēšanas pasākumiem pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros ir paskaidrota saikne starp attiecīgajām direktīvas un valsts transponēšanas instrumentu daļām.

⁽¹⁾ OVL 403, 30.12.2006., 18. lpp.

⁽²⁾ *New Standards for Driving and Cardiovascular Diseases, Report of the Expert Group on Driving and Cardiovascular Diseases*, Brisele, 2013. gada oktobris.

⁽³⁾ OVC 369, 17.12.2011., 14. lpp.

(8) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi atbilst Vadītāju apliecību komitejas atzinumam,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 2006/126/EK III pielikumu groza saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2018. gada 1. janvārim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus.

Dalībvalstis minētos noteikumus piemēro no 2018. gada 1. janvāra.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsaucē.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2016. gada 7. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

PIELIKUMS

Direktīvas 2006/126/EK III pielikumu groza šādi:

1) pielikuma 9. iedaļu ("SIRDS UN ASINSVADU SLIMĪBAS") aizstāj ar šādu:

"SIRDS UN ASINSVADU SLIMĪBAS

9. Sirds un asinsvadu medicīniskie stāvokļi vai slimības var izraisīt pēkšņu smadzeņu funkciju pasliktināšanos, kas ir bīstama ceļu drošībai. Šie medicīniskie stāvokļi ir pamats, lai transportlīdzekļa vadīšanai noteiktu pagaidu vai pastāvīgus ierobežojumus.
- 9.1. Šādu sirds un asinsvadu medicīnisko stāvokļu gadījumā transportlīdzekļa vadītāja apliecības var izdot vai atjaunot norādītās grupas pretendentiem vai vadītājiem tikai pēc tam, kad šis medicīniskais stāvoklis ir efektīvi ārstēts un saņemta kompetenta medicīniskā atļauja un, ja nepieciešams, tiek veiktas regulāras medicīniskās pārbaudes:
- a) bradiaritmijas (sinusa mezgla slimības un ierosas traucējumi) un tahiaritmijas (supraventrikulārās un ventrikulārās aritmijas) ar aritmijas medicīnisko stāvokļu izraisītu sinkopes vai sinkopes epizožu vēsturi (attiecas uz 1. un 2. grupu);
  - b) bradiaritmijas: sinusa mezgla slimības un ierosas traucējumi ar otrās pakāpes Mobica II atrioventrikulāro (AV) blokādi, trešās pakāpes AV blokādi vai mainīgu kambara atzaru blokādi (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - c) tahiaritmijas (supraventrikulārās un ventrikulārās aritmijas) ar:
    - sirds strukturālo slimību un ilgstošu sirds kambaru tahikardiju (VT) (attiecas uz 1. un 2. grupu) vai
    - polimorfisku īslaicīgu VT, ilgstošu sirds kambaru tahikardiju vai ar norādi uz defibrilatoru (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - d) stenokardijas simptomi (attiecas uz 1. un 2. grupu);
  - e) pastāvīga elektrokardiostimulatora implantācija vai aizstāšana (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - f) defibrilatora implantācija vai aizstāšana vai atbilstīgs vai neatbilstīgs defibrilatora šoks (attiecas tikai uz 1. grupu);
  - g) sinkope (īslaicīgs samaņas un posturālā tonusa zudums, ko raksturo strauja iestāšanās, īslaicīgums un spontāna atveseļošanās un ko izraisa vispārēja smadzeņu nepietiekoša apasiņošana, ar iespējamu reflektoru izcelsmi, ar nezināmu cēloni, ja nav pierādījumu par pamatā esošu sirds slimību) (attiecas uz 1. un 2. grupu);
  - h) akūts koronārais sindroms (attiecas uz 1. un 2. grupu);
  - i) stabila stenokardija, ja simptomi neparādās pie mērenas fiziskās slodzes (attiecas uz 1. un 2. grupu);
  - j) perkutāna koronārā intervence (PCI) (attiecas uz 1. un 2. grupu);
  - k) koronārās artērijas šuntēšanas ķirurģija (CABG) (attiecas uz 1. un 2. grupu);
  - l) trieka / pārejoša išēmiska lēkme (TIA) (attiecas uz 1. un 2. grupu);
  - m) būtiska miega artērijas stenoze (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - n) maksimālais aortas diametrs pārsniedz 5,5 cm (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - o) sirds mazspēja:
    - Ņujorkas Sirds Asociācijas klasifikācija (NYHA) I, II, III (attiecas tikai uz 1. grupu),
    - NYHA I un II, ja kreisā kambara izsviedes frakcija ir vismaz 35 % (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - p) sirds transplantācija (attiecas uz 1. un 2. grupu);

- q) sirdsdarbības veicināšanas ierīces (attiecas tikai uz 1. grupu);
  - r) sirds vārstuļu operācija (attiecas uz 1. un 2. grupu);
  - s) ļaundabīga hipertensija (paaugstināts sistoliskais asinsspiediens ≥ 180 mmHg vai diastoliskais asinsspiediens ≥ 110 mmHg saistībā ar gaidāmiem vai progresējošiem orgānu bojājumiem) (attiecas uz 1. un 2. grupu);
  - t) III kategorijas asinsspiediens (diastoliskais asinsspiediens ≥ 110 mmHg un/vai sistoliskais asinsspiediens ≥ 180 mmHg) (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - u) iedzimta sirdskaite (attiecas uz 1. un 2. grupu);
  - v) hipertrofiska kardiomiopātija, ja bez sinkopes (attiecas tikai uz 1. grupu);
  - w) garā QT intervāla sindroms ar sinkopi, *Torsade des Pointes* vai $QTc > 500$ ms (attiecas tikai uz 1. grupu).
- 9.2. Šādu sirds un asinsvadu medicīnisko stāvokļu gadījumā transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdod vai neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kuri pieder pie norādītajām grupām:
- a) defibrilatora implants (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - b) perifēro asinsvadu slimība – krūšu un vēdera aortas aneirisma, ja maksimālais aortas diametrs ir tāds, kas rada ievērojamu pārrāvuma risku un tādējādi strauju un pēkšņu spēku zudumu (attiecas uz 1. un 2. grupu);
  - c) sirds mazspēja:
    - NYHA IV (attiecas tikai uz 1. grupu),
    - NYHA III un IV (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - d) sirdsdarbības veicināšanas ierīces (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - e) sirds vārstuļa slimība ar aortas vārstuļa nepietiekamību, mitrālo nepietiekamību vai mitrālo stenozi, ja funkcionālās spējas ir NYHA IV vai ja ir bijušas sinkopes epizodes (attiecas tikai uz 1. grupu);
  - f) sirds vārstuļa slimība NYHA III vai IV, vai ar izsviedes frakciju (EF) zem 35 %, mitrālo stenozi un smagu plaušu hipertensiju vai ar smagu ehokardiogrāfisku aortas stenozi vai aortas stenozi, kas rada sinkopi; izņemot pilnīgi asimptomātisku smagu aortas stenozi, ja slodzes panesamības testa prasības ir izpildītas (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - g) strukturālās un elektriskās kardiomiopātijas – hipertrofiska kardiomiopātija ar sinkopes vēsturi vai ja izpildās divi vai vairāki šādi nosacījumi: kreisā kambara (LV) sienas biezums > 3 cm, īslaicīga kambara tahikardija, pēkšņa nāve ģimenes vēsturē (starp pirmās pakāpes radniekiem), slodzes laikā nepaaugstinās asinsspiediens (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - h) garā QT intervāla sindroms ar sinkopi, *Torsade des Pointes* un $QTc > 500$ ms (attiecas tikai uz 2. grupu);
  - i) Brugada sindroms ar sinkopi vai pēkšņu sirdsdarbības apstāšanos (attiecas uz 1. un 2. grupu).

Transportlīdzekļa vadītāja apliecības var izdot vai atjaunot izņēmuma gadījumos ar nosacījumu, ka to pienācīgi pamato kompetents medicīniskais atzinums un tiek veiktas regulāras medicīniskās pārbaudes, nodrošinot, ka persona vēl ir spējīga droši vadīt transportlīdzekli, ņemot vērā tās medicīnisko stāvokli.

9.3. Citas kardiomiopātijas

Novērtē pēkšņas rīcībnespējas risku pretendentiem vai vadītājiem ar labi aprakstītām kardiomiopātijām (t. i., aritmogēna labā kambara kardiomiopātija, dilatācijas kardiomiopātija, kateholamīnerģiska polimorfa ventrikulāra tahikardija un īsā QT intervāla sindroms) vai ar jaunām kardiomiopātijām, kādas var atklāt. Ir vajadzīgs rūpīgs speciālista izvērtējums. Jāņem vērā konkrētās kardiomiopātijas prognostiskās iezīmes.

9.4. Dalībvalstis var ierobežot transportlīdzekļa vadītāja apliecības izdošanu vai atjaunošanu pretendentiem, vai vadītājiem ar sirds un asinsvadu slimībām.”;

2) pielikuma 10. iedaļas ("ČUKURA DIABĒTS") 10.2. punktu aizstāj ar šādu:

"10.2. Pretendentam vai vadītājam, kurš slimo ar diabētu un lieto tādus medikamentus, kuri var izraisīt hipoglikēmijas risku, jāpierāda, ka viņš apzinās hipoglikēmijas risku un spēj adekvāti kontrolēt šādu medicīnisko stāvokli.

Transportlīdzekļu vadītāju apliecības netiek izdotas vai atjaunotas pretendentiem vai vadītājiem, kuri nepietiekami apzinās hipoglikēmijas problēmu.

Transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdod vai neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kuriem konstatēta atkārtota smaga hipoglikēmija, izņemot gadījumus, ja tiem ir kompetents medicīnisks atzinums un tiek veiktas regulāras medicīniskās pārbaudes. Ja nomoda laikā ir atkārtota nopietna hipoglikēmija, vadītāja apliecības neizdod vai neatjauno uz laikposmu līdz trijiem mēnešiem pēc pēdējās epizodes.

Transportlīdzekļa vadītāja apliecības var izdot vai atjaunot izņēmuma gadījumos ar nosacījumu, ka to pienācīgi pamato kompetents medicīnisks atzinums un tiek veiktas regulāras medicīniskās pārbaudes, nodrošinot, ka persona vēl ir spējīga droši vadīt transportlīdzekli, ņemot vērā tās medicīnisko stāvokli."

LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2016/1107

(2016. gada 7. jūlijs),

ar ko groza Vienoto rīcību 2005/889/KĀDP par Eiropas Savienības Robežu palīdzības misijas izveidi Rafas šķērsošanas punktā (ES RPM Rafa)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. pantu, 42. panta 4. punktu un 43. panta 2. punktu, ņemot vērā priekšlikumu, ko iesniegusi Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos, tā kā:

- (1) Padome 2005. gada 25. novembrī pieņēma Vienoto rīcību 2005/889/KĀDP ⁽¹⁾.
- (2) Padome 2015. gada 2. jūlijā pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2015/1065 ⁽²⁾, ar ko groza Vienoto rīcību 2005/889/KĀDP, to pagarinot līdz 2016. gada 30. jūnijam.
- (3) Pēc ES RPM Rafa starpposma stratēģiskās pārskatīšanas misijas darbības termiņu būtu jāpagarina vēl uz 12 mēnešiem – līdz 2017. gada 30. jūnijam.
- (4) Tāpēc attiecīgi būtu jāgroza Vienotā rīcība 2005/889/KĀDP.
- (5) ES RPM Rafa tiks īstenota situācijā, kas var pasliktināties un varētu kavēt Līguma 21. pantā noteikto Savienības ārējās darbības mērķu sasniegšanu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Vienoto rīcību 2005/889/KĀDP groza šādi:

- 1) vienotās rīcības 13. panta 1. punktā pievieno šādu daļu:

“Finanšu atsauces summa ar ES RPM Rafa saistīto izdevumu segšanai laikposmā no 2016. gada 1. jūlija līdz 2017. gada 30. jūnijam ir EUR 1 545 000.”;

- 2) vienotās rīcības 16. panta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Tā zaudē spēku 2017. gada 30. jūnijā.”

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

To piemēro no 2016. gada 1. jūlija.

Briselē, 2016. gada 7. jūlijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. LAJČÁK

⁽¹⁾ Padomes Vienotā rīcība 2005/889/KĀDP (2005. gada 25. novembris) par Eiropas Savienības Robežu palīdzības misijas izveidi Rafas šķērsošanas punktā (ES RPM Rafa) (OV L 327, 14.12.2005., 28. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2015/1065 (2015. gada 2. jūlijs), ar ko groza Vienoto rīcību 2005/889/KĀDP par Eiropas Savienības Robežu palīdzības misijas izveidi Rafas šķērsošanas punktā (ES RPM Rafa) (OV L 174, 3.7.2015., 23. lpp.).

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2016/1108**(2016. gada 7. jūlijs),****ar ko groza Lēmumu 2013/354/KĀDP par Eiropas Savienības Policijas misiju palestīniešu teritorijās (EUPOL COPPS)**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. pantu, 42. panta 4. punktu un 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padome 2013. gada 3. jūlijā pieņēma Lēmumu 2013/354/KĀDP ⁽¹⁾, ar ko no 2013. gada 1. jūlija turpināja EUPOL COPPS.
- (2) Padome 2015. gada 2. jūlijā pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2015/1064 ⁽²⁾, ar ko groza Lēmumu 2013/354/KĀDP un pagarina EUPOL COPPS no 2015. gada 1. jūlija līdz 2016. gada 30. jūnijam.
- (3) Misijas darbības termiņš pēc EUPOL COPPS starposma stratēģiskās pārskatīšanas būtu jāpagarina vēl uz 12 mēnešiem – līdz 2017. gada 30. jūnijam.
- (4) Lēmums 2013/354/KĀDP būtu attiecīgi jāgroza.
- (5) EUPOL COPPS tiks īstenota situācijā, kas var pasliktināties un kas varētu kavēt Līguma 21. pantā izklāstīto Savienības ārējās darbības mērķu sasniegšanu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmumu 2013/354/KĀDP groza šādi:

- 1) lēmuma 12. panta 1. punktā pievieno šādu daļu:

“Finanšu atsauces summa, kas paredzēta, lai segtu ar EUPOL COPPS saistītos izdevumus laikposmā no 2016. gada 1. jūlija līdz 2017. gada 30. jūnijam, ir EUR 10 320 000”;

- 2) lēmuma 15. panta trešo daļu aizstāj ar šādu:

“Tas zaudē spēku 2017. gada 30. jūnijā.”

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

To piemēro no 2016. gada 1. jūlija.

Briselē, 2016. gada 7. jūlijā

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. LAJČÁK*

⁽¹⁾ Padomes Lēmums 2013/354/KĀDP (2013. gada 3. jūlijs) par Eiropas Savienības Policijas misiju palestīniešu teritorijās (EUPOL COPPS) (OV L 185, 4.7.2013., 12. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2015/1064 (2015. gada 2. jūlijs), ar ko groza Lēmumu 2013/354/KĀDP par Eiropas Savienības Policijas misiju palestīniešu teritorijās (EUPOL COPPS) (OV L 174, 3.7.2015., 21. lpp.).

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2016/1109**(2016. gada 6. jūlijs)****par izņēmumu, ko Itālija lūdz saskaņā ar 9. panta 4. punktu Padomes Direktīvā 98/41/EK par to personu reģistrāciju, kas atrodas uz pasažieru kuģiem, kuri kursē uz Kopienas dalībvalstu ostām vai no tām***(izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 4137)***(Autentisks ir tikai teksts itāļu valodā)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 1998. gada 18. jūnija Direktīvu 98/41/EK par to personu reģistrāciju, kas atrodas uz pasažieru kuģiem, kuri kursē uz Kopienas dalībvalstu ostām vai no tām ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 9. panta 4. punktu,

tā kā:

- (1) Direktīvas 98/41/EK mērķis ir paaugstināt drošību un to pasažieru un apkalpes izglābšanas iespējas, kas atrodas uz pasažieru kuģiem, un nodrošināt to, ka paaugstinās meklēšanas un glābšanas darbu, kā arī jebkura negadījuma sekas likvidēšanas efektivitāte.
- (2) Direktīvas 98/41/EK 5. panta 1. punktā prasīts par katru pasažieru kuģi, kas izbrauc no kādas dalībvalsts ostas un dodas tālāk par 20 jūdzēm no izbraukšanas punkta, reģistrēt konkrētas ziņas.
- (3) Direktīvas 98/41/EK 9. panta 4. punktā dalībvalstīm atļauts lūgt Komisiju, lai tā nosaka izņēmumu no šīs prasības.
- (4) Itālijas Republika 2015. gada 3. marta vēstulē lūdza Komisiju noteikt izņēmumu no prasības reģistrēt Direktīvas 98/41/EK 5. panta 1. punktā norādīto informāciju par pasažieriem uz kuģa attiecībā uz visiem pasažieru kuģiem, kuri veic reisu šādos maršrutos: a) Termoli–Tremītu salas un atpakaļ; b) Terračīna–Ponca un atpakaļ; un c) Ponca–Ventotene un atpakaļ.
- (5) Komisija 2015. gada 4. jūnijā lūdza Itālijas Republikai sniegt papildu informāciju, lai varētu novērtēt prasīto izņēmumu. Itālijas Republika sniedza atbildi 2015. gada 10. novembrī.
- (6) 2016. gada 31. martā Itālijas Republika grozīja prasītā izņēmuma darbības jomu, paredzot dažus izņēmumus, kas attiecas uz konkrētām tādu uz kuģa esošu personu kategorijām, kuru skaits būs jāreģistrē.
- (7) Komisija ar EMSA palīdzību novērtēja prasīto izņēmumu, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju.
- (8) Itālijas Republika sniedza šādu informāciju: 1) minētajos maršrutos iespējamība piedzīvot lielus viļņus, kuru augstums pārsniedz divus metrus, gada laikā ir mazāka nekā 10 %; 2) kuģi, uz kuriem attiektos izņēmums, veic regulārus reisu; 3) braucieni nav tālāki par 30 jūdzēm no izbraukšanas punkta; 4) jūras rajonā, kurā kuģo pasažieru kuģi, ir pieejama krasta navigācijas vadība, laika prognožu pakalpojumi un pastāvīgas meklēšanas un glābšanas iespējas, ko nodrošina Itālijas krasta apsardze; 5) nav pienācīgas palīginfrastruktūras un ostu iekārtu, kas vajadzīgas, lai reģistrētu informāciju par pasažieriem atbilstīgi braucienu grafikam un saskaņoti ar sauszemes transportu; 6) prasītais izņēmums attiektos uz visiem kuģu ekspluatantiem, kuri darbojas minētajos maršrutos; un 7) izņēmums neattiektos uz informācijas reģistrāciju par bērnu skaitu uz kuģa un, ja pasažieris šādu informāciju sniedzis brīvprātīgi, par palīdzības nepieciešamību ārkārtas situācijās.
- (9) Novērtēšanas galarezultāts liecina, ka ir izpildīti visi nosacījumi izņēmuma apstiprināšanai.
- (10) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Kuģošanas drošības un kuģu izraisītā piesārņojuma novēršanas komitejas atzinumu,

⁽¹⁾ OVL 188, 2.7.1998., 35. lpp.

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Ar šo apstiprina izņēmumu, ko Itālijas Republika saskaņā ar Direktīvas 98/41/EK 9. panta 4. punktu lūdz attiecībā uz informācijas reģistrāciju par personām, kas atrodas uz visiem pasažieru kuģiem, kuri veic regulārus reisus šādos maršrutos: Termoli–Tremītu salas un atpakaļ, Terračīna–Ponca un atpakaļ, Ponca–Ventotene un atpakaļ.
2. Šā panta 1. punktā noteiktais izņēmums neattiecas uz informācijas reģistrāciju par bērnu skaitu uz kuģa un, ja pasažieris šādu informāciju sniedzis brīvprātīgi, par palīdzības nepieciešamību ārkārtas situācijās.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Itālijas Republikai.

Briselē, 2016. gada 6. jūlijā

*Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Violeta BULC*

IETEIKUMI

KOMISIJAS IETEIKUMS (ES) 2016/1110

(2016. gada 28. jūnijs)

par monitoringu attiecībā uz niķeļa klātbūtni dzīvnieku barībā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu,

tā kā:

- (1) Niķelis (Ni) dzīvnieku barībā var nokļūt gan no dabiskiem, gan antropogēniem avotiem. Turklāt atsevišķas barības sastāvdaļas satur metālisko niķeli, jo to izmanto kā katalizatoru to ražošanā.
- (2) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA; turpmāk "Iestāde") Zinātnes ekspertu grupa jautājumos, kas saistīti ar piesārņojumu pārtikas aprītē (CONTAM grupa), ir sniegusi zinātnisku atzinumu par Ni klātbūtnes dzīvnieku barībā radīto risku dzīvnieku un sabiedrības veselībai un videi ⁽¹⁾.
- (3) CONTAM grupa secināja, ka Ni negatīvā ietekme uz liellopiem, cūkām, trušiem, pīlēm, zivīm, suņiem, vistām, zirgiem, aītām, kazām un kaķiem caur to uzņemto barību ir maz ticama. CONTAM grupa attiecībā uz Ni klātbūtnes dzīvnieku izcelsmes pārtikā radītā riska novērtējumu secināja, ka pašreizējais iedzīvotāju hroniskas pakļautības Ni iedarbībai līmenis, ņemot vērā tikai dzīvnieku izcelsmes pārtiku, varētu radīt iespējamu apdraudējumu jauniešiem. CONTAM grupa attiecībā uz akūtu iedarbību ar uzturu secināja, ka cilvēki, kuri ir sensibilizēti pret niķeli, lietojot uzturā dzīvnieku izcelsmes pārtiku, ir arī pakļauti ādas ekzēmas uzliesmojumu riskam. Dzīvnieku izcelsmes pārtikas nozīmi attiecībā uz cilvēka pakļautību Ni iedarbībai ar uzturu nevajadzētu novērtēt par zemu, jo īpaši vecuma grupām ar augstu uztura pakļautību Ni iedarbībai. Tomēr no pieejamās informācijas nav iespējams noteikt pārnesumu līmeni no dzīvnieku barības uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku.
- (4) Konstatēts, ka EFSA zinātniskajā atzinumā izmantotie dati par Ni sastopamību dzīvnieku barībā iegūti galvenokārt no vienas dalībvalsts, un tādēļ tie var nebūt reprezentatīvi par Ni klātbūtni dzīvnieku barībā ES.
- (5) Tādēļ ir lietderīgi uzraudzīt Ni klātbūtni dzīvnieku barībā visā ES pirms pieļaujamo maksimālo līmeņu noteikšanas dzīvnieku barībā vai jebkādiem citiem riska pārvaldības pasākumiem, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu augsta līmeņa cilvēku un dzīvnieku veselības aizsardzību,

IR PIEŅĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

1. Dalībvalstīm kopā ar barības nozares uzņēmēju aktīvu līdzdalību vajadzētu veikt monitoringu attiecībā uz Ni klātbūtni dzīvnieku barībā.
2. Lai nodrošinātu, ka no partijas paņemtie paraugi ir reprezentatīvi, dalībvalstīm būtu jāievēro paraugu ņemšanas procedūras, kas noteiktas ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 152/2009 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ EFSA Zinātnes ekspertu grupa jautājumos, kas saistīti ar piesārņojumu pārtikas aprītē, 2015. Zinātnisks atzinums par niķeļa klātbūtnes dzīvnieku barībā radīto risku dzīvnieku un sabiedrības veselībai un videi. *EFSA Journal* 2015; 13(4): 4074, 76 lpp. doi:10.2903/j.efs.2015.4074 www.efsa.europa.eu/efsajournal

⁽²⁾ Komisijas 2009. gada 27. janvāra Regula (EK) Nr. 152/2009, ar ko nosaka paraugu ņemšanas un analīzes metodes barības oficiālajai kontrolei (OV L 54, 26.2.2009., 1. lpp.).

3. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka analīžu rezultātus regulāri, vēlākais līdz 2017. gada 31. oktobrim, ievērojot EFSA prasīto datu iesniegšanas formātu, EFSA norādījumus par pārtikas un dzīvnieku barības standartparaugu aprakstīšanu (EFSA's *Guidance on Standard Sample Description (SSD) for Food and Feed* ⁽¹⁾) un EFSA specifiskās papildprasības, iesniedz EFSA.

Briselē, 2016. gada 28. jūnijā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Vytenis ANDRIUKAITIS

⁽¹⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm>

KOMISIJAS IETEIKUMS (ES) 2016/1111**(2016. gada 6. jūlijs)****par niķeļa monitoringu pārtikā****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu,

tā kā:

- (1) Niķelis ir zemes virsmā plaši sastopams metāls. Dabiskās un antropogēnās aktivitātes dēļ niķelis ir sastopams pārtikā un dzeramajā ūdenī.
- (2) Grieķijas Pārtikas iestāde lūdza Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi ("EFSA") novērtēt risku, ko cilvēku veselībai rada niķeļa klātbūtne pārtikā, jo īpaši dārzeņos.
- (3) EFSA zinātnes ekspertu grupa jautājumos, kas saistīti ar piesārņojumu pārtikas aprītē (CONTAM grupa), nolēma paplašināt riska novērtējumu attiecībā uz dzeramo ūdeni un pieņēma zinātnisko atzinumu par risku, ko cilvēku veselībai rada niķeļa klātbūtne pārtikā un dzeramajā ūdenī⁽¹⁾. Saskaņā ar šo atzinumu kritiskā ietekme, kas raksturo ar hronisku orālu eksponētību niķelim saistīto risku, ir reproduktīvā un ontogēnētiskā toksicitāte. Tika konstatēts, ka kritiskā ietekme attiecībā uz tādu cilvēku, kuri ir sensibilizēti pret niķeli, akūtu orālu eksponētību niķelim ir ekzēmas uzliesmojumi un alerģisku reakciju pastiprināšanās.
- (4) Dati par niķeļa sastopamību pārtikā un dzeramajā ūdenī tika vākti 15 dažādās Eiropas valstīs. 80 % no kopējā savākto datu apjoma tika vākti vienā dalībvalstī, tādēļ, lai pārbaudītu niķeļa sastopamību pārtikā visā Savienībā, tomēr būtu nepieciešams ģeogrāfiski plašāks datu kopums.
- (5) Attiecībā uz dažām pārtikas produktu grupām, kuras EFSA zinātniskajā atzinumā uzskatītas par galvenajiem eksponētības ceļiem caur uzturu, bija pieejami samērā ierobežoti dati par sastopamību. Ņemot vērā iespējamus turpmākos riska pārvaldības pasākumus, būtu ieteicams gūt labāku priekšstatu par niķeļa saturu pārtikas precēs, kas pieder šīm pārtikas grupām,

IR PIEŅĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

1. Dalībvalstīm, aktīvi piedaloties pārtikas aprītē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem un citām ieinteresētajām personām, būtu jāveic niķeļa monitorings pārtikā 2016., 2017. un 2018. gadā. Monitoringā būtu jāiekļauj labība, labības produkti, maisījumi zīdaiņiem, papildu ēdināšanas maisījumi zīdaiņiem, apstrādāta graudaugu pārtika zīdaiņiem un maziem bērniem, bērnu pārtika, īpašiem medicīniskiem nolūkiem īpaši zīdaiņiem un maziem bērniem paredzēta pārtika, uztura bagātinātāji, pākšaugi, rieksti un eļļas sēklas, piens un piena produkti, alkoholiskie un bezalkoholiskie dzērieni, cukurs un konditorejas izstrādājumi (tostarp kakao un šokolāde), augļi, dārzeņi un dārzeņu produkti (tostarp sēnes), sausas tējas lapas, citu augu sausas daļas, ko izmanto zāļu tējām, un gliemenes.
2. Paraugu ņemšanas procedūras būtu jāveic saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 333/2007⁽²⁾ noteikumiem, lai nodrošinātu, ka paņemtie paraugi ir reprezentatīvi attiecībā uz partiju, no kuras tie ņemti.
3. Paraugus analizē tādus, kādus tos tirgo. Kopējā niķeļa analīze būtu jāveic saskaņā ar standartu EN 13804:2013 "Pārtikas produkti. Ķīmisko elementu un to savienojumu noteikšana. Vispārīgi norādījumi un īpašas prasības", vēlamas, izmantojot analīzes metodes, kuras pamatā ir liesmas atomu absorbcijas spektrometrija (FAAS) vai grafīta krānsns, atomu absorbcijas spektrometrija (GFAAS), induktīvi saistītas plazmas optiskās emisijas spektrometrija (ICP-OES) vai masspektrometrija (ICP-MS).

⁽¹⁾ EFSA CONTAM grupa (zinātnes ekspertu grupa jautājumos, kas saistīti ar piesārņojumu pārtikas aprītē), 2015. g. Zinātniskais atzinums par risku sabiedrības veselībai, kas saistīts ar niķeļa klātbūtni pārtikā un dzeramajā ūdenī. *EFSA Journal* 2015;13(2):4002, 202 lpp. doi:10.2903/j.efsa.2015.4002

⁽²⁾ Komisijas 2007. gada 28. marta Regula (EK) Nr. 333/2007, ar ko nosaka paraugu ņemšanas un analīzes metodes mikroelementu un pārstrādes procesā radušos piesārņotāju koncentrācijas kontrolei pārtikas produktos (OV L 88, 29.3.2007., 29. lpp.).

4. Dalībvalstīm, pārtikas aprītē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem un citām ieinteresētajām personām līdz 2016., 2017. un 2018. gada 1. oktobrim būtu jāsniedz Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei monitoringa dati, kas izteikti attiecībā pret kopējo svaru, un informācija, izmantojot EFSA noteikto elektronisko ziņošanas formātu, lai tos varētu apkopot vienā datubāzē. Pieejamie dati par niķeļa sastopamību iepriekšējos gados, kas vēl nav nosūtīti, būtu jānosūta pēc iespējas drīz saskaņā ar tādiem pašiem noteikumiem.

Briselē, 2016. gada 6. jūlijā

Komisijas vārdā—
Komisijas loceklis
Vytenis ANDRIUKAITIS

LABOJUMI

Labojums Komisijas Regulā (ES) 2016/27 (2016. gada 13. janvāris), ar kuru groza III un IV pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai

(“Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis” L 9, 2016. gada 14. janvāris)

5. lappusē 1. pantā, Regulas (EK) Nr. 999/2001 III pielikuma B nodaļas I daļas A punkta grozījumos:

- tekstu:
1. Varbūtējo saslimšanas gadījumu (pa dzīvnieku sugām) skaits, kuros saskaņā ar 12. panta 1. punktu ir oficiāli noteikti dzīvnieku pārvietošanas ierobežojumi.
  2. Varbūtējo saslimšanas gadījumu (pa dzīvnieku sugām) skaits, kuri saskaņā ar 12. panta 2. punktu pakļauti laboratorijas pārbaudēm, ieskaitot ātrās noteikšanas un apstiprinošo testu rezultātus (pozitīvo un negatīvo rezultātu skaits), un attiecībā uz liellopiem – visu testēto dzīvnieku sadalījums pēc vecuma. Sadalījumā pēc vecuma izdala šādas grupas: “dzīvnieki, kas jaunāki par 24 mēnešiem”, vecumā no 24 līdz 155 mēnešiem dzīvniekus iedala grupās pa 12 mēnešiem, un “dzīvnieki, kas vecāki par 155 mēnešiem”.
  3. To ganāmpulku skaits, par kuriem saņemti ziņojumi sakarā ar varbūtējiem aitū un kazū saslimšanas gadījumiem un veikta izmeklēšana saskaņā ar 12. panta 1. un 2. punktu.”
- lasīt šādi:
1. Aizdomīgo gadījumu (pa dzīvnieku sugām) skaits, kuros saskaņā ar 12. panta 1. punktu ir oficiāli noteikti dzīvnieku pārvietošanas ierobežojumi.
  2. Aizdomīgo gadījumu (pa dzīvnieku sugām) skaits, kuri saskaņā ar 12. panta 2. punktu pakļauti laboratorijas pārbaudēm, ieskaitot ātrās noteikšanas un apstiprinošo testu rezultātus (pozitīvo un negatīvo rezultātu skaits), un attiecībā uz liellopiem – visu testēto dzīvnieku sadalījums pēc vecuma. Sadalījumā pēc vecuma izdala šādas grupas: “dzīvnieki, kas jaunāki par 24 mēnešiem”, vecumā no 24 līdz 155 mēnešiem dzīvniekus iedala grupās pa 12 mēnešiem, un “dzīvnieki, kas vecāki par 155 mēnešiem”.
  3. To ganāmpulku skaits, par kuriem saņemti ziņojumi sakarā ar aizdomīgiem gadījumiem aitām un kazām un veikta izmeklēšana saskaņā ar 12. panta 1. un 2. punktu.”
-

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV